

Parc del Montnegre
i el Corredor

2018

memòria

Diputació
Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

Table of Contents

Introducció	6
Presentació	6
Notes prèvies	7
1. Dades generals	8
1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació	8
1.2. Administració promotora i raó social	9
1.3. Àmbit geogràfic i administratiu	10
1.3.1. Comarques i municipis	12
1.3.2. Dades de població	14
1.3.3. Titularitat del sòl	16
2. Òrgans de gestió i participació	18
2.1. Presentació	18
2.2. Consell Coordinador	19
2.3. Comissió Consultiva	21
3. Mitjans i recursos	25
3.1. Personal	25
3.2. Equipaments	27
3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació	28
3.2.2. Centres de documentació i Escoles de Natura	32
3.2.3. Allotjaments rurals, àrees d'esplai i àrees d'acampada	33
3.2.4. Àrees d'aparcament	35
3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats	36
3.3. Material de divulgació i comunicació	37
3.4. Pressupost	39
4. Principals activitats realitzades	44
El programa d'activitats	44
4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural	45
4.1.1. Activitats de conservació i restauració	45
Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals	45
Pla de seguiment i recerca	47
4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori	48
Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)	48
Pla bàsic de prevenció d'incendis	49

Gestió forestal de les finques públiques	51
--	----

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local ... 52

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural	52
---	----

Subvencions	52
-------------------	----

Programa "Viu el parc"	54
------------------------------	----

Programa "Parc a taula"	57
-------------------------------	----

4.2.2. Infraestructures i serveis generals	58
--	----

Manteniment de la xarxa viària	58
--------------------------------------	----

Senyalització	59
---------------------	----

Recollida d'escombraries	60
--------------------------------	----

4.3. Ús públic i educació ambiental 61

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments	61
--	----

Actuacions a la xarxa d'equipaments	61
---	----

Allotjament rural Masia Can Pica, Centre d'Informació d'Hortsavinyà i Àrea d'Esplai d'Hortsavinyà	62
---	----

Àrea d'Esplai del Corredor i Campament juvenil El Solell del Corredor	64
---	----

Itineraris senyalitzats	66
-------------------------------	----

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació	67
---	----

Pla d'ús públic del Parc del Montnegre i el Corredor	67
--	----

Pla d'informació als visitants	68
--------------------------------------	----

Activitats dels centres i punts d'informació del parc	70
---	----

Activitats dels equipaments de lleure	77
---	----

Activitats dels centres de documentació del parc	78
--	----

Programa escolar "Coneguem els nostres parcs"	79
---	----

Subvencions per als centres d'educació infantil i ensenyament primari	80
---	----

Bones pràctiques en activitats excursionistes	81
---	----

Participació en exposicions, presentacions, fires i mitjans de comunicació	82
--	----

Activitats amb voluntariat al parc	84
--	----

Foment de l'accessibilitat al parc	85
--	----

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc	87
---	----

4.4. Activitats de coordinació i governança 88

4.4.1. Activitats de planificació i participació	88
--	----

Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució	88
---	----

Reunions dels òrgans de gestió i participació	90
---	----

Sessions informatives sobre el procés de modificació de l'àmbit de l'espai d'interès natural (EIN) del Parc del Montnegre i el Corredor	93
---	----

Convenis	95
----------------	----

Relacions externes	97
--------------------------	----

Coordinació general	98
---------------------------	----

4.4.2. Activitats generals i de suport	99
--	----

Projecte SIGEP	99
Seguiment i control de la normativa	104
Seguiment de les actuacions forestals	107
Participació en accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats	108
Parc mòbil	110

Annex I. Pla de seguiment i recerca 111

Fitxes resum de les activitats i estudis	111
Recollida i tractament de dades meteorològiques	112
Parcel·les i transectes de seguiment permanent de la vegetació del Parc del Montnegre i el Corredor	114
Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) i de la flora exòtica al Parc del Montnegre i el Corredor	116
Seguiment de la processonària del pi al Parc del Montnegre i el Corredor	119
Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès al Parc del Montnegre i el Corredor	120
Els ropalòcers (papallones diürnes) del Parc del Montnegre i el Corredor	123
Catàleg dels invertebrats artròpodes del Parc del Montnegre i el Corredor	127
Els lirons del Parc del Montnegre i el Corredor	131
Els petits mamífers del Parc del Montnegre i el Corredor	133
Els quiròpters del Parc del Montnegre i el Corredor	136
Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Parc del Montnegre i el Corredor. (temporada 2017/2018)	139
Els ocells del Parc del Montnegre i el Corredor	142
Seguiment estandarditzat de les poblacions d'amfibis i control sanitari de malalties emergents i d'espècies introduïdes d'urodels al Parc del Montnegre i el Corredor	148
Elaboració del Catàleg de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor	151
Actualització de l'estat dels hàbitats d'interès comunitari a l'espai ZEC Serres del Litoral Septentrional (xarxa Natura 2000) de la Diputació de Barcelona	154
Mesures de conservació de les espècies i els hàbitats de les directives europees per a l'informe sexennal (2013-2018) dels espais XN2000. ZEC Serres del Litoral Septentrional	156
Aportacions a la memòria d'actuacions de les espècies exòtiques invasores de Catalunya (període 2015-2018)	159
Diagnòstic de la viabilitat de les explotacions ramaderes i estudi de les unitats de pastura de l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor	161
Foment de la recerca i seguiment d'estudis	167

Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc 175

1. Usuaris dels equipaments i programes d'ús públic	175
2. Recomptes de visitants al Corredor	176
3. Dades recollides durant el Pla d'informació als visitants del parc	179

Legal Notice **182**

Introducció

Presentació

Al llarg de l'any 2018 s'han completat la gairebé totalitat dels treballs necessaris per poder tramitar la proposta d'ampliació i modificació de l'àmbit de l'EIN (Espai d'Interès Natural) del Parc del Montnegre i el Corredor.

S'han acabat de perfilar els nous límits que suposaran un creixement del 15,5 % en relació a l'espai protegit actual. Això representa la incorporació de 2.770 hectàrees amb la qual cosa la superfície resultant serà d'uns 175 km².

La tasca tècnica s'ha concentrat en la delimitació definitiva de les zones d'ampliació, identificant els seus valors naturals d'acord amb criteris de qualitat ecològica i ambiental, com ara la diversitat, la representativitat o la singularitat. La presència d'espècies i hàbitats d'interès per a la conservació lògicament també ha estat un dels arguments nuclears en la justificació de l'ampliació. En paral·lel, la proposta s'ha anat consensuant amb cadascun dels ajuntaments per garantir l'encaix amb els planejaments locals, alhora que redefinint per adquirir coherència en la seva globalitat.

Per tal de donar a conèixer la proposta a la ciutadania i les entitats locals, el Parc del Montnegre i el Corredor i la Diputació de Barcelona, en col·laboració amb els Ajuntaments, van organitzar, durant els mesos d'octubre i novembre de 2018, un total de sis reunions informatives. Els objectius de les sessions, adreçades bàsicament als propietaris de finques que s'integraran a l'espai protegit, eren:

- Donar a conèixer el Parc del Montnegre i el Corredor.
- Explicar els criteris de la nova delimitació i presentar la cartografia associada.

Obrir un espai per aclarir dubtes sobre les implicacions de la nova proposta d'ampliació per a la propietat i per les activitats que es desenvolupen a la zona d'ampliació.

Es considera que les reunions van ser útils per a l'assoliment dels objectius plantejats amb una participació molt bona en general (145 persones). Els assistents van tenir una actitud receptiva i de col·laboració. La conducció de les reunions va anar a càrrec d'una empresa de mediació ambiental, que van moderar i dinamitar els debats utilitzant senzilles activitats participatives de treball en grup per classificar les qüestions en diferents temàtiques o per identificar els principals dubtes o neguits. El resum i el balanç de les sessions, les preguntes i les respostes recollides (que inclouen la major part dels dubtes que puguin tenir els propietaris d'una finca que passi a formar part de l'EIN) estan exposats a la pàgina web del parc, a l'espai destinat a donar a conèixer la modificació de l'àmbit i les accions de participació.

En el darrer Consell Coordinador del parc, celebrat a Sant Pol de Mar el 27 de novembre de 2018, es va aprovar per unanimitat la tramesa a la Generalitat de Catalunya de la tota la documentació necessària per tal d'iniciar la tramitació formal de modificació del límit de l'EIN. Es preveu fer-ho a inicis del 2019, una vegada enllestits els documents finals (memòria de l'ampliació, document d'avaluació ambiental i memòria de participació) i la cartografia.

Notes prèvies

Abreviatures

Les següents abreviatures faciliten la presentació de taules i gràfics i són comunes per a tots els espais de la Xarxa de Parcs Naturals. Pot ser que alguna no es localitzi a la present memòria.

Abreviatura	Significat
DIBA	Diputació de Barcelona
DDGI	Diputació de Girona
DTE	Direcció Territorial Oriental
DTN	Direcció Territorial Nord
DTW	Direcció Territorial Occidental
FOX	Parc del Foix
GRF	Parc del Garraf
GUI	Espai Natural de les Guillerries-Savassona
MCO	Parc del Montnegre i el Corredor
MSY	Parc Natural del Montseny
MTQ	Parc del Castell de Montesquiú
OASJ	Oficina Administrativa i de Suport Jurídic
OLE	Parc d'Olèrdola

Abreviatura	Significat
OTPN	Oficina Tècnica de Parcs Naturals
OTAT	Oficina Tècnica d'Acció Territorial
OTPAT	Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial
OTPMIFDA	Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari
SDC	Secció de Divulgació i Comunicació
SLI	Parc de la Serralada Litoral
SLL	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
SMA	Parc de la Serralada de Marina
SSG	Secció de Suport a la Gestió
UPEA	Unitat d'Ús Públic i Educació Ambiental
XPN	Xarxa de Parcs Naturals

Enllaços

Els enllaços que es troben en diversos punts d'aquest document portaran a informació actualitzada en el moment en què es faci la consulta, que no ha de ser, necessàriament, la informació vigent l'any de confecció de la present memòria.

1. Dades generals

1.1. Figura jurídica, data de creació i normativa d'aplicació

Figura jurídica i data de creació

Pla especial de protecció del medi físic i del paisatge de les serres del Montnegre i el Corredor (serralada de Marina), aprovat definitivament per silenci administratiu positiu el 20 de juliol de 1989 (**DOGC núm. 1300, d'1/6/1990**).

Decret d'aprovació del Pla d'espais d'interès natural

El **Decret 328/1992** de la Generalitat de Catalunya, de 14 de desembre (DOGC núm. 1714, d'1 de març de 1993), en el seu annex 1, que relaciona la llista d'espais d'interès natural, inclou les Serres del Montnegre - Corredor.

Directives comunitàries en matèria de conservació de la biodiversitat (LICs i ZEPAs)

Directiva 92/43/CEE del Consejo, de 21 de mayo de 1992, relativa a la conservació de los hábitats naturales y de la fauna y flora silvestres.

Directiva 2009/147/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2009, relativa a la conservació de las aves silvestres.

Altres disposicions legals d'utilitat per a la gestió d'espais naturals protegits

A banda de les esmentades, també són d'aplicació un conjunt de **disposicions legals**, tant de caràcter general com sectorial, que s'utilitzen amb freqüència en la gestió d'espais naturals protegits.

1.2. Administració promotora i raó social

Administració promotora

Diputació de Barcelona

Raó social

Diputació de Barcelona. Oficina Tècnica de Parcs Naturals

Comte d'Urgell, 187. Edifici del Rellotge, 3a planta

08036 Barcelona

Tel.: 934 022 428.

ot.parcs@diba.cat

<http://parcs.diba.cat>

Oficina del Parc del Montnegre i el Corredor

Església, 13, 2a

08471 Vallgorguina

Tel.: 934 727 670

p.montnegre@diba.cat

<https://parcs.diba.cat/web/montnegre>

1.3. Àmbit geogràfic i administratiu

Mapa del parc

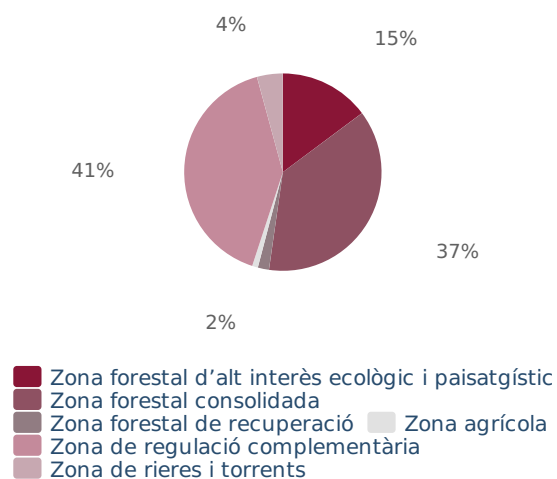
Des d'aquests enllaços es pot accedir al [Mapa de l'informador](#) i al [Desplegable del parc](#)

Superfície i àmbits normatius

La superfície total del parc és de **15.010 ha**.

Per tal de definir tractaments i usos específics més ajustats a les característiques concretes del territori, el Pla especial de protecció estableix i delimita les zones següents:

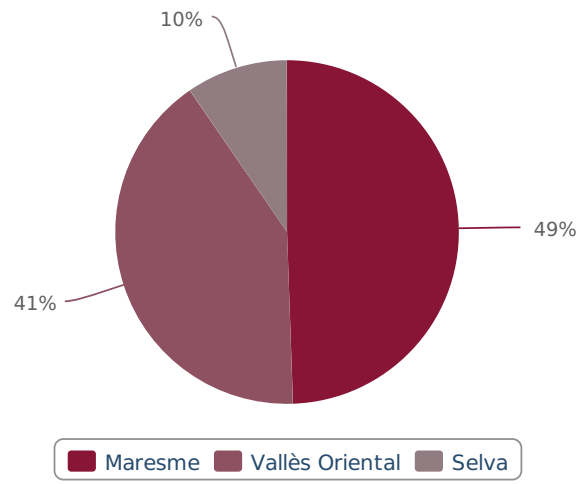
Àmbits normatius del pla especial	ha (aprox.)	%
Zona forestal d'alt interès ecològic i paisatgístic	2.224	15,0
Zona forestal consolidada	5.621	37,4
Zona forestal de recuperació	275	1,8
Zona agrícola	141	0,9
Zona de regulació complementària	6.114	40,7
Zona de rieres i torrents	635	4,2
Superfície total	15.010	100,0

1.3.1. Comarques i municipis

El territori delimitat pel Pla especial de protecció inclou sòls pertanyents a tretze municipis de les comarques del Maresme, el Vallès Oriental i la Selva.

Comarca	Municipi	Total (ha)	Dins del parc (ha)	% municipi	% del total del parc
Maresme		22.852,00	7.425,00	--	49,47
	Arenys de Munt	2.205,00	395,00	17,91	2,63
	Dosrius	4.082,00	1.848,00	45,27	12,31
	Mataró	2.257,00	450,00	19,94	3,00
	Palafolls	1.630,00	101,00	6,20	0,67
	Pineda de Mar	1.035,00	66,00	6,38	0,44
	Sant Cebrià de Vallalta	1.579,00	176,00	11,15	1,17
	Sant Iscle de Vallalta	1.772,00	879,00	49,60	5,86
	Tordera	8.292,00	3.510,00	42,33	23,38
Vallès Oriental		12.079,00	6.148,00	--	40,96
	Llinars del Vallès	2.752,00	435,00	15,81	2,90
	Sant Celoni	6.544,00	4.341,00	66,34	28,92
	Vallgorguina	2.196,00	1.029,00	46,86	6,86
	Vilalba Sasserra	587,00	343,00	58,43	2,29
Selva		3.324,00	1.437,00	--	9,57
	Fogars de la Selva	3.324,00	1.437,00	43,23	9,57
Total		38.255,00	15.010,00	--	100,00

1.3.2. Dades de població

Població dels municipis de l'àmbit del parc

Les dades del darrer cens, efectuat pels guardes del parc l'any 2013, mostren un augment del nombre de residents a l'interior del parc des de l'any 2002 (de 452 a 572).

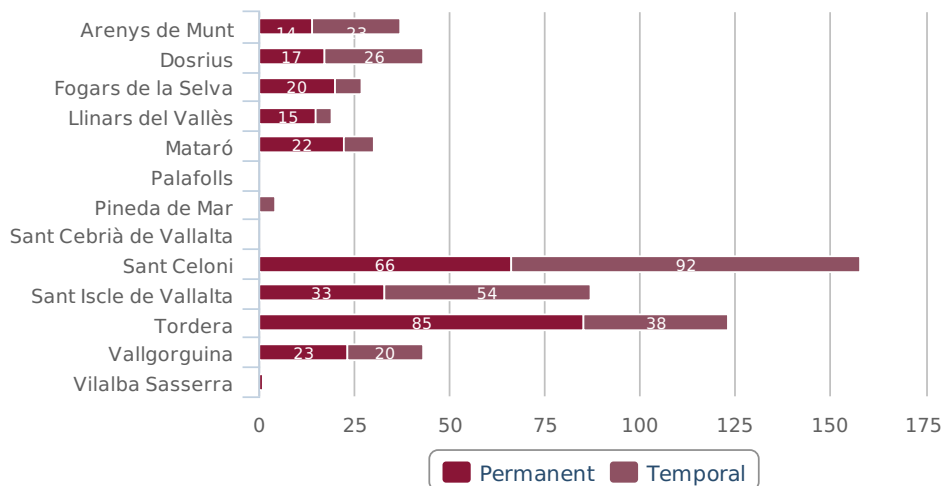
Municipi	Població total	Població dins el parc				
		Cases	Habitants permanents	Habitants temporals	Total	%
Arenys de Munt	8.838	14	14	23	37	6,47
Dosrius	5.281	35	17	26	43	7,52
Fogars de la Selva	1.467	27	20	7	27	4,72
Llinars del Vallès	9.838	21	15	4	19	3,32
Mataró	126.988	17	22	8	30	5,24
Palafolls	9.256	0	0	0	0	0,00
Pineda de Mar	26.659	2	0	4	4	0,70
Sant Cebrià de Vallalta	3.344	7	0	0	0	0,00
Sant Celoni	17.754	71	66	92	158	27,62
Sant Iscle de Vallalta	1.313	34	33	54	87	15,21
Tordera	16.937	75	85	38	123	21,50
Vallgorguina	2.854	18	23	20	43	7,52
Vilalba Sasserra	688	5	1	0	1	0,17
Total	231.217	326	296	276	572	100,00

Quant a la modalitat de residència, poc més de la meitat dels residents hi viuen permanentment. Respecte a l'anterior cens, aquesta modalitat s'ha incrementat fins arribar a un 27% del total.

D'altra banda, Tordera, amb 85 persones, és el municipi que més població resident permanent aporta al parc.

Pel que fa als residents de caire temporal, representen un 48,2% del total. La concentració més alta d'aquesta tipologia de residència es produeix al municipi de Sant Celoni (92 persones).

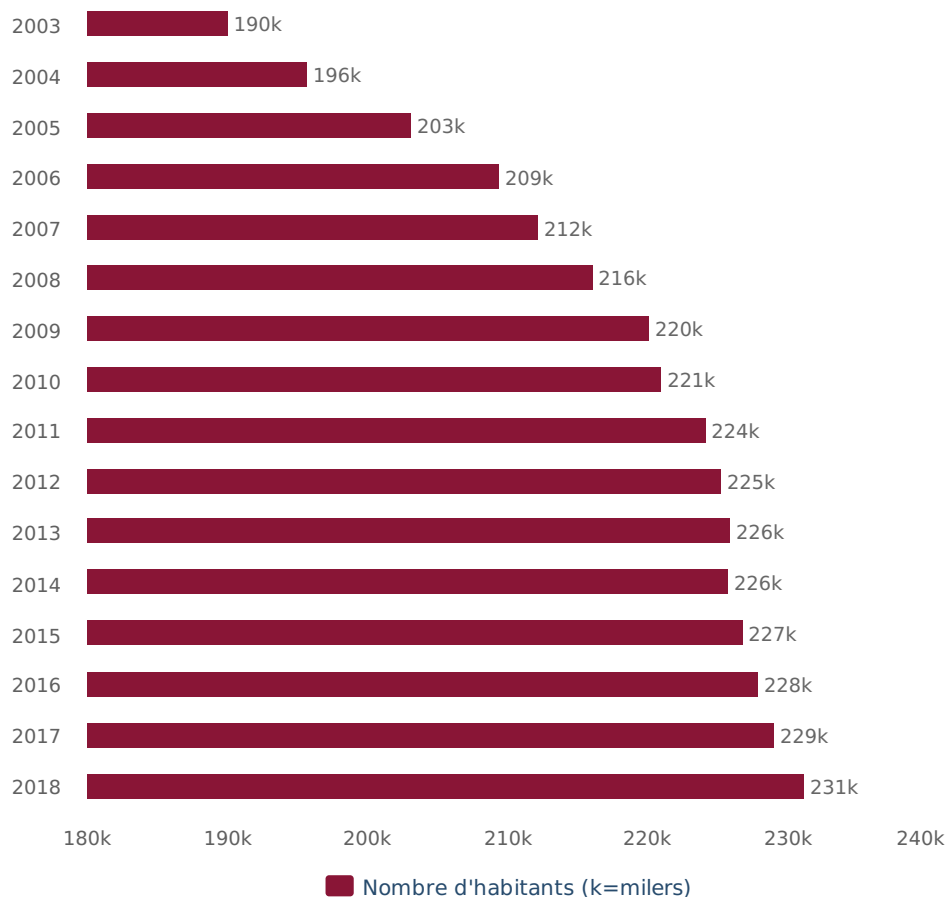
Població resident al parc

Evolució anual de la població total dels municipis de l'àmbit del parc

Font: Institut Cartogràfic de Catalunya; Idescat, Padró municipal d'habitants.

Any	Habitants
2003	190.003
2004	195.728
2005	203.090
2006	209.388
2007	212.205
2008	216.108
2009	220.066
2010	221.035
2011	224.205
2012	225.285
2013	225.923
2014	225.765
2015	226.800
2016	227.921
2017	229.079
2018	231.217

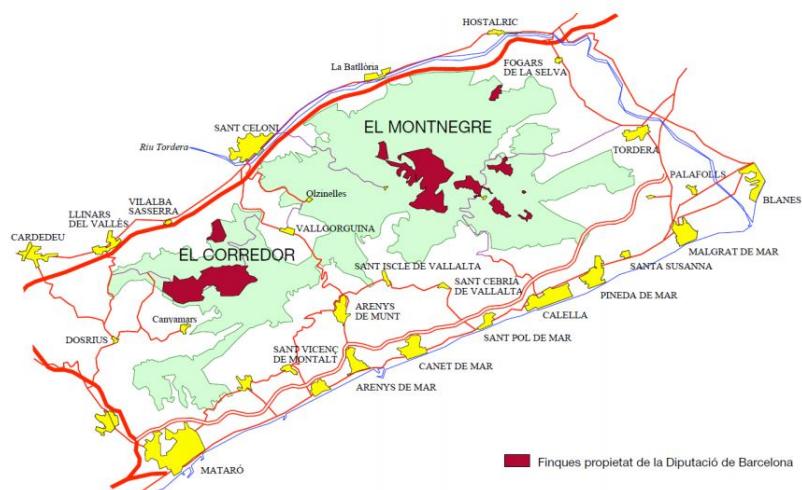
1.3.3. Titularitat del sòl

Titularitat	Superfície (ha)	%
Titularitat pública (Diputació de Barcelona)	1.389	9,25
Altres titulars	13.621	90,75
Superfície total del parc	15.010	100,0

L'adquisició de terrenys ha estat un procés que va començar al final dels anys setanta i que es va intensificar els anys 1996 i 1997, en els quals, mitjançant ofertes públiques d'adquisició de sòl, es va assolir un percentatge important de l'espai físic, inclosos alguns indrets estratègics i d'un interès rellevant per al parc.

Finques adquirides per la Diputació de Barcelona	Terme municipal	Superfície (ha)	Any d'adquisició	Superfície acumulada	% sobre el parc
Can Bosc	Dosrius	189,7	1977	189,7	7,91
Bell-lloc	Dosrius - Vilalba Saserra	43,7	1977	233,4	1,56
Ca l'Arenes	Dosrius	302,2	1980	535,7	3,57
Can Pica	Tordera	73,7	1989	609,4	4,06
Serra de l'Esquirol	Fogars de la Selva	8,7	1992	618,1	4,11
Pont de Can Pradell	Vallgorguina	0,9	1992	619,1	4,12
Can Bonamusa	Vallgorguina	60,8	1993	679,9	4,53
Hortsavinyà	Tordera	3,9	1993	683,9	4,56
La Busiga	Tordera	60,7	1994	744,6	4,96
Peça de l'Obra	Sant Celoni	5,9	1995	750,5	5,00
Serra de l'Esquirol	Fogars de la Selva	1,6	1995	752,2	5,01
Can Riera de Fuirosos	Sant Celoni	301,1	1996	1.053,3	7,01
Can Brugueràs (parcel·la núm. 50)	Dosrius	1,0	1996	1.054,3	7,02
Serra de l'Esquirol	Fogars de la Selva	0,7	1996	1.055,1	7,03
Can Mainouet i sot de la Senyora	Sant Celoni	51,4	1997	1.106,5	7,37
Can Plana, el Salt i coll de Porc	Tordera	64,4	1997	1.170,9	7,81

Can Preses	Sant Celoni	214,6	1997	1.385,5	9,23
Serra de l'Esquirol (22 parcel·les)	Fogars de la Selva	1,6	1997	1.387,1	9,24
Serra de l'Esquirol (14 parcel·les)	Fogars de la Selva	1,0	1998	1.388,1	9,25
Serra de l'Esquirol (3 parcel·les)	Fogars de la Selva	0,2	1999	1.388,3	9,25
Serra de l'Esquirol (9 parcel·les)	Fogars de la Selva	0,6	2000	1.388,9	9,25
Serra de l'Esquirol (1 parcel·la)	Fogars de la Selva	0,1	2001	1.389,0	9,25

2. Òrgans de gestió i participació

2.1. Presentació

Les determinacions que estableix el pla especial es duen a terme mitjançant el concurs de l'Administració del parc (la Diputació de Barcelona) i dos òrgans de gestió: el **Consell Coordinador**, que pretén garantir la participació i col·laboració en la gestió de l'espai protegit, de les diferents administracions públiques amb competències específiques en aquest àmbit territorial, i la **Comissió Consultiva**, constituïda pels representants d'entitats ciutadanes diverses que, per la seva activitat econòmica o per la seva voluntat de tenir presència en els afers públics, volen tenir una participació més activa en el desenvolupament del pla.

2.2. Consell Coordinador

El Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor va ser constituït el 19 de setembre de 1990, en un acte celebrat a l'ajuntament de Sant Celoni.

Funcions

- Conèixer anualment el pressupost i la proposta de programa de gestió.
- Vetllar pel compliment a l'interior de l'espai natural de les normes generals de protecció de la natura i de la normativa del pla.
- Emetre informes sobre els assumptes que se li sotmeten, en especial els previs a l'atorgament de les autoritzacions i els informes previstos en la regulació específica del pla especial.
- Establir criteris i principis de col·laboració en l'actuació de les diferents administracions actuants en l'àmbit del pla.
- Ser informat de les directrius d'execució del pla especial que en cada moment adoptin les administracions competents, així com elevar les propostes que estimi pertinents per a la millor gestió del pla especial a les autoritats o els òrgans que els pertoqui.
- Instar les administracions competents, quan ho consideri convenient, perquè procedeixin a la revisió o modificació del pla especial i informar amb caràcter preceptiu de qualsevol projecte de revisió o modificació.
- Ser informat de les probables constitucions de les comissions consultives.
- Conèixer la memòria anual redactada per la presidència.

Composició

Presidència (la de la Diputació de Barcelona)

Excm. Sra. Mercè Conesa i Pagès / Excm. Sr. Marc Castells i Berzosa

Vicepresidència

El diputat adjunt d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona, Il·lm. Sr. Jesús Calderer i Palau

Vocals

- L'alcalde de l'Ajuntament d'Arenys de Munt, Il·lm. Sr. Joan Rabasseda Ferrer
- L'alcalde de l'Ajuntament d'Argentona *, Il·lm. Sr. Eudald Calvo
- L'alcalde de l'Ajuntament de Calella *, Il·lma. Sra. Montserrat Candini Puig
- L'alcalde de l'Ajuntament de Dosrius, Il·lm. Sr. Marc Bosch De Dòria
- L'alcalde de l'Ajuntament de Fogars de la Selva, Il·lm. Sr. Josep Vilà Camps
- L'alcalde de l'Ajuntament de Llinars del Vallès, Il·lm. Sr. Martí Pujol Casals
- L'alcalde de l'Ajuntament de Mataró, Il·lm. Sr. David Bote Paz
- L'alcalde de l'Ajuntament de Palafolls, Il·lm. Sr. Valentí Agustí Bassa
- L'alcalde de l'Ajuntament de Pineda de Mar, Il·lm. Sr. Xavier Amor Martín
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres *, Il·lm. Sr. Joan Mora Buch
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta, Il·lm. Sr. Albert Pla Bessolí
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Celoni, Il·lm. Sr. Francesc Deulofeu Fontanillas
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta, Il·lm. Sr. Eduard Turon Mainat
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Pol de Mar *, Il·lma. Sra. Montserrat Garrido Romera
- L'alcalde de l'Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt *, Il·lm. Sr. Javier Sandoval Carrillo
- L'alcalde de l'Ajuntament de Santa Susanna *, Il·lm. Sr. Joan Campolier Montsant
- L'alcalde de l'Ajuntament de Tordera, Il·lm. Sr. Joan Carles García Cañizares
- L'alcalde de l'Ajuntament de Vallgorguina, Il·lm. Sr. Joan Mora Alsina
- L'alcalde de l'Ajuntament de Vilalba Sasserra, Il·lm. Sr. Joan Pons i Fiori

- La representant del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Sra. Mercè Sanmartí i Miró
- El representant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, Sr. Josep Pena Sant

** Arran del procés de revisió del pla especial del parc que s'està duent a terme, s'han incorporat al Consell Coordinador sis nous municipis: Argentona, Calella de Mar, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Pol de Mar, Sant Vicenç de Montalt i Santa Susanna.*

Secretaria

La Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals, Sra. Joana Barber Rosado, en representació del Secretari de la Diputació de Barcelona

Nota: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu en alguns dels representants, ja sigui per motius derivats de processos electorals o altres circumstàncies, s'indiquen els noms dels representants que ho hagin estat per un període o altre de temps, separats pel símbol " / ".

2.3. Comissió Consultiva

La Comissió Consultiva, en funcionament des de l'any 1992, té les funcions i la composició següents.

Funcions

- Rebre informació de les activitats que es desenvolupin al parc.
- Trametre suggeriments i propostes al Consell Coordinador dels assumptes relatius a la gestió del parc.
- Expressar la seva opinió i els seus criteris respecte als temes que plantegi el Consell Coordinador.
- Fer totes les tasques relacionades amb les funcions assenyalades als apartats anteriors.

Composició

Al llarg de l'any 2009 es va elaborar un nou cens, a fi d'actualitzar la composició de la comissió i incloure-hi també les entitats amb interessos territorials dels cinc nous municipis que, amb motiu de la revisió del pla, es volen incorporar al parc.

Aprofitant que es feia aquesta renovació del cens i per legitimar el model de funcionament que ha tingut la comissió en els darrers anys (amb convocatòries obertes a totes les entitats), es va considerar convenient revisar el document que estableix les normes d'organització i funcionament de la Comissió Consultiva.

Així, després d'haver estat validades a la Comissió Consultiva del 31 de maig de 2010, es van aprovar unes noves normes de funcionament de la comissió a la reunió del Consell Coordinador celebrada el 3 de juny de 2010 a Dosrius.

Cens d'entitats

El cens actual d'entitats és el següent:

Sector	Entitat
Agrícola i ramader	Associació Agrària de Joves Agricultors
	Associació d'Empresaris Agraris de Lleida
	Cambra Agrària Provincial de Barcelona
	Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)
	Sindicat Agrícola de Santa Susanna
	Unió de Maduixaires de Calella (UMAC)
	Unió de Pagesos de Catalunya. Calella
Científic, cultural i educatiu	Amics de Santa Maria del Montnegre
	Amics del Bosc Isclenc
	Arxiu Històric Municipal de Dosrius
	Associació Amics del Museu de Calella
	Associació Cultural Amics de la vinya i el vi d'Argentona
	Associació Cultural El Rovelló
	Associació Cultural El Sot del Gall
	Associació Cultural Vallgorguina
	Associació de Naturalistes de Sant Vicenç
	Associació d'Intercanvis Culturals
	Associació La Gàrgola
	Associació per a la Recuperació de l'Ase
	Brasers de Sant Cebrià
	Centre Arqueològic de l'Alt Maresme. Societat Arqueològica

Sector	Entitat
Conservacionista	Associació per a la Defensa del Corredor-Montnegre i Baix Montseny
	Associació per a la Preservació de Sant Jaume Traià i la Pujada d'Argentona
	Coordinadora de Defensa de la Serra de Marina (CODESEMA)
	Grup de Treball de Territori i Qualitat de Vida (CMMA)
	Plataforma El Roure
	Plataforma Salvem la Vall de la Riera de Pineda
	Salvem la Vall, Salvem el Poble
	Voluntariat de l'Alt Maresme de Medi Ambient (VAMMA)
	Esportiu
Agrupament Escolta Montnegre	
Associació Ciclista BTT de Llinars del Vallès	
BTT Tordera	
Cavallistes de Llinars	
Cavalls per a tothom	
Centre Atlètic Laietània	
Centre Excursionista Anem a Caminar	
Centre Excursionista Calella	
Centre Excursionista de Dosrius	
Centre Excursionista de Sant Celoni	
Centre Excursionista Llaveneres	
Centre Excursionista Llinars del Vallès	

	Centre de Debats del Baix Montseny		
	Centre d'Estudis Argentonins Jaume Clavell		Club BTT Roc de l'Avi
	Centre d'Estudis de Sant Cebrià (CESC)		Club Centre Excursionista Vallalta
	Centre d'Estudis i Documentació del Baix Montseny i Montnegre		Club Ciclista Arenys de Munt
	Cercle d'Història de Tordera		Club Ciclista El Càntir
	Col·lectiu pel Museu Arxiu d'Arenys de Munt		Club Ciclista Iluro
	Deixebles de la Kabra		Club Ciclista Llanereres
	Grup Pa, Vi i Moltó		Club Ciclista Sant Celoni
	Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA)		Club Ciclista Santa Susanna
	L'Observatori de la Tordera		Club Ciclista Xurribikers
	Museu de Ciències Naturals de Granollers		Club Xino-xano
	Museu de Mataró		Extrem Racing CAM Club Amics del Motor
	Museu Municipal Joan Pla i Gras		Grup de Muntanya d'Argentona
	Natura. Entitat de Medi Ambient		Grup de Muntanyencs de la Vila
	Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA)		Grup Excursionista Malgratenc
			Grup Excursionista Miralles
			Grup Harleys
			Motoclub Canyamars
			Motoclub Pineda
			Motoclub Sant Celoni
			Motoclub Tordera
			Motor Club Llinars
			Muntanyencs de la Vila d'Arenys de Munt
			Peña Motera Liberty
			Team Cycling Club Esportiu
			Unió Esportiva i Recreativa. Secció ciclisme
			Unió Excursionista de Pineda de Mar
			Unió Excursionista de Catalunya de Mataró
Cinegètic	Àrea Privada de Caça de Fogars de la Selva		
	Federació Catalana de Caça		
	Societat de Caçadors d'Arenys de Munt		
	Societat de Caçadors d'Argentona		
	Societat de Caçadors de Calella		
	Societat de Caçadors de Llanereres		
	Societat de Caçadors de Llinars del Vallès		
	Societat de Caçadors de Sant Celoni		
	Societat de Caçadors de Sant Iscle de Vallalta		
	Societat de Caçadors de Tordera		
	Societat de Caçadors de Vallgorguina		
		Forestal	ADF Alt Maresme
			ADF Fogars de la Selva
			ADF Forestec

	Societat de Caçadors d'Hortsavinyà la Batllòria
	Societat de Caçadors el Faisà
	Societat de Caçadors Sant Llop (Mataró i Dosrius)
	Societat de Caçadors Sant Mer (Sant Cebrià de Vallalta)
	Vilalba Sasserra Comunitat de Propietaris
Cívic	Associació de Veïns Can Massuet del Far
	Associació de Veïns de les masies d'Hortsavinyà
	Associació de Veïns de Sant Pere de Riu (Tordera)
	Associació de Propietaris de la Serra de l'Esquirol
	Associació de Propietaris, Finques Rústiques Can Brugueràs
	Casal Caliu el Dolmen
	Creu Roja de Sant Celoni

	ADF Llinars del Vallès
	ADF Serra de Marina
	ADF Serralada de Montalt
	ADF Tordera
	ADF Vallalta
	ADF Vallgorguina i Vilalba-Sasserra
	Associació de Defensa Vegetal de Santa Susanna
	Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor
	ConSORCI Forestal de Catalunya
	Federació de les ADF del Maresme
Turístic i recreatiu	Agència Turística de Calella
	Gremi Comarcal d'Hostaleria i Turisme del Vallès Oriental
	Gremi d'Empresaris d'Hostaleria de la Comarca del Maresme
	Gremi d'Hostaleria i Turisme de Mataró i el Maresme

3. Mitjans i recursos

3.1. Personal

Personal del parc

Director del parc		Antoni Bombí Arnau
Administrativa		M. Carmen Ramos Dueñas
Cap de la Unitat de Guarderia		Josep Pannon Pallarolas
Guardes	Enric Bargalló Forts / Jose Dueñas Cejudo	
	Àngel Contreras Pérez	
	Joan Argelaga Pané	
	Albert Ferran Riera	
	Teresa Benet i Graupera	
	Martí Solans Pérez	
Guardes de reforç	Mariona Picart Merino	
	Francesc Antequera Devesa	
Encarregat d'obres i manteniment		Xavier Ferran Rovira
Personal d'obres i manteniment	Júlia Rodríguez Gámez	
	Xavier Puig Pascual / Xavier Carral Peleteiro	
	Jaime Plans Vallmitjana	
	Jordi Riera Fradera / Fran Yáñez Castaño	
Personal de la SSG		
Tècnic/a de territori		Agustí Climent Sánchez / Glòria Villena Ferrer
Personal de la DTE		
Cap de la UPEA		Modesta Iglesias Pérez
Tècnic en Ús Públic (tp)		Antoni Navarrete Galera
Biòloga (tp)		Mireia Vila Escalé

Nota 1: tp = dedicació a temps parcial (també donen suport a altres parcs)

Nota 2: en el cas que durant l'any s'hagi produït un relleu de persones en algun dels llocs de treball, s'indiquen els noms de les persones que han ocupat el mateix lloc de treball per un període o altre de temps, separats pel

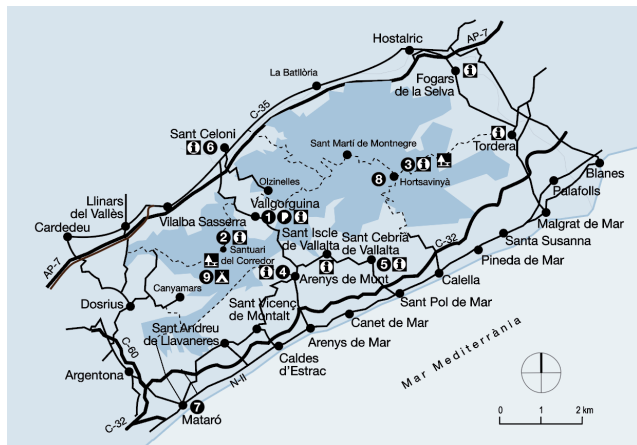
símbol " / ".

Personal vinculat a equipaments i serveis d'ús públic

A les empreses (contractes de serveis o concessions administratives)	9 persones
Als equipaments en règim de conveni	8 persones

3.2. Equipaments

Situació geogràfica aproximada dels equipaments del parc

Equipaments	
1	Oficina del Parc del Montnegre i el Corredor / Centre d'Informació de Vallgorguina
2	Centre d'Informació del Santuari del Corredor
3	Centre d'Informació i àrea d'esplai d'Hortsavinyà
4	Centre d'Informació d'Arenys de Munt
5	Centre d'Informació de Sant Cebrià de Vallalta
6	Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Sant Celoni
7	Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Mataró
8	Allotjament rural Can Pica
9	Àrea d'esplai del Corredor i Campament juvenil El Solell

3.2.1. Oficina del parc, centres i punts d'informació

Oficina del Parc del Montnegre i el Corredor

Horari: de dilluns a divendres de 9 a 14 h

Adreça postal:

Església, 13, 2n

08471 Vallgorguina

Tel.: 934 727 670

A/e: p.montnegre@diba.cat

Centre d'Informació de Vallgorguina

Horari: dissabtes, diumenges i festius, de 10 a 14 h.

Adreça postal:

Església, 13

08471 Vallgorguina

Tel.: 936 699 439

A/e: p.montnegre.vallgorg@diba.cat

Centre d'Informació d'Arenys de Munt

Horari: dissabtes, diumenges i festius durant els mesos d'abril, maig, juny, setembre i octubre, de 10 a 14 h. Agost, tancat. La resta de l'any només diumenges i festius de 10 a 14 h (excepte 25 i 26 de desembre i 1 i 6 de gener).

Adreça postal:

Parc de Can Jalpí (La Central)

08358 Arenys de Munt

Tel.: 931 160 030

A/e: p.montnegre.arenys@diba.cat (correu inactiu fins proper avís)

Centre d'Informació de Sant Cebrià de Vallalta

Horari: de setembre a juny, de dilluns a divendres de 17 a 20 h. Juliol i agost, de dimarts a dissabte de 18 a 21 h

Adreça postal:

Miquel Martí i Pol, 2

08396 Sant Cebrià de Vallalta

Tel.: 937 630 822

A/e: p.montnegre.scv@diba.cat

Centre d'Informació del Santuari del Corredor

Horari: dissabtes, diumenges i festius d'11 a 15 h

Adreça postal:

Recinte del Santuari del Corredor

08319 Dosrius

Tel.: 937 434 367

Centre d'Informació d'Hortsavinyà

Horari: dissabtes, diumenges i festius de 10 a 14 h (tancat per Nadal i Any Nou)

Adreça postal:

Veïnat d'Hortsavinyà

08490 Tordera

Tel.: 937 443 327 / 937 630 858

A/e: p.montnegre.hortsavi@diba.cat

Punt d'Informació de Fogars de la Selva

Horari: dilluns, dimarts, dimecres, dissabte i diumenge de 10 a 14 h, excepte l'últim cap de setmana de cada mes, que el centre romandrà tancat.

Adreça postal:

Plaça Serra de Marina, s/n

08495 Fogars de la Selva

Tel.: 937 644 288

A/e: p.montnegre.fogars@diba.cat

Web: <https://museupagesiafogars.wordpress.com/>

Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Sant Celoni

Horari: dimecres, dijous, dissabtes, diumenges i festius de 10 a 14 h; divendres i dissabtes de 16 a 20 h

Adreça postal:

Edifici de Can Ramis

Plaça de la Vila, 24

08470 Sant Celoni

Tel.: 938 670 171

A/e: turisme@santceloni.cat

Punt d'Informació de Sant Iscle de Vallalta

Horari: diumenges i festius de 10 a 14 h. Tancat 25 i 26 de desembre i 1 i 6 de gener

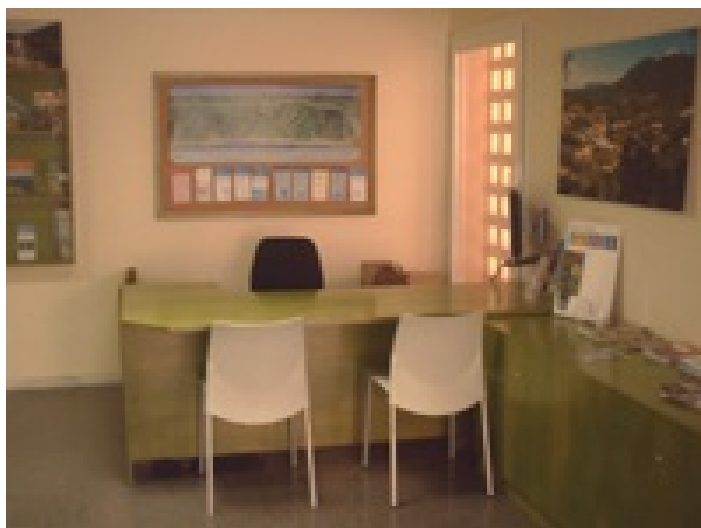
Adreça postal:

Carrer Sant Jaume, 6

08359 Sant Iscle de Vallalta

Tel.: 937 946 240

A/e: p.montnegre.stiscl@ diba.cat

Punt d'Informació del Mercat de Tordera

Horari: diumenges de tot l'any, de 9 a 14 h

Adreça postal:

Mercat de Tordera

08490 Tordera

A/e: p.montnegre.tordera@diba.cat

3.2.2. Centres de documentació i Escoles de Natura

Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Mataró

Horari: dijous de 10 a 14 h. Fora d'aquest horari cal concertar prèviament la visita

Adreça postal:

Can Boet
Carrer de Pablo Iglesias, 83
08302 Mataró
Tel.: 937 582 206
A/e: p.montnegre.cdmataro@diba.cat

Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Sant Celoni

Horari: de dilluns a divendres de 10 a 14 h i hores convingudes (truqueu per concertar les visites)

Adreça postal:

Rectoria Vella
Parc de la Rectoria Vella s/n
08470 Sant Celoni
Tel.: 938 641 213
A/e: p.montnegre.cdrector@diba.cat

Escola de Natura del Corredor

Adreça postal:

Ca l'Arenes
Apartat de correus 115
08450 Llinars del Vallès
Tel.: 937 955 405
A/e: enc@pangea.org
Web: <http://enc.pangea.org>

3.2.3. Allotjaments rurals, àrees d'esplai i àrees d'acampada

Allotjament rural Masia Can Pica

Horari: Obert tota la setmana excepte els dilluns.
Atenció telefònica de dimarts a diumenge de 16 a 20 h

Adreça postal:

Masia de Can Pica
Veïnat d'Hortsavinyà, 4
08490 Tordera
Tel. 937 630 858 / 648 786 894
A/e: canpica@canpica.com
Web: <http://www.canpica.com>

Àrea d'esplai del Corredor

Horari: obert els dissabtes, diumenges i dies festius de 10 a 17 h (per l'obertura en dies feiners del bar-cafeteria, cal concertar-ho amb l'entitat gestora). Tancat el mes d'agost i del 24 de desembre al 6 de gener.

Adreça postal:

Pista forestal de Can Bordoï (Llinars del Vallès) a
Vallgorguina
08319 Dosrius
Tel.: 686 810 608
A/e: info.elcorredor@gmail.com

Àrea d'esplai d'Hortsavinyà

Adreça postal:

Pista forestal de Tordera a Calella
08490 Tordera
Tel.: 937 443 327

Campament juvenil El Solell del Corredor

Horari: obert tot l'any (tancat per vacances el mes d'agost i del 24 de desembre al 6 de gener)

Adreça postal:

El Solell del Corredor
Pista forestal de Can Bordoi (Llinars del Vallès) a
Vallgorguina
08319 Dosrius
Tel.: 686 810 608

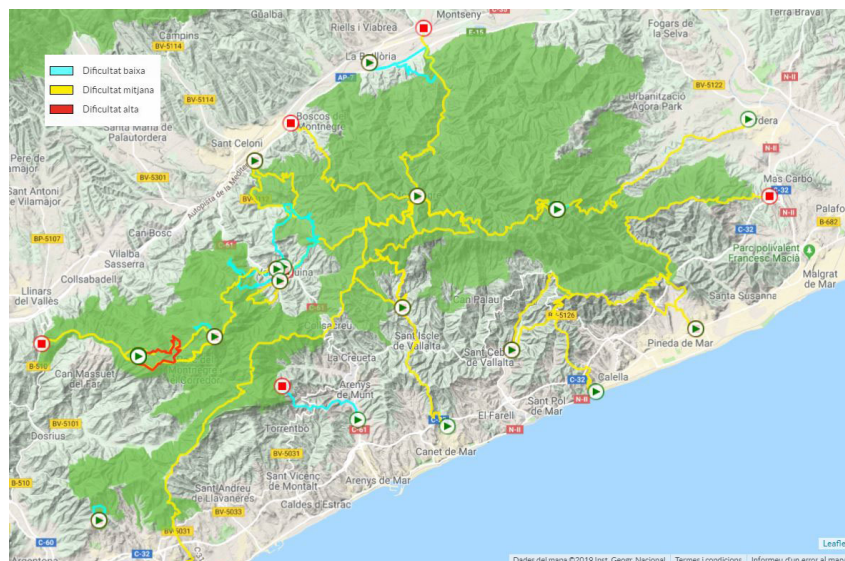
3.2.4. Àrees d'aparcament

- Àrea d'aparcament del coll de Can Bordoï
- Àrea d'aparcament de Can Bosc
- Àrea d'aparcament de Can Draper (casa)
- Àrea d'aparcament de Can Draper (inici)
- Àrea d'aparcament del Corredor
- Àrea d'aparcament del Santuari del Corredor
- Àrea d'aparcament d'Hortsavinyà
- Àrea d'aparcament de les Passadores
- Àrea d'aparcament del molí de Can Marquès
- Àrea d'aparcament del pont de Can Pradell

Àrea d'aparcament d'Hortsavinyà

3.2.5. Itineraris a peu senyalitzats

Des d'aquest [enllaç](#) podreu accedir a la web interactiva d'itineraris del parc.

Nom de l'itinerari	Dificultat
Dosrius 7 (Circuit esportiu inclusiu «Sumant capacitats»)	Alta
Dosrius 7A (Circuit esportiu inclusiu «Sumant capacitats»)	Mitjana
GR® 5 Sender dels miradors. De Sant Celoni a Sant Iscle de Vallalta	Mitjana
GR® 83 Camí del nord o del Canigó. De Mataró a Sant Celoni	Mitjana
GR® 92 Sender del Mediterrani. De Tordera a Llinars del Vallès	Mitjana
PR®-C 146 De Calella a Tordera	Mitjana
SL®-C 71 El dolmen de Pedra Gentil	Baixa
SL®-C 72 La plana del Corredor	Baixa
SL®-C 73 Les alzines de Can Portell	Mitjana

Nom de l'itinerari	Dificultat
SL®-C 74 El pont de la Vila	Baixa
SL®-C 76 Camí del torrent d'en Puig al Corral	Baixa
SL®-C 77 Can Vilar i el sot de Can Montasell	Mitjana
SL®-C 78 L'ermita de l'Erola	Baixa
SL®-C 79 La vall d'Olzinelles	Mitjana
SL®-C 80 El dolmen de Ca l'Arenes	Mitjana
SL®-C 101 La vall de la riera de Pineda	Mitjana
SL®-C 102 Les Torrenteres	Mitjana
SL®-C 103 Montnegre carener	Mitjana
SL®-C 105 El pla de Forcs	Mitjana
SL®-C 110 De Vallgorguina a Olzinelles	Baixa

3.3. Material de divulgació i comunicació

La Secció de Divulgació i Comunicació de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals va promoure les publicacions que es relacionen a continuació i que estan vinculades directament amb el Parc del Montnegre i el Corredor o indirectament les de la Xarxa de Parcs Naturals. La mateixa secció també gestiona la web, les xarxes socials i les aplicacions mòbils.

Llibres i altres documents

- Memòria Viu el parc 2017
- Rutes de patrimoni arquitectònic (maqueta)

Desplegables dels parcs, mapes de l'informador i altres fullets

- App dels parcs naturals
- Al parc amb el vostre gos (maqueta)
- Bones pràctiques en curses de muntanya Xarxa de Parcs Naturals
- Desplegable (castellà, anglès, francès i italià) (reimpressió)
- L'ús de la bicicleta
- Roll-up App dels parcs naturals
- Roll-up Parcs i Biblioteques. Parc del Montnegre i el Corredor

Itineraris senyalitzats (tríptics desplegable)

- El dolmen de ca l'Arenes (reedició)
- La plana del Corredor (reedició)
- Roques i pedres de Vallgorguina (maqueta)

L'Informatiu dels Parcs

L'Informatiu dels Parcs és el butlletí de divulgació de la Xarxa de Parcs Naturals. Té una periodicitat mensual. Recull activitats i notícies dels dotze parcs que integren la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i d'altres organismes que hi estan relacionats.

És de subscripció gratuïta i es pot sol·licitar a l'adreça següent:

<https://parcs.diba.cat/web/l-informatiu/butlleti/-/newsletter/20802462/28/subscripcio>

Materials d'activitats de caràcter efímer

- Carnet de colla senglanaire 2018
- Coneguem els nostres parcs. Llibreta de camp.
- Coneguem els nostres parcs. Guia del professorat
- Dia Europeu dels Parcs (full solt)
- Dia Europeu dels Parcs (pancarta)
- Dia Europeu dels Parcs (cartell)
- Òpera als parcs. Tordera (cartell)
- Passejades guiades 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (fullet)
- Passejades guiades 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (cartell)

- Poesia als parcs 2018 (programa)
- Poesia als parcs 2018 (cartell)
- Rutes teatralitzades inclusives 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (fullet)
- Rutes teatralitzades inclusives 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (cartell)
- Viu el parc 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (programa general)
- Viu el parc 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (cartell general)
- Viu el parc 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (cartell mut)
- Viu el parc 2018. Parc del Montnegre i el Corredor (full concurs de fotografia)

3.4. Pressupost

Resum de distribució del pressupost

Durant aquest exercici, el pressupost total destinat al parc ha estat de **2.094.208,02 €**. Atès que la superfície del parc és de **15.010,00** ha, això suposa una dotació econòmica de **139,52 €/ha**.

Com es pot veure en la taula següent, el còmput del cost repercutit de serveis centrals* (**756.413,87 €**) suposa una quantitat total que representa afegir un **57 %** al pressupost gestionat pel parc, que ha estat de **1.337.794,15 €**.

D'aquesta quantitat, **696.137,37 €** (un **52 %**) corresponen al capítol 1 («Personal»). La resta són el **pressupost operatiu del parc, 641.656,78 €**, que és la suma dels capítols corresponents a «Despesa ordinària» (cap. 2), «Despeses financeres» (cap. 3), «Transferències» (cap. 4), «Inversions» (cap. 6), i «Transferències per a inversions» (cap. 7).

** Per tal de poder ajustar amb més precisió el cost real que implica la gestió de l'espai protegit, a partir de l'any 2017 s'ha tingut en compte el **cost repercutit** que suposa el suport humà i material a la gestió i administració d'aquest parc per part dels serveis centrals de la Diputació de Barcelona. Fins ara, en alguns parcs, aquest cost no s'havia comptabilitzat, per raons de complexitat de càlcul, inherents a l'estructura comptable del pressupost d'aquesta corporació, que dificultava el coneixement exacte de la repercussió als diversos espais de la XPN.*

L'aplicació d'aquest cost repercutit al pressupost del parc, amb un criteri de repartiment que té en compte el conjunt de la XPN, permet obtenir una dada de "cost de gestió per hectàrea" de l'espai protegit, molt més acurada i equiparable als valors que s'utilitzen en altres espais naturals i en fòrums nacionals i internacionals, on se solen comparar aquest tipus d'indicadors.

Tot i així, cal tenir present que no deixa de ser una aproximació, però, com es pot veure en les taules i gràfics següents, representa una quantitat global molt important que, en alguns parcs, pot arribar a incrementar en més d'un 50% el "pressupost del parc" tal i com s'havia expressat en anteriors memòries.

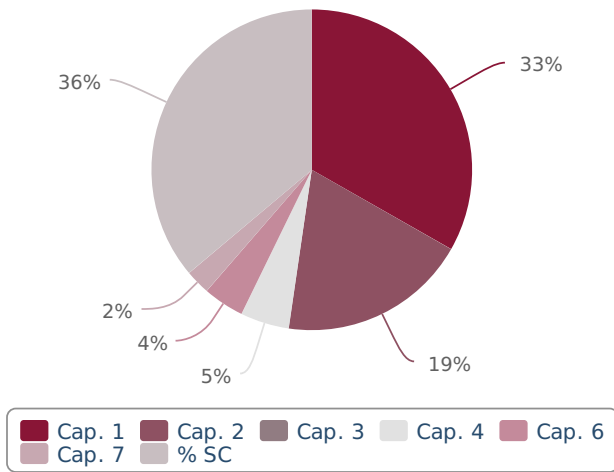
Per tot això, s'ha considerat oportú iniciar un gràfic d'evolució interanual del pressupost que comenci amb el del 2017. Si no, la comparació amb anys anteriors podria interpretar-se erròniament, per la diferència respecte de les xifres que es mostraven abans, en les quals no es procedia a computar aquest cost repercutit o, si més no, no es feia amb un criteri homogeni al conjunt de la XPN.

L'aplicació del nou criteri permet expressar amb més aproximació el pressupost "real" destinat a l'espai protegit. No obstant, a tall de consulta, en les memòries anteriors del parc es poden trobar els pressupostos interanuals seguint els criteris anteriors.

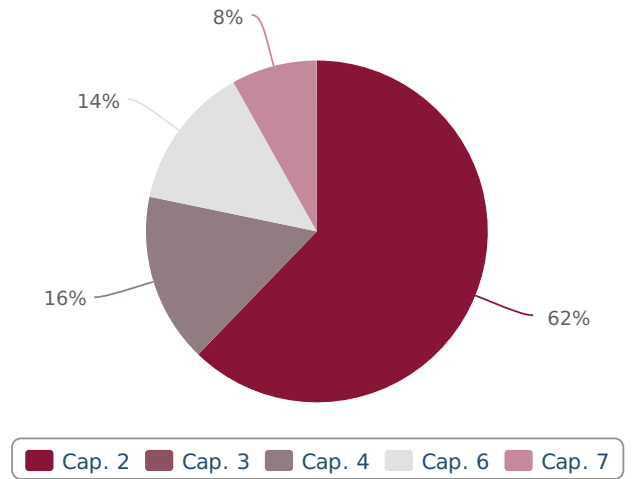
Concepte		Import (€)
Recursos humans del parc	Cap. 1	696.137,37
Despesa ordinària	Cap. 2	399.261,13
Despeses financeres	Cap. 3	0,00
Transferències ordinàries	Cap. 4	102.984,17
Inversions	Cap. 6	87.249,71
Transferències per a inversions	Cap. 7	52.161,77
	Subtotal parc	1.337.794,15

Cost repercutit dels Serveis Centrals	% SC	756.413,87
	Total	2.094.208,02
Suma de Capítols 2+3+4+6+7	Operatiu	641.656,78

Distribució del pressupost total per conceptes

Distribució del pressupost operatiu per capítols

Pressupost operatiu de despeses per partides

Partida	Obligacions reconegudes
20200 Lloguer d'edificis	24.211,32
21000 Manteniment infraestructures i béns naturals	104.597,03
21200 Manteniment d'edificis i altres construccions	29.827,76
21300 Manteniment de maquinària, instal. tècniques i utillatge	556,31
21300 Manteniment puntual	9.566,01
21400 Manteniment d'elements de transport	4.008,24
22000 Material d'oficina ordinari no inventariable	898,72
22100 Energia elèctrica	9.362,03
22101 Aigua	1.857,46
22103 Combustibles i carburants	18.703,19
22111 Subm. recanvis de maquinària, utillatge i elements de transport	9.088,56
22114 Altres subministraments	15.090,66
22502 Tributs de les entitats locals	2.518,75
22601 Atencions protocol·làries i representatives	75,00
22604 Jurídics i contenciosos	1.628,99
22606 Reunions, conferències i cursos	247,50
22610 Quotes de socis	60,00
22612 Activitats culturals i esportives	240,00
22700 Neteja i condic. realitzat per altres empreses	9.510,89
22701 Seguretat	4.365,16
22706 Anàlisi territorial	12.826,00
22706 Estudis i treballs tècnics	24.712,80
22709 Paràmetres biològics	28.950,79
22710 Activitats guiades als parcs naturals	2.686,20
22712 Altres treballs fets per empreses i professionals	81.749,05
23020 Dietes del personal no directiu	149,60
23120 Locomoció del personal no directiu	1.409,55

48900 Estades en equipaments de la XPN	5.572,45
48900 Transf. a famílies i institucions sense fins de lucre	1.987,06
61100 Millora i manteniment de la xarxa bàsica de camins	41.563,50
61900 Altres inversions de reposició en infraestructures i béns naturals	14.630,00
61900 Senyalització dels parcs naturals	15.727,01
62300 Maquinària, instal. tècniques i utilitatge. Inv. nova	10.329,48
63200 Adaptacions tècniques equipaments públics	4.999,72

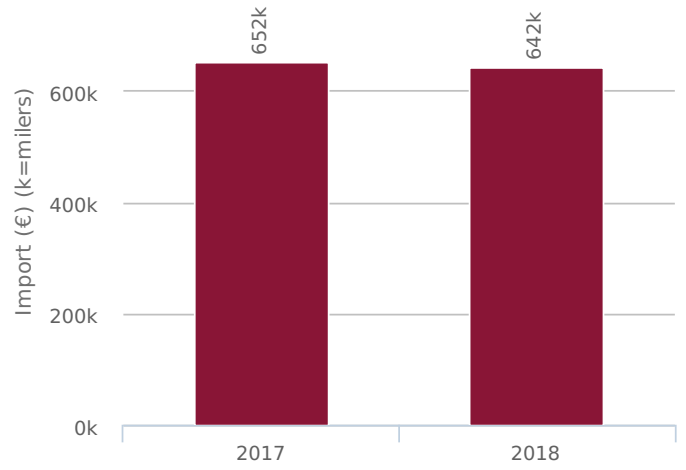
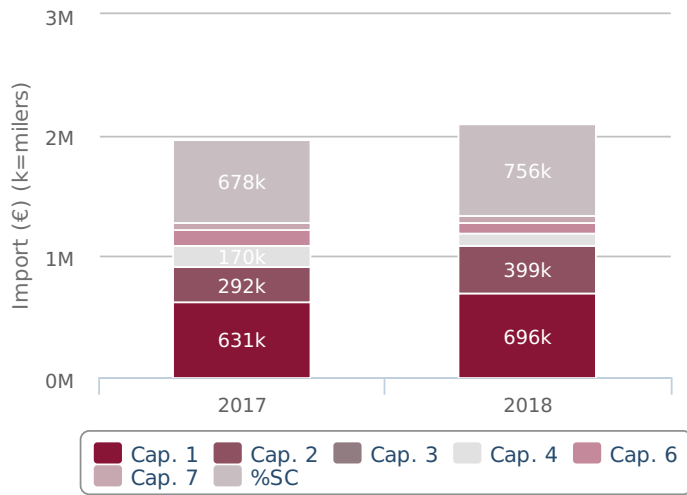
Evolució interanual del pressupost

Any	Cap. 1	Cap. 2	Cap. 3	Cap. 4	Cap. 6	Cap. 7	%SC	TOTAL
2017	630.955,03	292.027,93	0,00	170.389,93	137.142,55	52.161,77	678.485,10	1.961.162,31
2018	696.137,37	399.261,13	0,00	102.984,17	87.249,71	52.161,77	756.413,87	2.094.208,02

Evolució interanual del pressupost total per conceptes

Evolució interanual del pressupost operatiu

800k

4. Principals activitats realitzades

El programa d'activitats

Anualment, en base al Pla de mandat, als objectius de gestió del parc, i tenint en compte les propostes dels ajuntaments i de les entitats, s'elabora una proposta de programa d'activitats per tal de preveure les actuacions que s'han d'executar durant l'any perquè es puguin assolir les determinacions del pla especial. Una vegada ha estat sotmesa a la consideració dels òrgans de gestió, i d'acord amb les disponibilitats pressupostàries, es prepara el programa d'activitats definitiu, que es tradueix en el **Pla d'objectius i actuacions (POA)** de l'any.

En aquest enllaç es pot consultar el POA del conjunt d'espais naturals de la XPN:

<https://parcs.diba.cat/documents/8684295/8688805/PlaObjectiusActuacions2018.pdf/e172174e-e6c1-418d-ab8c-c4ce86caa685>

L'esquema general del POA permet agrupar les activitats anuals en grans blocs conceptuals:

Conservació del patrimoni natural i cultural

Fa referència a totes les actuacions encaminades a gestionar directament el territori, a la redacció i execució de plans de prevenció d'incendis, a les mesures destinades a la gestió activa del medi, a la conservació del patrimoni natural i cultural, al manteniment del patrimoni públic i al seguiment dels sistemes naturals.

Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Comprèn el conjunt d'activitats relacionades amb el desenvolupament socioeconòmic i la millora de les condicions de vida de la població, mitjançant l'establiment de línies d'ajut tècnic i econòmic, i amb la creació i millora d'infraestructures i la prestació de serveis generals. També inclou aquelles accions de caràcter cultural i social que pretenen cohesionar el teixit territorial i la població a través de programes de caràcter cultural i social.

Ús públic i educació ambiental

Recull les actuacions relatives a la creació i el manteniment de la xarxa d'equipaments públics definida pel pla especial i a les tasques directament vinculades a l'ús públic, com ara els plans d'informació i les tasques de difusió, comunicació i publicacions. Aquest epígraf comprèn també un conjunt de propostes adreçades a fomentar el coneixement i el respecte envers el medi. Inclou actuacions que tenen com a objectiu potenciar el funcionament i la qualitat dels equipaments privats d'educació ambiental, així com programes destinats als escolars i al públic en general.

Activitats de coordinació i governança

Inclou les activitats relacionades amb la planificació, el control, el seguiment i l'avaluació de les activitats que es desenvolupen al parc i els aspectes organitzatius relacionats amb la direcció, la participació, l'organització i la formació de personal, l'adquisició de material i el subministrament de serveis, les tasques de representació i les relacions institucionals.

4.1. Conservació del patrimoni natural i cultural

4.1.1. Activitats de conservació i restauració

Actuacions enfocades a la conservació i la millora d'hàbitats i recursos naturals

En el marc del **Conveni de col·laboració entre l'Obra Social "la Caixa" i la Diputació de Barcelona** per dur a terme projectes de millora de l'entorn natural dins la Xarxa de Parcs Naturals que gestiona la Diputació de Barcelona, al Parc del Montnegre i el Corredor en col·laboració amb l'Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial, durant l'any 2018 s'han redactat tres projectes.

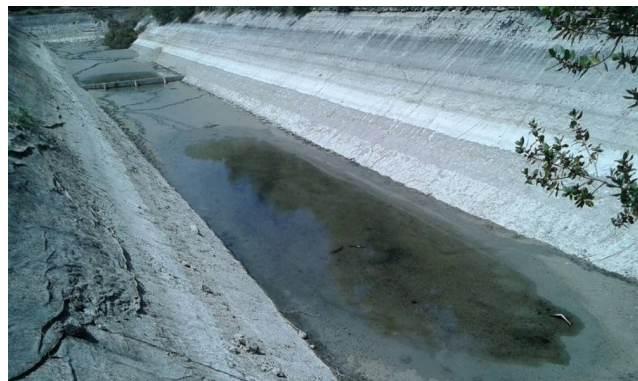
P270 Pla d'actuacions per a la millora d'ambients aquàtics i agroforestals a Valls del Montnegre

Aquest projecte inclou les següents actuacions:

- Posada en producció de rodals de suro en finca pública. Concretament 4,2 ha a la unitat d'actuació XXVI de la finca de Can Riera de Fuirosos. Els treballs consistiran en una estassada del sotabosc on s'eliminarà tot el bruc, arítjol i marfull. En cas de peus de gran port es farà una selecció de tanys, deixant els dos o tres que tinguin més vigor.
- Regeneració de pineda. Plantació de 0,70 ha a la unitat d'actuació IX a la finca de Can Riera de Fuirosos. Amb l'objectiu d'estudiar l'adaptació de diferents espècies de pi a les condicions d'estació de la unitat d'actuació IX es plantaran 1.750 plançons de pi pinyer i pi pinastre (875 peus de cada espècie).
- Potenciació de la població de la planta *Halimium halimifolium*
 - col·locació de 251 m de tanca de fusta (Can Vinyals-Palafolls).
 - col·locació de quatre pilones de fusta (Can Vinyals-Palafolls).
 - estassada de 1,20 ha de de matolls (Can Vinyals-Palafolls).

P271 Restauració de la bassa dels Senglars al Parc del Montnegre i el Corredor

El projecte preveu la construcció de la nova bassa dels Senglars a partir reducció de la bassa actual. En un projecte previ a aquest es faran els treballs d'excavació i canalització per reduir la bassa de 100 m de llargada per 20 m d'amplada a una bassa rectangular de 20 x 20 m.

Bassa dels Senglars a mig buidar

P272 Pla d'actuacions per a la restauració i millora de zones d'alta freqüentació al Corredor

Les actuacions previstes consistiran en:

Santuari del Corredor (Dosrius):

- Marge situat a la pista d'accés al Santuari, amb signes d'erosió a l'entorn dels graons de pedra granítica: es retiraran els graons, s'aportarà malla de fibra de coco i terra vegetal i es sembrarà amb herbàcies; posteriorment s'instal·laran de nou els graons.
- Sender d'accés al bosc: recol·locació de travesses longitudinals al camí i restauració de la coberta vegetal.

Àrea d'esplai i campament juvenil (Dosrius):

- Restauració i ressebra de zones degradades i afectades per fenòmens erosius a conseqüència de elevada freqüentació en l'àrea d'esplai.
- A l'àrea d'acampada es preveu ordenar i habilitar una zona destinada a la recollida d'escombraries, mitjançant l'habilitació d'una solera de formigó (de 1,5 x 3 m) i una pantalla a base de brèndoles de fusta tractada (de 6 x 1,5 m).

Dolmen de Ca l'Arenes (Dosrius):

- Instal·lació d'una barana a tot el perímetre del dolmen (45 m totals de longitud), amb una alçada de 1,20 m de terra.

Turó del Vent (Llinars del Vallès):

- Es preveu dur a terme treball d'excavació del conjunt arqueològic del Turó del Vent.

Àrea d'esplai del Corredor

Pla de seguiment i recerca

Amb la voluntat de disposar d'un instrument per avaluar de manera continuada l'estat dels sistemes naturals, s'està duent a terme des de l'any 1996 un conjunt estructurat d'activitats de seguiment dels diferents factors que intervenen en l'evolució del medi.

Enguany, a més del treball que ha dut a terme l'equip tècnic del parc, s'han encarregat diversos estudis i material tècnic per un total de 54.536,77€. A l'Annex I s'expliquen amb més detall els enfocaments i els resultats obtinguts en cadascun dels estudis i treballs de seguiment.

Es pot consultar tota la informació a la [Web de conservació de la biodiversitat](#).

Estudis 2018	Import €
Conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Ciències Naturals de Granollers per l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) de la Diputació de Barcelona (quiròpters, micromamífers i ropalòcers)	10.570,83
Conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) per l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona (inclou rapinyaires forestals)	9.049,42
Conveni CARIMED per detectar els efectes del canvi ambiental en les comunitats d'organismes dels rius mediterranis	5.603,22
Conveni de col·laboració amb l'associació Paisatges vius per l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona	2.590,00
Disseny i assistència tècnica durant la instal·lació d'una prova pilot per construir un sistema de recollida de pluvials	2.636,70
Programa de seguiment de les poblacions de senglar i cabirol*	2.395,80
Tasques botàniques	3.400,00
Tasques de control d'espècies al·lòctones d'amfibis	9.185,55
Anàlisi d'estat sanitari dels amfibis del Montnegre	4.870,25
Catàleg de fauna vertebrada	4.235,00
Total	54.536,77

4.1.2. Activitats de prevenció i gestió del territori

Pla de vigilància i prevenció d'incendis (campanya d'estiu)

Les condicions meteorològiques del 2018 han estat molt favorables, amb una primavera humida amb abundant precipitació i una tardor excepcionalment plujosa (amb un mes d'octubre de rècord). Dins l'àmbit del parc, solament s'ha detectat un únic petit foc causat per l'incendi d'un vehicle, que va afectar 9 m² de vegetació.

Com en anys anteriors, el Pla d'Informació i Vigilància (PVI) en el Parc del Montnegre i el Corredor ha estat coordinat per l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals i Desenvolupament Agrari (OTPMIFDA) de la Diputació de Barcelona. S'ha desenvolupat des del 15 de juny fins l'1 de setembre i l'horari de vigilància ha estat de 12.30 a 19.30 h. El dispositiu ha comptat amb 8 unitats mòbils en vehicles tot-terreny fent rutes a tots els municipis de l'àmbit del parc (cada ruta té assignats dos informadors, en total 16) i 2 punts de guaita (amb 4 guaites contractats) situats a les torres de Miralles i del turó Gros del Montnegre. Els vigilants han prioritzat les tasques d'informació preventiva, havent-se observat un increment de les dissuasions d'infracció pel relaxament típic d'anys amb pocs incendis. Per més informació, veure [l'informe final de campanya del PVI](#).

Per la seva banda, els Bombers de la Generalitat han mantingut operativa la seva torre de guaita del Corredor i han disposat de l'heliport d'estiu de Can Bosc (Dosrius) com a base d'un helicòpter bombarder.

Heliport d'estiu de Can Bosc

Pla bàsic de prevenció d'incendis

Segons el Pla d'Accions Prioritàries contra Incendis Forestals (PAPIF), iniciat conjuntament per l'Administració General de l'Estat i la Generalitat de Catalunya, el Parc del Montnegre i el Corredor es troba dins d'un perímetre de protecció prioritària (PPP) contra incendis forestals, definit en el Pla Especial d'Emergències per Incendis Forestals de Catalunya (INFOCAT) com a sector de risc. Per aquest motiu es va considerar necessari dur a terme una planificació en matèria de prevenció d'incendis que permeti la màxima eficàcia en la lluita contra els focs forestals.

L'any 2007 es va redactar el pla bàsic de prevenció d'incendis (PBI), que parteix de l'anàlisi del medi i d'aquells factors que cal tenir presents en relació a la prevenció d'incendis. També s'ha tingut en compte els plans i les estratègies del conjunt d'agents que concorren en el territori (Plans Municipals de Prevenció d'Incendis redactats per l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona, Perímetre de Protecció Prioritària del Montnegre i el Corredor redactat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, actuacions del cos de Bombers, etc.).

A partir d'aquesta reflexió, s'ha determinat la infraestructura mínima necessària en matèria de prevenció i extinció d'incendis per l'àmbit delimitat, amb la voluntat de garantir la seva estabilitat i així poder assolir la protecció del medi en aquest sector, sense perjudici d'aquelles infraestructures que puguin ser considerades necessàries en altres escales de planejament. Els criteris en què s'argumenten les mesures proposades són:

- Evitar grans incendis amb una compartimentació racional del territori mitjançant actuacions de silvicultura preventiva (franja carenada de baixa combustibilitat).
- Mantenir en bon estat una xarxa bàsica de camins que garanteixi l'accés sense dificultats dels mitjans terrestres de lluita contra incendis.
- Garantir una mínima disponibilitat d'aigua que eviti un excessiu desplaçament dels mitjans aeris (es preveu la construcció d'un nou punt d'aigua apte per helicòpters).
- Garantir una cobertura visual del territori que permeti detectar amb la major rapidesa possible l'inici d'un incendi forestal.

Manteniment i millora de la xarxa viària de prevenció d'incendis

En compliment del pla bàsic de prevenció d'incendis, s'han realitzat treballs anuals de repàs i manteniment del ferm a tota la xarxa viària principal, així com en la meitat dels vials de la xarxa viària secundària programada on els repassos es fan cada dos anys.

Manteniment de la franja carenada de protecció

Un dels objectius de la Diputació de Barcelona en la gestió dels espais naturals protegits, i en concret, en la gestió del Parc del Montnegre i el Corredor, és la prevenció dels incendis forestals. Actualment es disposa d'un Pla Bàsic de Prevenció d'Incendis del Montnegre i el Corredor aprovat per la Generalitat de Catalunya, que estableix les infraestructures mínimes necessàries en matèria de prevenció i extinció d'incendis forestals.

Un element destacat d'aquest pla bàsic és la franja de protecció, que s'ha dissenyat a la carena del Montnegre i el Corredor al llarg d'uns 35 km. L'objectiu final de les franges de protecció de baixa combustibilitat és la compartimentació del territori per reduir la probabilitat de que un foc es transformi en gran incendi, així com facilitar la ubicació i el treball dels equips d'extinció.

Aquesta infraestructura, fonamental de prevenció d'incendis requereix d'un manteniment constant. Des del parc s'estan duent a terme gestions per aquest manteniment més sostenible i es realitza mitjançant el pasturatge amb bestiar oví i cabrum. Aquesta modalitat de manteniment ja es duu a terme en els trams de franja que formen part de finques públiques.

L'any 2016 es va realitzar el concurs i l'adjudicació de la pastura i el conreu dels camps de Can Bosc, propietat de la Diputació de Barcelona, a canvi de pasturar i garantir el manteniment d'unes 39 hectàrees de franja existents en finques públiques al Corredor.

Fins ara, la franja carenada ja creada suposa unes 150 ha. D'aquesta superfície, 16,5 ha pertanyen al sector objecte d'aquest contracte. En aquest tram es van fer els treballs de creació de la franja de protecció a l'any 2008. En aquells moments l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals va executar els treballs seguin els criteris i les indicacions del PPP promogut per la Generalitat de Catalunya.

Passats vuit anys era del tot necessària la realització de treballs forestals de neteja de sotabosc, aclarida lleugera i poda d'arbrat per mantenir la funcionalitat d'aquesta infraestructura en la qual s'havia acumulat combustible en excés des de la seva creació. L'actuació duta a terme enguany ha consistit en una estassada del sotabosc de la franja amb mitjans mecànics, que ha suposat una inversió de 16.970,25€

Franja de baixa combustibilitat prop de Collsacreu

Gestió forestal de les finques públiques

Treballs forestals de millora i aprofitament a Can Bosc, Ca l'Arenes i Bell-lloc

- Execució del PTGMF de Can Bosc, Ca l'Arenes i Bell-lloc

Aquest any 2018 s'han continuat els treballs d'aprofitament de llenya d'alzina i fusta de pi pinyer a la unitat d'actuació XVI, iniciats a la tardor de l'any anterior. Aquest aprofitament s'ha acompanyat d'una estassada del sotabosc, de bruc i marfull, principalment.

Treballs forestals de millora i aprofitament a Can Preses

- Execució del PTGMF de Can Preses

Enguany i en el marc del projecte Life Mixforchange, s'ha realitzat a la unitat Ig una selecció de tanys, combinada amb una aclarida selectiva, de castanyer i d'espècies acompanyants, com el cirerer o el roure, en una superfície de 8 ha. D'acord amb el seu PTGMF, l'objectiu és potenciar la producció de fusta de qualitat.

Treballs forestals de millora i aprofitament a Can Riera de Fuirosos

- Execució del PTGMF de Can Mainouet

Aquest any s'ha aprofitat llenya d'alzina a la unitat V (4,87 ha) de la finca de Can Mainouet. També s'ha procedit a estassar 7 ha de la unitat I, acompanyat d'un petit aprofitament de llenya d'alzina i arboç, amb la finalitat de potenciar la sureda.

Treballs forestals de millora i aprofitament a Can Bonamusa

- Execució del PTGMF de Can Bonamusa

En el marc del conveni amb l'Obra Social "la Caixa", enguany s'ha realitzat un reforçament de la regeneració de pi a la unitat VIII en una superfície de 0,8 ha. Per poder realitzar la plantació s'ha procedit prèviament a fer una estassada. Aquesta actuació ha de servir també per testar l'adaptació del pi blanc i del pi pinyer en aquesta unitat. Així mateix, a la part superior de la unitat I, en una superfície de 4 ha, s'ha realitzar una estassada del sotabosc, principalment de bruc, per reduir la seva competència per interceptació amb l'estat arbori, donat que aquest ha patit força en els darrers anys de sequera, i s'han trobat, sobretot, suros assecats.

Altres actuacions de gestió forestal i de manteniment

La colla de manteniment del parc ha dut a terme tasques diverses de caràcter general, com són, la neteja dels voltants de la xarxa viària, dels equipaments i dels llocs d'alta freqüentació; el manteniment de les infraestructures i instal·lacions d'ús públic; actuacions puntuals per tal de millorar l'acabat i la posada en marxa dels diferents projectes del parc, així com també els treballs forestals. A més, durant l'any 2018 s'han executat les actuacions següents:

- Neteja i manteniment dels entorns de les Passadores, de l'aparcament del molí de Can Marquès, de Can Bosc i zona d'aparcament i zona dels equipaments d'Hortsavinyà.
- Seguiment i suport de l'execució del programa anual de revisió dels equips de protecció contra incendis, torres de guaita, parallamps i equips de protecció individuals (EPI).
- Col·laboració en diverses actuacions de voluntariat, com el camp de treball del Centre Sant Jaume i amb les actuacions del Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals col·laborant en la sembra de glans a les finques de Can Pica i Can Bosc.
- Treballs d'adequació i manteniment dels itineraris adaptats, circuits esportius inclusius - Sumant capacitats, itineraris 7 i 7A.

4.2. Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

4.2.1. Polítiques de foment agrícola, forestal, de serveis i cultural

Subvencions

El pla especial estableix, entre els seus objectius, compatibilitzar la protecció amb el desenvolupament social, econòmic i cultural de la població de l'àrea d'aplicació del pla. Amb aquesta finalitat, la Diputació de Barcelona té quatre línies bàsiques d'ajut, que es regeixen per les **bases** publicades oficialment i que es poden veure en el següent PDF:

Les activitats que actualment poden ser objecte d'ajut són les següents:

- Activitats forestals (AF)
- Activitats agrícoles i ramaderes (AR)
- Instal·lació de calderes i estufes de biomassa (BM)
- Entitats culturals (EC)
- Empreses de serveis (ES)
- Millora dels habitatges i restauració del patrimoni arquitectònic (HP)

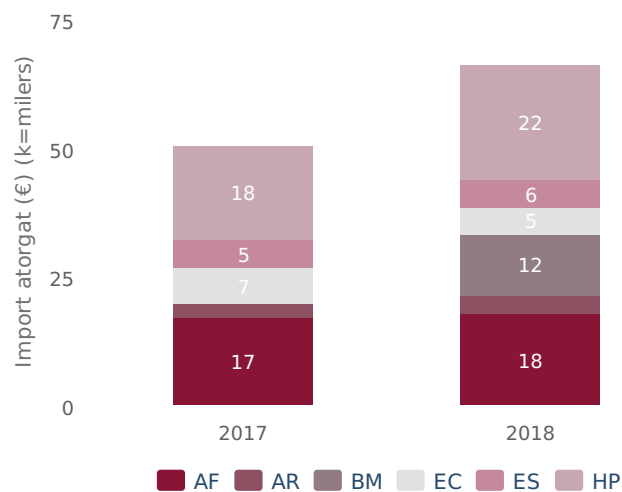
La línia de subvencions a entitats culturals, està destinada a associacions i entitats de caràcter cívic i cultural, ofereix ajuts de fins a 800,00 euros per a la realització d'activitats que contribueixin a divulgar el patrimoni cultural i natural del parc.

La distribució de les subvencions atorgades per línia (nombre i imports concedits enguany), així com també l'evolució en els darrers anys, es detallen a continuació:

Línia d'ajut	Sol·licitades		Concedides		% atorgament	
	Nombre	Import (€)	Nombre	Import (€)	% nombre	% import
AF	14	36.656,96	11	17.860,76	78,57	48,72
AR	2	7.000,00	1	3.500,00	50,00	50,00
BM	3	14.616,28	2	11.718,26	66,67	80,17
EC	8	6.225,00	7	5.265,00	87,50	84,58
ES	2	6.581,87	2	6.581,87	100,00	100,00
HP	8	29.011,16	6	22.265,58	75,00	76,75
Total	37	100.091,27	29	67.191,47	78,38	67,13

Evolució interanual de l'import atorgat

Línia	2017	2018
AF	17.077,23	17.860,76
AR	2.800,00	3.500,00
BM	0,00	11.718,26
EC	6.890,00	5.265,00
ES	5.402,47	5.581,87
HP	18.048,12	22.265,58
Total	50.217,82	67.191,47

Programa "Viu el parc"

Durant l'any 2018 es va continuar desenvolupant aquest programa de caire lúdico-cultural a deu dels dotze espais protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Aquest programa s'estructurava, tradicionalment, en **tres grans apartats**. El **primer**, un bloc d'activitats (teatre, música, dansa, conferències, espectacles infantils, etc.) ofertades directament per la Diputació de Barcelona als diferents municipis del parc i que es realitzaven en indrets o equipaments proposats pels mateixos ajuntaments. El **segon**, un seguit d'activitats d'abast més general que es realitzen dins l'àmbit del parc: Matinal del parc, Fira d'artesans, Nit d'estels, Poesia als parcs, Concursos de fotografia, etc. I el **tercer**, un programa adreçat a les escoles dels municipis del parc (concretament als nens i nenes de 5è de primària), que es basa en un joc de rol que es fa a l'aula, dirigit per un educador ambiental i una festa final on s'aplega –en diferents jornades– a tots els alumnes participants de cada parc en un indret emblemàtic de l'espai natural per a realitzar diferents tallers i jocs de caràcter lúdic però amb un clar objectiu de sensibilització ambiental. La festa es realitza en diferents dies consecutius, pels quals van passant els alumnes participants d'una o altra escola, ja que es mira que no siguin excessivament multitudinàries.

Cal dir que a finals de 2016 la Diputació de Barcelona va iniciar la tramitació d'un nou concurs de licitació per a la gestió del programa per al període 2017-2020; que des del setembre de 2014 havia dut a terme l'empresa ACER. La principal novetat és que la gestió del programa és va dividir en dos lots: un pel vessant artístic i cultural (lot 1) i un altre pel programa escolar (lot 2). El primer lot va ser guanyat per l'entitat FUSIC i el segon, per l'empresa CIMA (que ha fet un pool d'empreses d'educació ambiental: APREN, Quatre Passes i Origonatura). ACER, però, va a dur a terme el programa al Parc de la Serralada de Marina (que es fa el març-abril) mercès a una pròrroga del seu contracte, atès que encara no s'havia resolt el concurs. Per tant, FUSIC ha executat la resta de programes culturals i CIMA, els escolars, del Viu el parc d'ençà l'abril del 2017. Val a dir que, com a novetat important, a banda de la divisió en lots; el programa va poder recuperar el 2017 els **actes als municipis**, ja que així ho requeria els plecs de condicions establerts pel concurs. Així, doncs, tots els municipis que ho han volgut, han gaudit d'algun acte cultural o artístic; tot i que eren de petit format. Per a més informació, podeu consultar la [pàgina web del Viu el parc](#).

Per a la coordinació del programa, es va fer una única reunió de coordinació el 22 de maig de 2018 a l'oficina del Parc, a Vallgorguina.

Durant la tardor de 2018 es va celebrar la **vint-i-tresena edició** del programa Viu el parc al Montnegre i el Corredor. Des de l'11 de setembre fins al 29 de novembre es van programar, des de la Diputació de Barcelona i els municipis del parc, un seguit d'activitats lúdico-culturals que conformen el programa. L'eix del programa el conformen els Actes centrals (Matinal, Poesia als parcs, Nit d'estels i Ral·li fotogràfic) i el programa escolar. Els anomenats Actes centrals es van centrar en el cicle **Poesia als parcs** a la font de Pradelló d'Olzinelles (Sant Celoni) el diumenge 23 de setembre; la **Matinal al parc**, el 14 d'octubre, als entorns del santuari del Corredor (Dosrius), amb diferents propostes vinculades al món del teatre i l'espectacle: tallers i jocs per a jugar petits i grans, la ruta teatralitzada inclusiva "Camins, un viatge pels cinc sentits" i una cloenda final a càrrec de Fefe i Cia. També es va fer l'**XIIè Ral·li Fotogràfic** "Tocats pel bolet", a Sant Iscle de Vallalta, el diumenge 30 d'octubre, amb 64 inscrits.

El **programa escolar** el 2018 el va dur a terme l'empresa CIMA i consisteix en una activitat pedagògica que es va fer durant el mes de febrer a cada escola participant (a càrrec d'un monitor/a ambiental que condueix el joc de rol "Construeix el teu parc natural") i 7 festes de cloenda que aplega a tots els alumnes participants els dies 7, 8, 9, 12, 13, 14 i 15 de març als entorns d'Hortsavinyà (Tordera). Hi van participar un total de un total de 1.324 alumnes de 5è de primària de 36 escoles de dotze municipis. Durant les jornades festives els nens i nenes van compartir una estona amb el pastor d'Hortsavinyà, la seva gossa "Mila" i el ramat de cabres de Rasquera, tot descobrint-ne la importància que tenen dins el parc en la prevenció d'incendis. També van intercanviar coneixements, preocupacions i realitats amb els alumnes de 5è i 6è de l'escola d'Hortsavinyà, que van preparar una activitat per generar consciència sobre la problemàtica de les deixalles dins el Parc. Gràcies a la maqueta d'una carbonera i al forn de calç, van conèixer alguns dels oficis antics del bosc, van dibuixar amb carbó i van aprendre geologia del Montnegre. I a la Masia rural Can Pica, vam imaginar com era la vida antigament en una masia del Montnegre, i com s'havia transformat després de convertir-se en Parc.

Tot l'alumnat participant va rebre el llibre *La Xara i el Pau i la guerra dels banyarriquers*.

Resum Programa Viu el parc Montnegre 2018

Edició	23a
Municipis participants / municipis del parc	7 / 13
Actuacions als municipis (actes organitzats per la Diputació)	7
Actes centrals (Matinal, dues Nits d'estels, Poesia als parcs)	4
Actuacions als actes centrals	6
Total d'actuacions al programa	17
Assistents als actes organitzats als municipis	289
Assistents als actes centrals	45
Total assistents als actes organitzats per la Diputació	334
Festes escolars (nombre de dies)	7
Escoles participants	36
Aules	57
Alumnes participants	1.324
Mestres i acompanyants	88
Pressupost	
Concepte (*)	Import (€)
Programa ludicocultural (lot 1)	13.188,29
Programa escolar (lot 2)	19.379,54
Costos impressió	2.329,60
Total	34.897,43
<i>(*) Inclou tots els costos del programa: la Campanya escolar, els Actes centrals, les despeses tècniques i el costos de difusió.</i>	

Poesia als parcs. Lletres i paisatges 2018

El cicle **Poesia als parcs. Lletres i paisatges** és una iniciativa que s'emmarca dins el programa cultural "**Viu el parc**" de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Enguany s'han celebrat tretze anys de lectures poètiques i interpretacions musicals als parcs. Els actes han tingut lloc a deu dels espais protegits de la Xarxa de Parcs, concretament al Parc del Castell de Montesquiu, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc Natural del Montseny, Reserva de la Biosfera, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc del Montnegre i el Corredor, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc del Garraf i Parc del Foix. També s'han celebrat dos actes del programa dins d'altres cicles poètics organitzats en diferents espais naturals de Catalunya, al Parc Natural de la Serra del Montsant i al Parc Natural de l'Alt Pirineu, així com dos recitals que han tingut lloc l'illa de Sardenya, als Parco de Porto Conte i Parco Nazionale dell'Isola dell'Asinara. L'assistència als recitals del programa és gratuïta i van reunir un total de 544 persones.

El **Parc del Montnegre i el Corredor** va acollir, diumenge 23 de setembre, una proposta poètica a càrrec dels poetes Eduard Carmona i Carles Morell, amb l'acompanyament musical de Santi Careta. L'acte va tenir lloc a la font del Pradelló, d'Olzinelles, dins l'àmbit municipal de Sant Celoni i va reunir una quinzena d'assistents.

Els recitals de **Poesia als parcs** són filmats en vídeo, i els poemes recitats es poden veure i escoltar a Internet, a la pàgina web de la Xarxa de Parcs Naturals i al corresponent canal de youtube del programa.

Poesia als parcs. Lletres i Paisatges és un programa gestionat per l'empresa Tramoia Produccions Culturals. Aquest programa va estar adjudicat per un import biennal de 55.684,20 € IVA inclòs, que també inclou la filmació i edició en vídeo de 12 recitals.

Programa "Parc a taula"

Parc a taula és un programa de desenvolupament econòmic promogut per l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona que pretén destacar —mitjançant la gastronomia, la producció artesanal i la viticultura de proximitat i de qualitat— els valors naturals, culturals i paisatgístics dels nostres parcs.

Aquest programa està pensat com un projecte transversal de la Xarxa de Parcs Naturals. Actualment hi participen nou parcs: Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc de la Serralada Litoral, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada de Marina, Parc del Castell de Montesquiu i Parc Natural del Montseny.

El programa ha continuat desenvolupant el seu [web](#), el [Facebook](#) i el [Twitter](#), així com la seva app. Amb el Parc a taula es vol afavorir el desenvolupament econòmic sostenible, la biodiversitat i el reforç de la identitat local. Els membres de Parc a taula reben una carta d'adhesió i compromís que atorga la Diputació de Barcelona, que acredita el compliment dels requisits del programa i que identifica el titular com a mereixedor de la distinció.

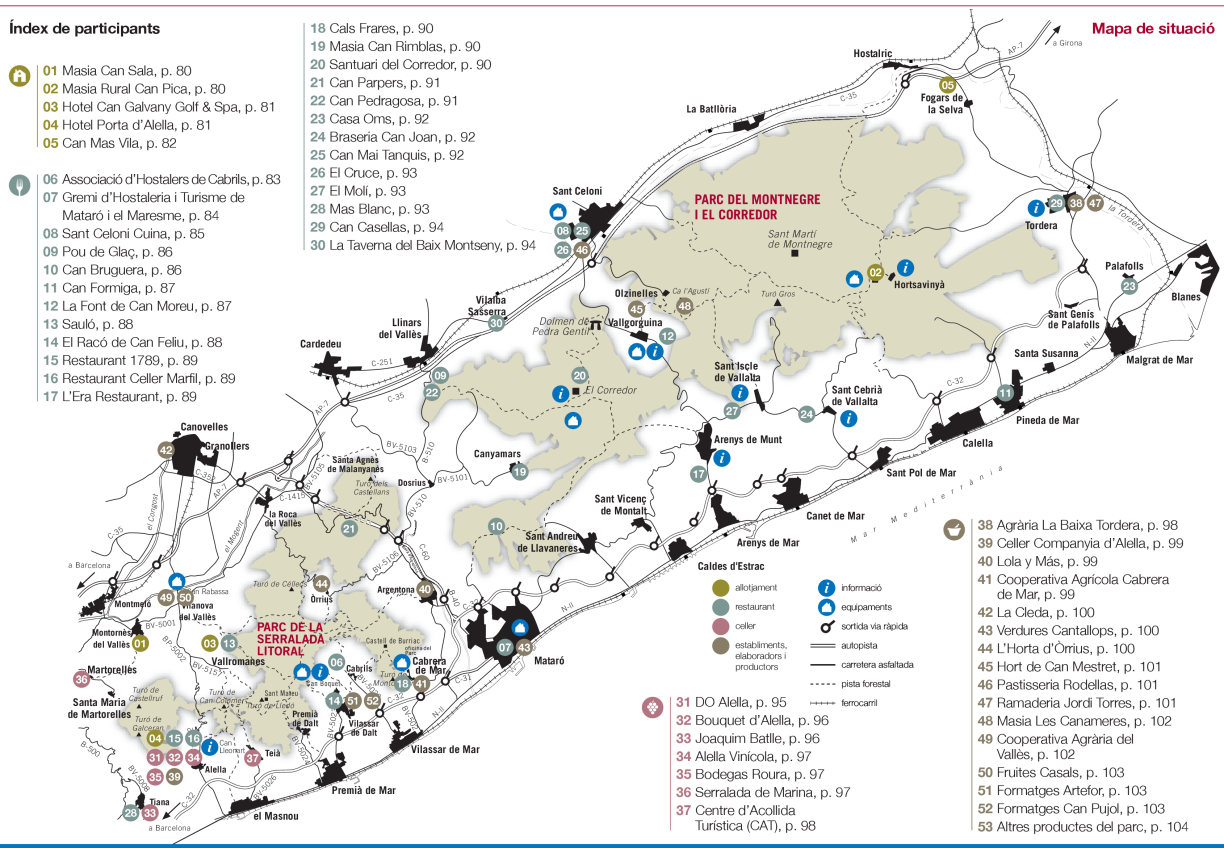
El programa Parc a taula desenvolupa activitats paral·leles, com ara degustacions, sessions de treball i formació i capacitació adreçada als adherits, rutes enogastronòmiques i la participació en mercats. S'entén, doncs, que el Parc a taula és un instrument per donar a conèixer els parcs de la Diputació de Barcelona al públic general a través dels productes de qualitat i de proximitat.

Mapa orientatiu dels establiments adherits al programa Parc a taula als parcs de la Serralada de Marina, Serralada Litoral i el Montnegre i el Corredor (cens 2014)

Índex de participants

- 01 Masia Can Sala, p. 80
- 02 Masia Rural Can Pica, p. 80
- 03 Hotel Can Galvany Golf & Spa, p. 81
- 04 Hotel Porta d'Alella, p. 81
- 05 Can Mas Vila, p. 82
- 06 Associació d'Hostalers de Cabrits, p. 83
- 07 Gremi d'Hostaleria i Turisme de Mataró i el Maresme, p. 84
- 08 Sant Celoni Cuina, p. 85
- 09 Pou de Glaç, p. 86
- 10 Can Bruguera, p. 86
- 11 Can Formiga, p. 87
- 12 La Font de Can Moreu, p. 87
- 13 Sauló, p. 88
- 14 El Raó de Can Feliu, p. 88
- 15 Restaurant 1789, p. 89
- 16 Restaurant Celler Marfil, p. 89
- 17 L'Era Restaurant, p. 89

- 18 Cals Freres, p. 90
- 19 Masia Can Rimblas, p. 90
- 20 Santuari del Corredor, p. 90
- 21 Can Parpers, p. 91
- 22 Can Pedragosa, p. 91
- 23 Casa Oms, p. 92
- 24 Braseria Can Joan, p. 92
- 25 Can Mai Tanquis, p. 92
- 26 El Cruce, p. 93
- 27 El Moll, p. 93
- 28 Mas Blanc, p. 93
- 29 Can Casellas, p. 94
- 30 La Taverna del Baix Montseny, p. 94

4.2.2. Infraestructures i serveis generals

Manteniment de la xarxa viària

A més del manteniment general de la xarxa viària principal, realitzat per la colla de manteniment del parc i que inclou estassades puntuals i neteja de cunetes, vores de camins i desguassos, així com actuacions puntuals sobre el ferm, l'any 2018 s'han contractat i executat mitjançant empreses externes treballs de millora i manteniment de la xarxa viària per un import de 106.258,73 euros. Les intenses pluges de la tardor van ocasionar grans desperfectes a la xarxa viària del parc i va suposar una forta inversió a finals d'any per deixar les pistes transitables.

Senyalització

Des de la redacció de la *Normativa gràfica de la senyalització exterior de la Xarxa de Parcs Naturals* (promoguda per la GSEN de la Diputació de Barcelona i aprovada pel Gabinet de Premsa i Comunicació), els serveis tècnics, l'equip de manteniment i el servei de guarderia del parc treballen per ordenar i millorar (sempre des d'un criteri bàsic de racionalitat) la senyalització del parc amb l'objectiu clar de traslladar a l'usuari de l'espai una informació clara, senzilla i adequada.

Aquest any, l'afany de senyalització majoritari ha estat el reforçament i control, així com la reposició, de les fites ordinàries d'identificació de recorregut. Cal recordar que el parc ofereix al seu visitant una àmplia oferta d'itineraris amb tretze senders locals, senyalitzant també els trams dels quatre senders de gran i petit recorregut que passen pel parc i les dues propostes de circuits esportius inclusivus de "Sumant capacitats". Aquesta xarxa de recorreguts, plenament interconnectada, demanda un treball constant i pràcticament diari.

En definitiva, tot aquest manteniment i millora de la senyalització esmentat ha suposat un cost total de 15.727,01 euros.

Plafó informatiu instal·lat a l'església de Sant Pere de Riu

Plafó informatiu de Sant Miquel de Vallmanya

Recollida d'escombraries

Mitjançant convenis de col·laboració amb l'Ajuntament de Dosrius i Tordera, es dona suport a la prestació d'aquest servei en els sectors més poblats i visitats del parc.

Al sector oriental del Montnegre es duen a terme els itineraris següents de recollida selectiva:

- Roca Rossa - Can Camps - Sant Llop - Hortsavinyà - Les Mimoses
- Sant Pere de Riu - passeig d'Hortsavinyà

L'aportació de la Diputació de Barcelona enguany ha estat de 3.000 € (conveni amb l'Ajuntament de Tordera). S'ha continuat donant suport a la recollida selectiva d'escombraries al massís del Corredor, que dona servei a l'eix viari Can Bordoi - Santuari del Corredor.

L'aportació de la Diputació de Barcelona enguany ha estat de 8.000 € (conveni amb l'Ajuntament de Dosrius).

Tanmateix, amb mitjans propis s'han fet recollides periòdiques a tota la xarxa viària principal, itineraris senyalitzats, equipaments i punts d'alta freqüentació, així com recollides puntuals de deixalles a diferents indrets del parc.

4.3. Ús públic i educació ambiental

4.3.1. Creació i manteniment d'equipaments

Actuacions a la xarxa d'equipaments

Per desenvolupar el model d'ús públic previst en el pla especial i desplegat en el Pla d'ús públic, es disposa d'una xarxa d'equipaments i programes amb l'objectiu d'ordenar i canalitzar les activitats dels visitants a l'interior de l'espai natural protegit. Alguns d'aquests programes i equipaments tenen una dimensió educativa que no es limita a informar i orientar els visitants i les poblacions locals, sinó que també està adreçada a facilitar-los el coneixement de l'entorn, millorar la seva comprensió del medi i augmentar la responsabilitat i la sensibilització del ciutadà envers les temàtiques ambientals.

La creació d'equipaments dotats d'audiovisuals, exposicions i programes pedagògics o culturals als municipis de l'àmbit del parc respon als objectius esmentats i és una eina clau en la integració de l'espai protegit al territori. Algunes de les actuacions principals que s'han dut a terme han estat les següents.

- Obres de millora a Can Pica.
- Millores al Centre d'Informació d'Hortsavinyà.
- Automatització del sistema de cloració que subministra l'aigua del Centre d'Informació d'Hortsavinyà.
- Treballs de manteniment ordinari dels equipaments i l'entorn de l'Àrea d'Esplai d'Hortsavinyà, i arranjamet de les fonts i altres elements.
- Reposició de les estructures i arranjamet de danys als sanitaris de l'Àrea d'Esplai del Corredor.
- Actuacions derivades del Pla d'autocontrol i gestió de l'aigua sanitària al Campament juvenil El Solell del Corredor.
- Millores a les instal·lacions d'acumulació i distribució d'aigua sanitària de l'àrea d'esplai i el campament juvenil.

Allotjament rural Masia Can Pica, Centre d'Informació d'Hortsavinyà i Àrea d'Esplai d'Hortsavinyà

Durant aquest any s'han continuat els treballs d'adequació i millora dels equipaments de Can Pica i del Centre d'Informació d'Hortsavinyà en el marc del contracte de concessió administrativa signat a finals de 2014. Aquestes intervencions s'han fet garantint (en la mida del possible) la compatibilitat amb la prestació dels serveis propis de cadascun dels equipaments.

Entre les feines dutes a terme a **Can Pica** es destaquen les obres de millora realitzades amb la finalitat d'eliminar els problemes d'humitats observats a l'edifici principal. Aquesta intervenció va suposar la realització de feines com ara el repicat de parets, un tractament antihumitat o la millora de la ventilació. També destaca la reforma de la zona destinada a habitatge del concessionari de l'equipament (instal·lació d'una porta que dona accés independent des de l'exterior a l'habitatge, substitució de la finestra del lavabo i la instal·lació d'una petita cuina). Finalment, s'han realitzat millores en l'enjardinament dels exteriors de can Pica.

*Millores de les humitats a Can Pica.
Foto: Eva Arbat*

*Instal·lació de la porta exterior de
Can Pica. Foto: Eva Arbat*

*Instal·lació d'una cuina a la zona de
vivenda del concessionari. Foto: Eva
Arbat*

Millores exteriors. Foto: Eva Arbat

Horts de Can Pica. Foto: Eva Arbat

Al llarg de l'any s'han produït algunes incidències que han repercutit negativament en el bon desenvolupament de l'activitat. Així, el 16 d'agost es va produir un sever atac de senglars, que va malmetre l'entorn, les instal·lacions exteriors i l'hort de can Pica. Altrament, les abundants pluges caigudes sobre tot a la tardor, han posat de manifest la deficiència en els tancaments de les edificacions. Per acabar, cal destacar la dificultat que presenta combatre eficaçment el corc present a la fusta de l'aula annexa.

En referència al **Centre d'Informació d'Hortsavinyà** es destaca el fet que a partir de l'1 de setembre de 2018 les dependències d'aquest equipament van ser íntegrament cedides al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya a l'objecte d'ubicar-ne l'Escola d'Hortsavinyà. Per tant, ara resta desvinculat l'equipament del servei d'informació i acollida als visitants del parc que venia desenvolupant. Com a millores de l'equipament dutes a terme durant el període de l'any que va estar actiu com a centre d'informació, es destaca l'habilitació de la sala polivalent de la planta baixa com a espai d'acollida, sobretot en dies de pluja. També es destaca la reposició de sanitaris (tasses de vàter amb cisterna) als lavabos de l'equipament, la qual cosa va permetre acabar amb la pèrdua d'aigua que es venia observant des de feia temps.

Una altra millora que cal destacar és l'automatització del sistema de cloració que subministra l'aigua del Centre d'Informació d'Hortsavinyà, i el seguiment i control per part de l'empresa Aqualia.

L'aigua que subministra el centre d'informació prové d'un pou de captació de Can Pica i d'una antiga mina existent a prop de la masia. Aquesta aigua s'emmagatzema en un dipòsit intermedi situat prop de la masia de Can Pica i és la que abasteix tant l'activitat d'allotjament rural de Can Pica com la del Centre d'Informació d'Hortsavinyà i l'àrea d'esplai annexa, així com l'escola rural d'Hortsavinyà.

Una vegada l'aigua que prové d'aquest dipòsit intermedi arriba a un altre dipòsit situat al darrera de l'edifici del Centre d'Informació d'Hortsavinyà, es procedeix a fer el sistema de cloració que garanteix un correcte subministrament de clor i un seguiment via mòbil de totes les incidències del sistema.

Aquesta actuació ha suposat una inversió de 9.103,04 €.

Finalment, i com cada any, s'han dut a terme els treballs de manteniment ordinari dels equipaments i el seu entorn, així com l'arranjament de fonts i altres elements de **l'àrea d'esplai d'Hortsavinyà**.

Centre d'informació d'Hortsavinyà

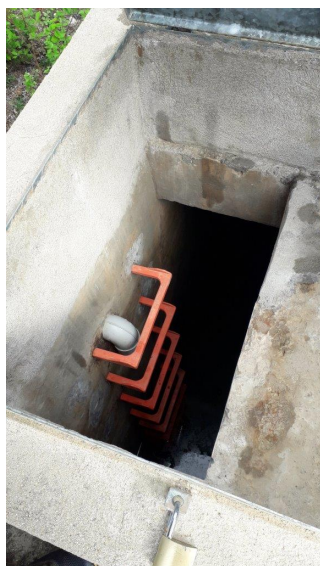

*Espai polivalent del Centre d'Informació d'Hortsavinyà.
Foto d'Eva Arbat*

Àrea d'Esplai del Corredor i Campament juvenil El Solell del Corredor

Enguany s'han realitzat diverses intervencions de manteniment i millora dels equipaments, en destaquem alguna:

Com a conseqüència del robatori que es va produir durant les festes de Nadal al mòdul dels lavabos de l'àrea d'esplai, es va haver de realitzar la reposició de les estructures divisòries interiors (panells, portes i marcs metàl·lics) i del pany de la porta d'entrada. També, i per tal de donar compliment al requeriment contemplat en el permís d'abocament a llera emès per l'Agència Catalana de l'Aigua, es va construir una arqueta per a la presa de mostres a la sortida de la fossa sèptica per fer les analítiques posteriors. Així mateix, es va fer una intervenció de millora a les piques i canonada de desguàs al mòdul cuina del campament. En aquest sentit, i amb la finalitat de solucionar els problemes d'embussos que de manera reiterada es venien produint en la instal·lació, es va procedir al canvi de canonada amb diàmetre superior i la substitució dels filtres de les piques per arquetes d'acer inoxidable. Finalment, també es va fer una millora en la conducció d'aigua freda a les piques exteriors del mòdul lavabos "Senglars" (a l'ala dels homes), tot substituint una part de la canonada que presentava perforacions en diversos punts del seu recorregut.

Dipòsit de cloració. Foto: Miquel Santacatalina

Tapa del pou a substituir pel tipus "petri". Foto: Miquel Santacatalina

Un dels aspectes rellevants del manteniment d'aquests equipaments és tot allò relatiu a l'aplicació dels protocols derivats de la legalització i inscripció del campament juvenil en el Llibre de Registre d'Instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves de la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i les inspeccions que se'n deriven tant les dutes a terme per l'Agència de Salut Pública de Catalunya com les realitzades pel Consell Comarcal del Maresme. En aquest sentit es destaca molt especialment les tasques derivades del Pla d'autocontrol i gestió de l'aigua sanitària.

Passem a resumir alguns d'aquests aspectes:

Cabal d'aigua subministrat (segons lectures de comptadors): 539 m³

Neteja i desinfecció de dipòsits d'aigua de consum humà: en data 12/02/18 es va procedir a la neteja i desinfecció del dipòsit de capçalera i dels dos dipòsits d'acumulació. La feina va ser realitzada per una empresa externa que va emetre els corresponents certificats.

Autocontrols:

- Al dipòsit de capçalera s'han realitzat 271 determinacions de clor residual lliure i total i 92 exàmens organolèptics.
- A la xarxa de distribució s'han realitzat 271 determinacions de clor residual lliure i total i 92 exàmens

organolèptics.

Anàlisi de control (ACN):

- ACN de xarxa: es realitzen tres analítiques corresponents a les mostres preses en data 05/04/18, 16/07/18 i 01/10/18. Els resultats són conformes als valors de referència.
- ACN de dipòsit: es realitza una analítica corresponent a la presa de mostra de data 12/12/18. Els resultats són conformes als valors de referència.

Legionel·losi:

Tractament de xoc: realitzada hipercloració en tota la xarxa d'aigua de consum humà, a càrrec d'una empresa externa en data 05/09/18.

Anàlisi posterior: en data 24/09/18 s'agafa mostra dels punts dipòsit de capçalera, sortida de l'acumulador i al punt terminal aigua calenta (dutxes). Els resultats són conformes en no detectar-se cap element de legionel·la.

Inspecció:

En data 24/05/18 es realitza una visita d'inspecció per part de l'Agència de Salut Pública de Catalunya. A l'acta d'inspecció es conclou que s'han observat tres deficiències lleus que cal corregir, dues en el termini d'un mes i una tercera que serà revisada en la visita d'inspecció de l'any 2019.

En data 28/05/18 el Servei de Salut Pública del Barcelonès Nord i el Maresme emet informe corresponent a l'any 2018, el sentit del qual és favorable pel que fa a les condicions de salubritat de les instal·lacions i el control de plagues, i desfavorable amb deficiències lleus pel que fa a l'aigua de consum humà i a la prevenció i control de legionel·la.

En data 20/06/18 es realitza una visita d'inspecció de seguiment de no conformitats per part del Servei de Salut Pública. L'acta d'inspecció corresponent posa de manifest que es consideren corregides les disconformitats detectades en la inspecció anterior, tot i que algunes de les quals resten pendents de seguiment a la visita d'inspecció que es realitzarà l'any 2019.

Neteja i desinfecció de dipòsits. Foto de: Miquel Santacatalina

Neteja i desinfecció de dipòsits. Foto de: Miquel Santacatalina

Itineraris senyalitzats

- S'ha mantingut actualitzada la informació corresponent als itineraris del parc a través de la pàgina web.
- S'ha anat fent el seguiment i la reposició de la senyalització dels itineraris.
- S'han continuat els treballs de col·laboració amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC) per a l'homologació dels itineraris a peu del parc. Es disposa de l'homologació definitiva dels senders locals SL®-C 71 «El dolmen de Pedra Gentil», SL®-C 72 «La plana del Corredor», SL®-C 73 «Les alzines de Can Portell», SL®-C 76 «Camí del torrent d'en Puig al Corral», SL®-C 78 «L'ermita de l'Erola», SL®-C 79 «La vall d'Olzinelles», SL®-C 80 «Dolmen de Ca l'Arenes», SL®-C 101 «La vall de la riera de Pineda», SL®-C 102 «Les Torrenteres», i SL®-C 103 «Montnegre carener», SL®-C 74 «El pont de la Vila» i SL®-C 77 «Can Vilar i el sot de Can Montasell». Degut a una no conformitat detectada per la inspecció de la FEEC, resta pendent d'homologació l'itinerari SL®-C 105 «El pla de Forcs».
- S'ha realitzat, de manera sovintejada, el manteniment dels itineraris Dosrius 7 i Dosrius 7A (circuitus esportius inclusius) 'Sumant capacitats' de la Fundació Itinerarium, dins el projecte 'Circuitus inclusius al territori' i amb el suport de Diputació de Barcelona (inaugurat al desembre de 2014). Aquests circuits busquen promoure la igualtat social, l'esport, la salut i la natura en entorns privilegiats.
- S'han posat en marxa els itineraris SL®-C 109 «Roques i pedres de Vallgorguina» i SL®-C 110 «De Vallgorguina a Olzinelles»
- S'han continuat els treballs de col·laboració amb els ajuntaments de Dosrius, Fogars de la Selva i Sant Celoni per a la creació i posada en marxa de tres nous itineraris: PR®-C 216 «De Canyamars al santuari del Corredor» (Dosrius), SL®-C 106 «Sant Corneli» (Fogars de la Selva) i SL®-C 70 «De la Batllòria a la serra de Can Puig» (Sant Celoni).
- S'han reeditat els fullets dels itineraris SL®-C 72 «La plana del Corredor» i SL®-C 80 «El dolmen de ca l'Arenes».

Fita d'inici SL-C 110. Foto: Xarxa de Parcs Naturals

4.3.2. Activitats d'ús públic, educació ambiental i comunicació

Pla d'ús públic del Parc del Montnegre i el Corredor

El Pla d'ús públic és el document marc de referència que, d'acord amb el que estableix el pla especial, defineix un model d'ús públic i estableix uns programes i unes actuacions que el desenvolupen. El pla té diversos objectius generals, com són analitzar la situació actual i les potencialitats de l'oferta i la demanda en relació amb l'ús públic al parc, avaluar la incidència de l'ús públic en el desenvolupament local i el seu impacte ambiental i establir mesures de foment i d'altres estratègies que permetin compatibilitzar l'ús públic amb la protecció de l'espai natural.

El document s'estructura en tres grans blocs:

Antecedents i contextualització

Es tracta d'un apartat de caràcter introductori que ens situa en un marc de referència legal i conceptual.

Diagnosi

En aquest bloc s'analitza l'oferta i la demanda de l'ús públic al parc, així com també la incidència que aquest té o pot tenir en el desenvolupament socioeconòmic local i l'impacte sobre el medi natural.

Model futur de l'ús públic

Es defineix un model d'ordenació de l'ús públic a través de l'establiment de diferents programes que prenen forma amb la planificació i l'execució de determinades actuacions.

[En aquest enllaç es pot disposar de la informació completa del Pla d'ús públic del parc.](#)

Durant aquest any s'han executat les accions programades per al tercer any del sexenni 2016-2021.

Pla d'informació als visitants

Com en anys anteriors, enguany s'ha externalitzat una part important de les tasques associades al pla d'informació del parc mitjançant un contracte de serveis dotat d'un pressupost total de 41.232,75 euros per a aquest any. Tot i haver incorporat aquesta modalitat de gestió, es mantenen convenis amb diversos ajuntaments del parc per tal de dur a terme tasques directament relacionades amb la gestió conjunta d'equipaments d'informació.

D'acord amb el que estableixen les clàusules administratives i tècniques del contracte, el pla es desenvolupa atenent els escenaris següents:

a) Amb relació a les activitats d'informació a l'interior del parc, mitjançant punts d'informació mòbils (dispositiu d'informació personalitzada)

Durant els períodes de més afluència de visitants (primavera i tardor) es disposa de punts d'informació a les entrades principals del parc i als indrets més freqüentats durant els dissabtes i festius al matí. A més d'oferir orientacions i recomanacions als usuaris, els informadors donen explicacions sobre el patrimoni natural i cultural del parc i, en alguns casos, acompanyen usuaris a fer petites rutes de descoberta d'elements d'interès i els lliuren material divulgatiu. També obtenen dades per comptabilitzar i caracteritzar els hàbits i el perfil dels usuaris del parc. Com a suport per a la prestació del servei a la zona de Can Bosc, s'utilitza l'entrada a un dels annexos de ponent de la masia de Can Bosc.

Personal

Tres informadors, cadascun amb un vehicle apte per circular per la xarxa viària principal del parc, que se situen habitualment en els punts més freqüentats: el dolmen de Pedra Gentil, Can Bosc i, de forma aleatòria en altres punts del parc com ara: Sant Martí de Montnegre, Sant Pere de Riu o el pou de glaç de Canyamars.

Horari habitual

De 10 h a 14 h

Calendari

Primavera: de l'1 d'abril al 4 de juny

Tardor: el 17 de setembre i de l'1 d'octubre al 26 de novembre

b) Amb relació a les activitats d'informació en punts o centres d'informació

Per complementar les tasques d'informació que es duen a terme a través del dispositiu d'informació personalitzada i pel que fa a aquest contracte, es disposa:

- D'un local situat al recinte del santuari del Corredor, en un antic cobert que ha estat rehabilitat i on s'ubica el Centre d'Informació del Santuari del Corredor, en virtut del conveni signat per la Diputació de Barcelona i el Bisbat de Barcelona.
- D'un local municipal situat al centre del poble de Vallgorguina, on s'ubica el Centre d'Informació de Vallgorguina gràcies al conveni subscrit per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Vallgorguina.

En aquestes dependències s'ofereixen serveis d'informació, distribució i venda de publicacions, i d'acompanyament en alguns petits itineraris de l'entorn immediat d'acord amb el calendari establert.

Personal

Dos informadors preferentment ubicats a les dependències abans esmentades. Excepcionalment, pot sorgir la necessitat de situar els informadors en altres instal·lacions o centres d'informació dels nuclis de població dels municipis del parc.

Horari habitual

D'11 h a 15 h al Centre d'Informació del Santuari del Corredor

De 10 h a 14 h al Centre d'Informació de Vallgorguina

Calendari

La prestació del servei es fa en dissabtes i festius durant tot l'any.

c) Amb relació a la coordinació dels equipaments i serveis d'informació del parc

Per completar les tasques que defineixen el servei d'informació, també és objecte d'aquest contracte la coordinació de tots els equipaments i dispositius d'informació del parc. Està caracteritzada per l'execució de visites i la interlocució amb els diferents agents per tal d'homogeneïtzar el servei i dotar-lo de la qualitat necessària.

Personal

Un coordinador

Horari habitual i calendari

Horari adaptat a l'establert per als diferents serveis.

d) Amb relació al programa de passejades guiades

L'objectiu de les passejades és facilitar un coneixement millor del patrimoni natural i cultural del parc. Estan adreçades tant als visitants com als habitants dels municipis del parc. Es tracta d'itineraris guiats per un expert coneixedor del territori que ajuda els participants a descobrir elements d'interès, a interpretar els paisatges i a gaudir de l'entorn del parc i els seus municipis. Duren de dues a quatre hores i comencen preferentment en els nuclis de població o en indrets accessibles amb transport públic. Aquesta activitat està sotmesa al pagament d'unes taxes aprovades per la Diputació de Barcelona.

Durant aquest any s'han fet un total de 23 sortides de les 28 programades -cinc es van haver d'anul·lar pel mal temps-, en què han participat 521 persones.

*Passejada guiada "Comptadors de papallones". Foto:
Escola de Natura del Corredor*

Activitats dels centres i punts d'informació del parc

A més de les tasques habituals d'informació i atenció al públic, des dels centres d'informació s'ha col·laborat amb els ajuntaments i les entitats en el desenvolupament d'activitats pedagògiques i de lleure que es relacionen a continuació.

Centre d'Informació d'Arenys de Munt

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Anellament d'ocells	Taller (en col·laboració amb l'ICO)	Centre d'Informació i Parc de Can Jalpí	11/11	60
Cap de setmana dels bolets	Jornada monogràfica (sortida, exposició i taller)	Mercat municipal i entorn d'Arenys de Munt	17 i 18/11	100
Mercat d'intercanvi de tria i remena	Mercat	Centre urbà	25/11	16

Anellament d'ocells. Foto: Centre d'Informació d'Arenys de Munt

Punt d'Informació de Fogars de la Selva

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Cultura Pagesa	Comunicació/Difusió (Programa de ràdio trimestral)	Ràdio Hostalric	De l'1/1 al 31/12	-
Falques publicitàries	Comunicació/Difusió	Ràdio Hostalric	De l'1/1 al 31/12	-
Fira del Ram de Tordera	Fira	Tordera	Del 23/3 al 25/3	40
Sant Jordi	Festa (taller i conta contes)	Museu de la Pagesia	21/4	40
Exposició de cistells	Exposició a càrrec de Josep Verdaguer, Miquel Serra i Coop. Agrària Baixa Tordera	Museu de la Pagesia	5/5 a 31/12	35
El cant dels ocells	Educació ambiental (xerrada i passejada a càrrec de Pere Alzina)	Museu de la Pagesia i voltants	12/5	27
Benvinguts a Pagès	Educació ambiental (visita guiada pel públic familiar)	Museu de la Pagesia	9 i 10/6	
Festa major infantil	Festa	Museu de la Pagesia	16/9	250
Castanyada	Festa	Museu de la Pagesia	27/10	50
La Marató de TV3	Festa	Museu de la Pagesia	1/12	140
Anem a buscar el Tió al bosc!	Lleure (activitat familiar)	Museu de la Pagesia	15/12	80

Castanyada. Foto: Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Dia Mundial dels Ocells. Foto: Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Festa Major Infantil. Foto: Esteve Fernández

Festa Major Infantil. Foto: Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Punt d'Informació de Sant Iscle de Vallalta

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Coneguem les aus	Educació ambiental (taller infantil)	Biblioaccés. Punt d'Informació	4-març	20
Vallalta trail	Activitat esportiva (corsa de muntanya)	Pavelló municipal	3-juny	400
Benvinguda tardor	Educació ambiental (taller infantil)	Biblioaccés. Punt d'Informació	23-set	14
Coneixem el Parc	Educació ambiental (taller infantil)	Biblioaccés. Punt d'Informació	7-oct	26
Raid boletaire	Educació ambiental (taller)	Pavelló municipal	27-oct	26
Fira del bolet	Educació ambiental (sortida guiada i exposició)	Bosc de Can Jana i Ajuntament	28-nov	30
Ral·li fotogràfic "Tocats pel bolet"	Exposició i lliurament de premis	Biblioaccés. Punt d'Informació	30-des	13

"Benvinguda tardor". Foto: Punt d'Informació de Sant Iscle de Vallalta

Fira del Bolet. Foto: Punt d'Informació de Sant Iscle de Vallalta

Centre d'Informació d'Hortsavinyà

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Aplec de l'Erola	Aplec i tallers (organitzat per l'Agrupament Escolta i Guia Montpalau)	Centre d'informació i entorn d'Hortsavinyà	20-maig	250
Itineraris amb música	Itinerari guiat	Itinerari de les alzines de Can Portell	27-maig	80
Plantada de telescopis	Educació ambiental (activitat organitzada pel Centre Astronòmic de Tordera)	Centre d'informació i exteriors	30-juny	45
Diumenges musicals a Hortsavinyà	Vermuts musicals (amb músics del territori)	Centre d'informació i entorn d'Hortsavinyà	10 i 17/6 i 1/7	165

(1) Visita dels alumnes del cicle formatiu de grau superior Educació i control ambiental de l'Institut Montilivi de Girona.

(2) Per motius diversos, a partir del 2n trimestre de 2017 el centre no va obrir els dimecres.

A més d'aquestes activitats complementàries al servei d'acollida i d'informació, el centre d'informació va col·laborar amb l'Escola d'Hortsavinyà tot cedint les seves dependències a l'activitat escolar els dies laborables, circumstància que ja es venia produint des del curs 2015-2016. Com ja hem dit, a partir de l'1 de setembre de 2018 es produeix la cessió de la totalitat de l'equipament a l'esmentada escola, deixant, per tant, suspesos els serveis propis del centre d'informació.

Itineraris amb música. Foto: Eva Arbat

Plantada de telescopis. Foto: Eva Arbat

Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Sant Celoni

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Els colors de la tardor al Montseny	Exposició fotogràfica (fotografies cedides per l'entitat Flora Catalana)	Oficina de Turisme	Del 16/3 al 13/5	48
Dia d'en Loni	Fira	Plaça del Comte del Montseny	2/6	103
Itinerari pel patrimoni urbà	Educació ambiental (Visita teatralitzada)	Centre urbà	17/6	43
AltresNatures	Exposició (tècnica de fotogravat amb obres de Mercè Serra)	Oficina de Turisme	Del 5/10 al 25/11	25
Fira del Bosc	Fira	Pg. de la Rectoria Vella	20 i 21/10	140
Presentació ruta audiosignada	Visita per l'itinerari adaptat urbà (organitzada en col·laboració amb la Federació de Sords de Catalunya)	Centre urbà	10/11	32
Fira de Nadal	Fira	Plaça del Comte del Montseny	8 i 9/12	70

Itinerari guiat. Foto: Ajuntament de Sant Celoni

Itinerari de geocerca. Foto: Ajuntament de Sant Celoni

Centre d'Informació de Vallgorguina

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Fira del Bosc i de la Terra	Fira	Centre d'Informació de Vallgorguina	24 i 25/11	40

Punt d'Informació de Sant Cebrià de Vallalta

Activitat	Tipus	Lloc	Data	Assistents
Torrenteres i roca Caballera	Sortida guiada	Voltants de Sant Cebrià de Vallalta	27/5	40
Bolets a cor què vols?	Sortida guiada	Voltants de Sant Cebrià de Vallalta	24/11	20
Fira de la Maduixa	Fira	Casc urbà de Sant Cebrià de Vallalta	29/4	106
		Casc urbà de Sant Pol de Mar	13/5	125
Primers auxilis. Ús del DEA	Sessió de formació	Punt Jove	26/8	10

Centre d'Informació del Santuari del Corredor

La gestió d'aquest equipament, juntament amb el Centre d'Informació de Vallgorguina, està prevista dins el contracte de serveis per a la gestió del pla d'informació i la seva activitat complementària està lligada al pla esmentat.

Disposa d'una petita exposició sobre el parc i és l'origen de l'itinerari autoguiat «La plana del Corredor», que és molt freqüentat per escolars i grups familiars.

Activitats dels equipaments de lleure

Àrea d'esplai del Corredor i campament juvenil El Solell del Corredor

El campament juvenil ha acollit i col·laborat en el desenvolupament del camp de treball organitzat pel Centre Sant Jaume de la Fundació Carles Blanch, i que es va fer entre el 9 i el 14 de juliol. El camp de treball va comptar amb la participació de 23 nois i 5 referents.

Allotjament rural Masia Can Pica

Al llarg d'aquest any s'han ofert els serveis propis del turisme rural a Can Pica, concretament com a allotjament rural tipus masia amb una ocupació total de 204 estades.

Pel que fa a l'organització d'altres activitats relacionades amb la salut, el medi ambient o el lleure i tenint en compte l'experiència adquirida en anys anteriors, s'ha apostat per no oferir directament aquest tipus d'activitats. Amb tot, sí que s'ha acollit grups que en la seva estada incorporen l'organització d'aquest tipus d'activitats, bàsicament en els àmbits del retir, el ioga, la meditació, etc. No obstant això, el mes de setembre es va organitzar l'activitat «Batnight», que va tenir una bona acollida, amb una cinquantena de participants i una llista d'espera que convida a una nova edició.

Retirs de ioga. Foto: Eva Arbat

«Batnight». Foto: Eva Arbat

Activitats dels centres de documentació del parc

Els centres de documentació del parc constitueixen una eina de suport a la recerca i la difusió. Les seves tasques bàsiques han estat les següents:

- Tasques de recerca, adquisició i classificació de documents
- Actualització de les bases de dades documentals
- Consultes i atenció al públic
- Assistència a les reunions de coordinació

L'any 2014 es va implementar l'aplicació AGD-Cedoc (Arxiu General de Documents - Centres de documentació) del programari Documentum. Aquesta nova plataforma va suposar una millora important, tant per als usuaris com per als gestors de la base de dades pel que fa a la seva sistematització i consulta. A partir d'octubre s'ha començat a treballar amb el programari lliure Koha, un sistema integrat de gestió bibliotecària que encara millora molt més les prestacions del catàleg. Aquest nou catàleg, que integra el fons documental de tots els centres de documentació de la Xarxa de Parcs Naturals es pot consultar a <http://cataleg.parcs.diba.cat>.

Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Mataró

És un equipament destinat a facilitar el treball d'estudiants i investigadors. Està vinculat al Museu de Mataró i va ser creat l'any 1998, mitjançant un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Mataró i amb una aportació econòmica de la Diputació de Barcelona (que aquest any ha estat de **6.000,00** euros).

Dades 2018

Nombre d'usuaris : **11.604**

Nombre de document enregistrats: **1.000**

Consultes ateses: **60**

En el següent enllaç es pot veure la memòria anual d'activitats d'aquest equipament: <https://parcs.diba.cat/web/documentacio/cd-montnegre-mataro>

Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Sant Celoni

Aquest centre, ubicat a la Rectoria Vella de Sant Celoni, va ser creat l'any 1993 mitjançant un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Sant Celoni, amb una aportació econòmica anual de la Diputació de Barcelona, que enguany ha estat de **6.000,00** euros.

Dades 2018

Nombre d'usuaris : **3.470**

Nombre de document enregistrats: **2.736**

Consultes ateses: **249**

En el següent enllaç es pot veure la memòria anual d'activitats d'aquest equipament: <https://parcs.diba.cat/web/documentacio/cd-montnegre-sant-celoni>

Programa escolar "Coneguem els nostres parcs"

El programa d'educació ambiental **Coneguem els nostres parcs** s'adreça a les escoles públiques i concertades de la província de Barcelona, concretament al curs de sisè d'educació primària, amb l'objectiu de donar a conèixer el patrimoni biològic i cultural dels parcs naturals gestionats per la Diputació de Barcelona. Consta de dues fases. La primera es realitza en un entorn de formació en línia (excepte per centres d'educació especial i centres de màxima complexitat) i la segona, consisteix en una visita amb itinerari guiat per un dels parcs de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

El programa és gratuït per les escoles. La Diputació de Barcelona i els ajuntaments dels municipis que hi participen subvencionen el transport en autocar al parc de la segona fase.

El pressupost de subvenció de la Diputació de Barcelona pel programa ha estat de 116.095,77 euros, dels quals 73.504,15 euros corresponen a l'organització i la prestació de les tasques docents per part de La Vola 1981, mitjançant un contracte de serveis, i 42.591,62 euros han estat destinats al suport del transport dels escolars fins al parc. Enguany a la campanya hi han participat 7.989 alumnes i 728 docents de 375 aules de 215 escoles procedents de 71 municipis de la província de Barcelona.

En el cas del Parc del Montnegre i el Corredor, s'han beneficiat del programa un total de 1.804 alumnes i 158 mestres, procedents de 79 aules de 47 escoles de 15 municipis de la província: Cabriels, Esplugues de Llobregat, Gelida, Gualba, La Granada, Les Franqueses del Vallès, Masquefa, Mataró, Mollet del Vallès, Montcada i Reixac, Pineda de Mar, Sant Quintí de Mediona, Sant Vicenç de Montalt, Taradell i Vilanova del Vallès. Els alumnes que hi participen poden fer dos itineraris: el d'Hortsavinyà, al Montnegre i el de l'Àrea d'Esplai del Corredor, al Corredor. Les entitats encarregades de les tasques de monitoratge han estat DURBEC i Signatus.

Activitat Programa Coneguem al Montnegre i el Corredor. Foto: XPN

Subvencions per als centres d'educació infantil i ensenyament primari

Demanada info a la Dafne 03.06.2020

D'acord amb el conveni vigent entre la Diputació de Barcelona i l'Escola de Natura del Corredor (equipament privat), aquest any s'han mantingut les aportacions econòmiques en concepte d'ajuts a les escoles que han fet estades en aquest centre d'educació ambiental. Els ajuts consisteixen a subvencionar fins al 20% del cost de l'estada als grups escolars de municipis de les comarques barcelonines. Aquest percentatge arriba al 50% en el cas dels centres escolars dels municipis del parc. Enguany s'han subvencionat les estades de 378 alumnes pertanyents a 18 aules de 7 escoles, per un import de 7.471,80 €.

Bones pràctiques en activitats excursionistes

L'any 2015 va concloure el procés de participació per a l'establiment d'un codi de bones pràctiques relatiu a les activitats excursionistes a peu organitzades al Parc del Montnegre i el Corredor. Aquest procés va culminar amb l'aprovació d'un document estructurat en quatre grans blocs de contingut.

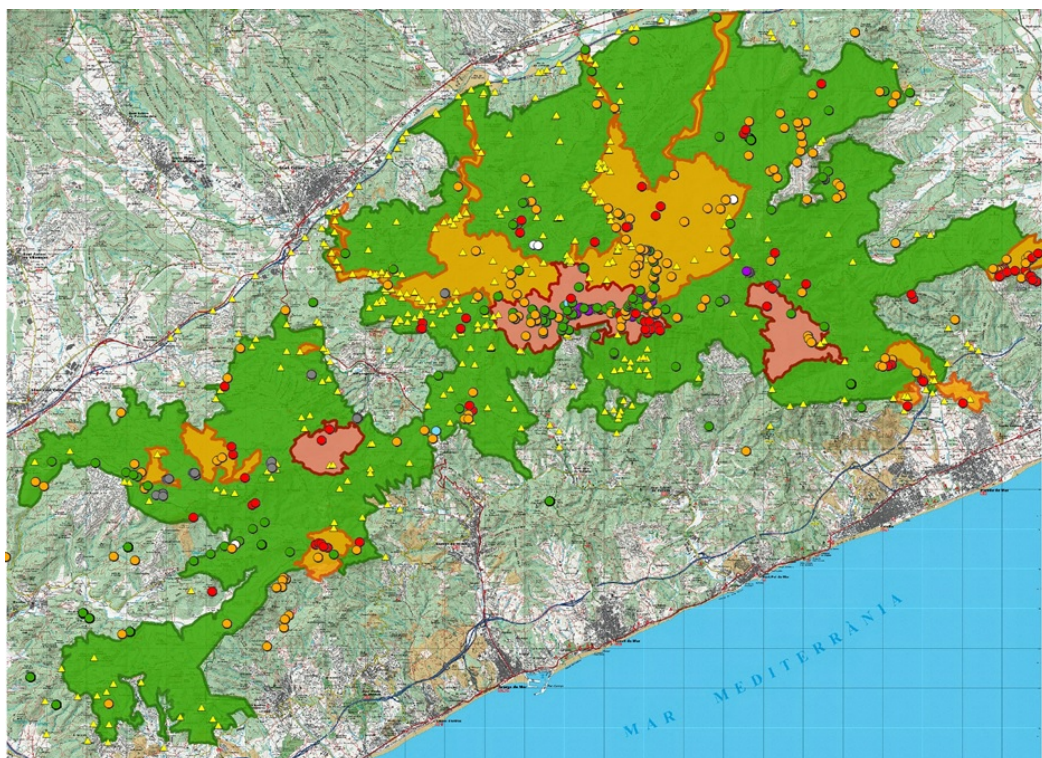
En primer lloc, hi trobem un apartat que sintetitza les característiques logístiques i metodològiques adoptades al llarg d'aquest treball de participació. En segon lloc, es presenta la informació prèvia elaborada per l'equip tècnic del parc en els àmbits de l'ús públic, la conservació i la cartografia. En tercer lloc, es recullen les pautes i regulacions de caràcter general que han de ser observades en el desenvolupament d'activitats organitzades a peu dins l'àmbit de la Xarxa de Parcs Naturals (1). Finalment s'estableixen les regulacions i pautes que de manera específica han de ser aplicades dins l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor, tot atenent a l'establiment de tres zones d'actuació segons el seu grau d'interès i fragilitat, i que responen al principi de com més fragilitat, més restricció.

El 15 de novembre de 2016, en reunió celebrada a Sant Iscle de Vallalta, el Consell Coordinador del parc va aprovar el document *Bones pràctiques en activitats excursionistes a peu al Parc del Montnegre i el Corredor*.

Enguany, s'ha continuat amb l'aplicació de les pautes i regulacions recollides en el document, la qual cosa ha requerit d'una constant comunicació entre l'equip del parc i les entitats organitzadores d'activitats per tal d'arribar a consensos que puguin garantir el dret dels ciutadans a l'ús i el gaudi de l'espai natural, tot fent-lo compatible amb la preservació del patrimoni. La valoració d'aquests dos primers anys és molt positiva, ja que s'han aconseguit canvis en el disseny de recorreguts com també, en els hàbits i costums dels participants. Per tal de fer el seguiment de la implementació de les bones pràctiques al Parc del Montnegre i el Corredor, s'ha modificat la plantilla utilitzada pel servei de Guarderia en el control de l'execució de les activitats informades i realitzades dins l'àmbit del parc

(1) Aquest apartat és còpia del document *Bones pràctiques per a activitats excursionistes a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona*, elaborat per l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals i la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, que podeu consultar en el següent enllaç :

<https://parcs.diba.cat/documents/8684295/69541470/DocumentBonesPractiquesXPNFEEC.pdf/59aa928b-4ead-4384-8154-06dd2bbc93b4>

Zones d'alta fragilitat i elements prioritaris (vermell); Zones sensibles (groc); Resta del parc (verd).

Participació en exposicions, presentacions, fires i mitjans de comunicació

Activitat	Lloc	Data	Aportació
Notícia a El 9 Nou	Sant Celoni	8/2	L'acord de custòdia del territori de Can Draper
Fira del Ram	Tordera	23 a 25/3	Col·laboració amb el Punt d'Informació del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Notícia al Punt Avui	(per telèfon)	4/4	Entrevista sobre la població de liró gris del Montnegre
Fira de la Ciència	Mataró	7/4	Material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals i personal d'informació
Fira de la Maduixa	Sant Cebrià de Vallalta	30/4	Material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals
Fira de la Maduixa	Sant Iscle de Vallalta	7/5	Personal d'informació i material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals (estand i carpa)
Aplec de l'Erola	Hortsavinyà (Tordera)	20/5	Servei del Centre d'Informació i suport logístic
Exposició "La Sureda essencial"	Tordera	22/5	Participació en una taula-debat sobre el paper de les suredes al Montnegre
Comunicació al XX Congreso Europarc-España	Covadonga - Cangas de Onís	23 a 27/5	Xerrada gestión y control de tritones exóticos naturalizados en el parque del Montnegre i el Corredor
Ecofira de Dosrius	Dosrius	26/5 i 27/5	Material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals (estand carpa) i personal d'informació
Fira d'en Loni	Sant Celoni	2/6	L'Oficina de Turisme i Punt d'Informació del parc surt al carrer
Comunicació a la Jornada tècnica del CREAM	Dosrius	2/10	Xerrada i participació en la conducció de la jornada "Actuacions silvícoles per preparar un bosc a la dinàmica natural"
Comunicació a la sessió de treball del personal vinculat al servei d'informació de la DTE (OTPN)	Alella	6/10	Xerrada "Gestió per a la conservació dels amfibis de la Serralada Litoral Central"
Fira del Bosc i Medieval	Dosrius (Canyamars)	13/10 i 14/10	Material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals (estand carpa) i personal d'informació
Fira del Bosc	Sant Celoni	20/10 i 21/10	L'Oficina de Turisme i Punt d'Informació del parc surt al carrer. Reforç amb un informador
Fira del Bolet	Sant Iscle de Vallalta	28/10	Personal d'informació i material de difusió del parc i de la Xarxa de Parcs Naturals

Fira del Bosc i de la Terra	Vallgorguina	24/11 i 25/11	Centre d'Informació amb ampliació horària
Fira de Nadal	Sant Celoni	8/12 i 9/12	L'Oficina de Turisme i Punt d'Informació del parc surt al carrer

Participació al XX Congrés Europarc-Espanya. Foto: XPN

Participació a la Jornada tècnica "Actuacions silvícoles per preparar un bosc a la dinàmica natural". Foto: XPN

Activitats amb voluntariat al parc

Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals

El **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** (CVPN) és un projecte de participació i sensibilització ambiental obert a totes les persones usuàries de la Xarxa de Parcs Naturals. Amb aquest objectiu principal d'educació ambiental i d'enfortiment dels vincles entre la ciutadania i els nostres parcs, el CVPN promou i vehicula la participació voluntària en el manteniment i gestió dels espais protegits.

A l'any 2018, membres del **Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals** van realitzar dues actuacions al Parc del Montnegre i Corredor.

Acció: **Plantació d'arbres acompanyants a Can Bosc**

Data: 10 de novembre

Lloc: Finca de Can Bosc

Participants: 27 persones

Acció: **Plantació de pins i sembra de glans d'alzina surera a Can Bosc**

Data: 1 de desembre

Lloc: Finca de Can Bosc

Participants: 38 persones

D'altra banda, el **Centre Sant Jaume de la Fundació Carles Blanch**, dedicada al treball social, va dur a terme una estada al campament juvenil El Solell del Corredor (camp de treball), del 9 al 14 de juliol, i van participar en el desenvolupament de feines de millora de l'entorn i la conservació. Va estar integrat per un grup de 25 nois i noies d'entre 12 i 16 anys.

Plantació a Can Bosc. Voluntariat. Foto: XPN

Plantació a Can Bosc. Voluntariat. Foto: XPN

Foment de l'accessibilitat al parc

Material accessible

Per tal d'afavorir l'accessibilitat al parc com a recurs educatiu i de gaudi, en aquest darrer temps se l'ha anat proveint del material adaptat següent:

Conte: *La Xara i el Pau i la guerra dels banyarriquers*, dins la col·lecció La Xara i el Pau, editat en llenguatge braille (producció a càrrec de la Fundació ONCE).

Fitxes didàctiques: s'han fet deu fitxes de fauna. Una fitxa inclou les petjades de deu animals que podem trobar als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals. Per a cada animal s'adjunta una fitxa descriptiva amb dibuix en relleu, text en Braille i un botó que, en prémer-lo, reproduïx el so de l'animal. Realitzat per l'empresa ComAcess. El parc en té dues carpetes. També s'han elaborat deu fitxes de flora corresponents a les espècies més emblemàtiques, que inclouen dibuix en relleu, text explicatiu en lletres de gran format sobreimpressionades en Braille i l'olor corresponent a cada espècie. La realització va ser a càrrec de Mònica Surís.

Mapes tàctils: mapa esquemàtic del parc en relleu i en Braille, de mida DIN A3, dut a terme per l'empresa TouchGraphics. Al parc en té cinc unitats.

Handbike: bicicleta apta per a persones amb alguna discapacitat en les extremitats inferiors i que està adaptada per circular per pistes de muntanya sense desnivells importants. El parc en té una unitat.

Terceres rodes: rodes frontals adaptables a cadires de rodes convencionals que adeqüen la mateixa cadira a un ús per pista de muntanya que no presenti desnivells importants. Aquestes rodes s'acompanyen de reposapeus, casc i guants. El parc en té dues unitats.

Dossier d'itineraris: guia en Braille associada a l'itinerari amb elements adaptats: «Les alzines de Can Portell», a Hortsavinyà. El parc en té quatre unitats. Realitzat per l'empresa ComAcess.

Barres direccionals: milloren el treball de guiatge en l'acompanyament de persones amb deficiència visual. El parc en té dues unitats.

Joëlette: La Joëlette és una cadira tot terreny dotada d'una única roda, combinació de carretó i de llitera. Permet la pràctica del senderisme a qualsevol persona amb discapacitat o amb mobilitat reduïda. Fins i tot en casos de gran dependència, sempre amb l'ajuda de dos o més acompanyants experts. El parc en té una unitat.

Aquests i altres materials i serveis de suport a l'accessibilitat als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals es poden consultar a: <https://parcs.diba.cat/web/accessibilitat>

Joëlette al Corredor. Foto: XPN

Activitats accessibles

Aquest any s'han continuat duent a terme les dues iniciatives que es van posar en marxa l'any 2016 i que tenen per objecte fer més accessible el parc i apropar-lo a persones amb capacitats diverses.

Rutes teatralitzades inclusives

Amb l'ànim de continuar apostant per fer més accessibles els parcs, l'any 2016 la Xarxa de Parcs Naturals en col·laboració amb l'Obra Social «la Caixa» va afegir un nou itinerari a les rutes teatralitzades inclusives ja existents a altres espais protegits de la Xarxa. La gestió d'aquestes activitats corre a càrrec de l'empresa CIMA, SL.

Es tracta de l'itinerari guiat «Camins. Un viatge pels cinc sentits», que es duu a terme a la plana del Corredor, al Parc del Montnegre i el Corredor, que suposa una proposta d'integració amb l'entorn on es desenvolupen els cinc sentits. La ruta s'adreça a tots els públics i està adaptada a persones amb discapacitats i mobilitat reduïda.

Condueixen l'activitat dos actors i un educador ambiental. També es pot demanar un intèrpret de llenguatge de signes o el préstec de material adaptat per a la millora de la mobilitat.

Enguany s'han dut a terme cinc edicions amb doble sessió diària els mesos d'abril a novembre. Hi van participar un total de 94 persones.

Rutes teatralitzades al Montnegre i el Corredor. Foto: XPN

Jornades adaptades de senderisme

L'any 2016 els àmbits d'Esports i Espais Naturals de la Diputació de Barcelona van posar en marxa les jornades adaptades de senderisme al Parc del Montnegre i el Corredor, una activitat que té per objectiu de millorar la integració de les persones amb discapacitat, tot millorant-ne la qualitat de vida a través de la pràctica esportiva en un entorn natural. Enguany s'ha dut a terme la tercera edició d'aquesta iniciativa.

Des del mes de setembre fins al mes de desembre, persones amb discapacitat de 16 municipis han tingut l'oportunitat de conèixer el Parc del Montnegre i el Corredor i gaudir d'una jornada lúdica de senderisme, jocs de pistes i altres activitats recreatives.

La jornada es desenvolupa als itineraris "Dosrius 7A" (circuit esportiu inclusiu Sumant Capacitats) i a "La plana del Corredor". Les sessions programades han comptat amb un total de 278 participants.

Jornades adaptades de senderisme al Corredor. Foto: XPN

Dades web, xarxes socials i aplicacions mòbils del parc

El portal web de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona ofereix informació de la gestió dels parcs entorn als eixos de la conservació de la biodiversitat, l'ús públic i l'educació ambiental, i el foment del desenvolupament econòmic.

Allotja quaranta-sis webs, dotze de les quals corresponen als parcs de la Xarxa de Parcs Naturals, i trenta-quatre corresponen a webs de temàtiques transversals específiques de programes culturals, lúdics, d'educació ambiental, de turisme sostenible, de conservació de la biodiversitat, de gestió forestal, de serveis i equipaments, d'itineraris, i d'accessibilitat, entre d'altres. També inclou webs específiques de programes europeus així com d'informació de les activitats i notícies dels parcs que gestiona la Diputació de Barcelona.

Des del portal web es pot accedir a les xarxes socials pròpies, gestionades o cogestionades: Facebook (vint-i-tres pàgines), Twitter (nou comptes), Instagram (set comptes) i Youtube (nou canals), així com també a les webs de la resta de parcs de Catalunya gestionats per la Generalitat de Catalunya.

Dades d'ús de la web, xarxes socials i app del parc 2018

Web	Pàgines visitades	65.814
Itineraris	Nombre d'itineraris	20
	Visites	7.600
Activitats	Nombre	65
Notícies	Nombre	35
Facebook	Adherits	3.517
App *	Usuaris	7.101
	Visualitzacions	118.328
<p>* A partir del 2018, les app de cada parc han quedat integrades en una única app de tots els parcs "Parcs Naturals", i no es pot discriminar individualment. Es donen xifres de les dues app, l'app "Itineraris Parcs" i l'app "Parcs Naturals".</p>		

4.4. Activitats de coordinació i governança

4.4.1. Activitats de planificació i participació

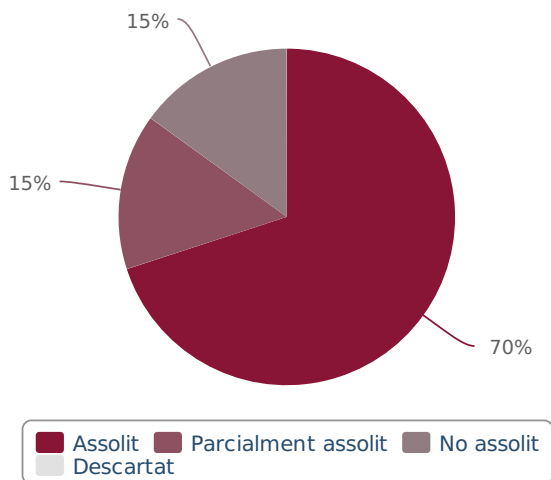
Programació d'objectius i actuacions. Indicadors d'execució

Per tal de poder fer el seguiment i avaluació de l'estat d'execució del programa d'activitats, es disposa del mòdul "SIRGA" de l'aplicatiu SIGEP, on s'introdueixen els principals objectius i actuacions que es preveuen dur a terme durant l'any i, a cadascuna de les actuacions se li associa un indicador d'estat d'execució i un responsable del seguiment.

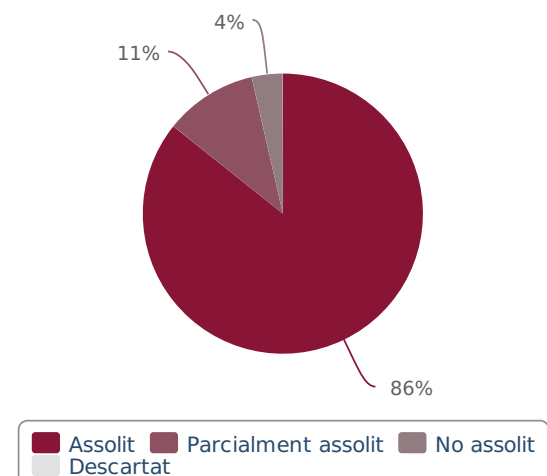
L'estat d'execució d'aquests indicadors es revisa periòdicament durant l'exercici i així es pot disposar d'una diagnòsi ràpida de l'avenç en l'assoliment dels objectius proposats.

Semestralment, es publiquen a la web els gràfics de l'estat d'execució del programa de cada parc, desglossat en els quatre subprogrames. Així, en l'any actual, el resultat final va ser el que es pot veure en els següents gràfics:

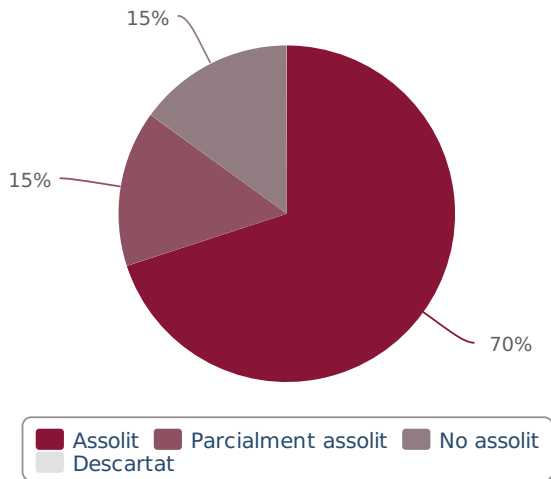
Conservació del patrimoni natural i cultural

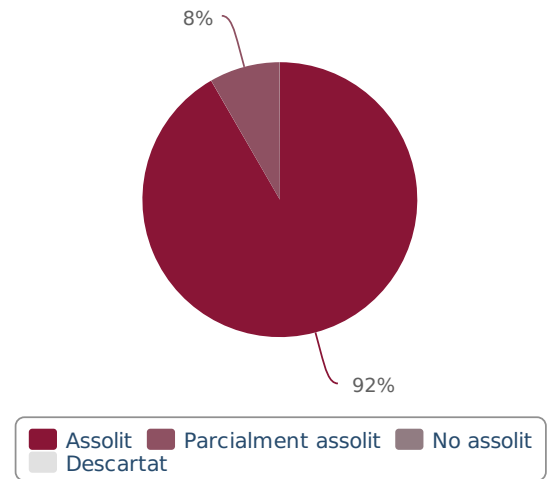
Desenvolupament sostenible i benestar de la població local

Ús públic i educació ambiental

Activitats de coordinació i governança

Reunions dels òrgans de gestió i participació

Reunions del Consell Coordinador (data, lloc, assistència i ordre del dia)

26 de juny de 2018 al Museu del Bosc i la Pagesia de Vallgorguina (19 assistents)

1. Aprovació, si escau, de l'**acta de la reunió anterior**.
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva.
3. Informar del procés de modificació de l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montnegre i el Corredor.
 - 3.1. Reunions de treball amb els ajuntaments i amb la Generalitat de Catalunya.
 - 3.2. Estat d'aprovació dels acords de Ple al conjunt de municipis.
 - 3.3. Incorporació de Sant Pol de Mar a l'EIN i al Consell Coordinador.
 - 3.4. Activitats d'informació i participació.
 - 3.5. Aprovació, si escau, de la tramesa a la Generalitat dels acords de Ple i la documentació justificativa dels sectors d'ampliació.
4. **Informe de gestió**. Principals activitats realitzades.
5. Presentació dels treballs per a la definició de la xarxa viària apta per a activitats col·lectives organitzades amb vehicles.
6. Torn de paraules.

27 de novembre de 2018 a la Sala Ainaud de Lasarte de Sant Pol de Mar (21 assistents)

1. Aprovació, si escau, de l'**acta de la reunió anterior**.
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva.
3. Informar del procés de modificació de l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montnegre i el Corredor.
 - Estat d'aprovació dels acords de Ple al conjunt de municipis.
 - Aprovació, si escau, de tramesa a la Generalitat de Catalunya dels acords de Ple i la resta de documentació necessària per poder iniciar la tramitació formal.
 - Incorporació de Sant Pol de Mar a l'EIN i al Consell Coordinador.
 - Desenvolupament de les sessions informatives adreçades als propietaris de les finques que s'incorporaran a l'EIN.
4. **Informe de gestió**.
 - Principals activitats realitzades.
 - Actuacions específiques de protecció i millora d'hàbitats i espècies d'ambients aquàtics.
5. Proposta d'actuacions per a l'any 2019.
6. Torn de paraules.

Reunió del Consell Coordinador a Vallgorguina

Reunió del Consell Coordinador a Sant Pol de Mar

Reunions de la Comissió Consultiva (data, lloc, assistència i ordre del dia)

26 d'abril de 2018 al Museu del Bosc i la Pagesia de Vallgorguina (13 assistents)

1. Aprovació, si escau, de **l'acta de la reunió anterior**.
2. Informar del procés de modificació de l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montnegre i el Corredor.
 - 2.1. Reunions de treball amb els ajuntaments i la Generalitat de Catalunya.
 - 2.2. Estat d'aprovació dels acords de Ple al conjunt de municipis.
 - 2.3. Incorporació de Sant Pol de Mar a l'EIN.
3. **Informe de gestió**. Principals activitats realitzades.
4. Presentació dels treballs per a la definició de la xarxa viària apta per a activitats col·lectives organitzades amb vehicles.
5. Torn de paraules.

16 d'octubre de 2018 a la Sala Ainaud de Lasarte de Sant Pol de Mar (23 assistents)

1. Aprovació, si escau, de **l'acta de la reunió anterior**.
2. Informar del procés de modificació de l'àmbit de l'Espai d'Interès Natural del Parc del Montnegre i el Corredor.
 - 2.1. Estat d'aprovació dels acords de Ple al conjunt de municipis.
 - 2.2. Sessions informatives adreçades als propietaris de les finques que s'incorporaran a l'EIN.
3. **Informe de gestió**. Principals activitats realitzades.
4. Actuacions específiques de protecció i millora d'hàbitats i espècies d'ambients aquàtics.
5. Torn de paraules.

Reunió de la Comissió Consultiva a Sant Pol de Mar

Sessions informatives sobre el procés de modificació de l'àmbit de l'espai d'interès natural (EIN) del Parc del Montnegre i el Corredor

Durant l'any 2018 s'ha completat la proposta tècnica d'ampliació del límits de l'espai protegit, que contempla la incorporació de sis nous municipis del Maresme i altres ajustaments de l'àmbit destinats a garantir la protecció d'elements d'interès natural. En aquest procés han participat activament tots els ajuntaments. També s'ha anat informant permanentment del seu desenvolupament als òrgans de gestió i participació del parc.

Per tal de donar a conèixer la proposta de nova delimitació elaborada a la ciutadania i les entitats locals, el Parc del Montnegre i el Corredor i la Diputació de Barcelona, en col·laboració amb els ajuntaments, van organitzar, durant els mesos d'octubre i novembre de 2018, un total de sis reunions informatives:

Data	Lloc	Nombre d'assistents
24 d'octubre	Sant Andreu de Llavaneres i Sant Vicenç de Montalt	17
25 d'octubre	Sant Iscle de Vallalta	20
7 de novembre	Santa Susanna	42
8 de novembre	Calella i Sant Pol de Mar	23
14 de novembre	Sant Celoni	35
15 de novembre	Argentona i Sant Cebrià de Vallalta	8

Els objectius de les sessions eren els següents:

- Donar a conèixer el Parc del Montnegre i el Corredor.
- Explicar els criteris de la nova delimitació i presentar la cartografia associada.
- Obrir un espai per aclarir dubtes sobre les implicacions de la nova proposta d'ampliació per a la propietat i per les activitats que es desenvolupen a la zona d'ampliació.

Totes les reunions tenien un contingut idèntic, adaptat a cada municipi. Anaven adreçades especialment als propietaris de finques i eren obertes a entitats i persones vinculades a les principals zones on es proposa l'ampliació. Han participat un total de 145 persones i la valoració que se n'ha fet ha estat positiva: s'han assolit els objectius proposats i, així mateix, s'ha constatat una millora en la percepció social del que representa el parc.

24 d'octubre, a Sant Andreu de Llavanes

25 d'octubre, a Sant Iscle de Vallalta

7 de novembre, a Santa Susanna

8 de novembre, a Sant Pol de Mar

14 de novembre, a Sant Celoni

15 de novembre, a Argentona

Convenis

Tipologia	Conveni amb	Objecte del conveni
De col·laboració en la gestió d'equipaments		
	Ajuntament d'Arenys de Munt	Centre d'Informació del parc
	Ajuntament de Fogars de la Selva	Punt d'Informació del parc
	Ajuntament de Mataró	Centre de Documentació del parc
	Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta	Serveis d'informació del parc
	Ajuntament de Sant Celoni	Punt d'Informació del parc
	Ajuntament de Sant Celoni	Centre de Documentació del parc
	Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta	Punt d'Informació del parc
	Ajuntament de Tordera	Punt d'Informació del parc
	Ajuntament de Vallgorguina	Manteniment del Casal i l'Oficina del parc
	Bisbat de Barcelona	Centre d'Informació del Santuari del Corredor
	Bisbat de Girona	Centre d'Informació d'Hortsavinyà
	Escola de Natura del Corredor	Tasques d'educació ambiental
Altres		
	Ajuntament de Tordera	Recollida d'escombraries
	Ajuntament de Dosrius	Recollida d'escombraries
	Ajuntament de Dosrius	Foment d'activitats culturals i turístiques
	Obra Social «la Caixa»	Conservació d'hàbitats
	Associació de propietaris del camí de Montnegre i Ajuntament de Sant Celoni	Manteniment del camí de Sant Celoni a Sant Martí de Montnegre i Ajuntament de Sant Celoni
	Associació de propietaris del Montnegre Corredor	Gestió forestal
	Sr. Joan Puigduví (Arenys de Munt)	Instal·lació d'una estació meteorològica
	Hereus de Joan Maria Sala Bellolell (Arenys de Munt)	Ubicació d'una torre de vigilància d'incendis
	Sra. Dolors Novell Pou (Llinars del Vallès)	Ubicació d'una torre de vigilància d'incendis
	Sr. Damià Torrús	Conservació de les rouredes del Montnegre
	Sr. Joaquim Draper i Ajuntament de Sant Celoni	Acord de custòdia del territori
	Creu Roja Barcelona	Prestació de serveis als parcs naturals

Consell Comarcal del Maresme

Seguiment meteorològic

Relacions externes

Al llarg de l'any s'ha dut a terme tot un seguit d'activitats que han comportat contactes amb altres administracions i institucions vinculades al parc:

- Celebració de reunions amb els representants municipals per a la definició del programa anual d'activitats.
- Realització de reunions tècniques amb el Cos d'Agents Rurals i representants comarcals del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (el Maresme, el Vallès Oriental i la Selva) per coordinar actuacions.
- Assistència a les assemblees de l'Associació de Propietaris Forestals del Montnegre i el Corredor, així com també a les reunions de programació i seguiment del Pla marc anual.
- Manteniment de contactes diversos amb altres institucions: Policia Local, Mossos d'Esquadra, Guàrdia Civil i Creu Roja.
- Realització de reunions de coordinació amb Bombers i ADF locals.
- Activitats de col·laboració i coordinació amb l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona.

Coordinació general

Algunes de les activitats principals incloses en aquest apartat han estat les següents:

- Celebració de les reunions generals de guardes i personal de manteniment.
- Celebració periòdica de reunions de coordinació amb el personal del parc.
- Celebració de reunions de coordinació i seguiment amb els responsables dels equipaments en règim de concessió administrativa o conveni.
- Seguiment de l'execució del programa d'activitats i del pressupost.
- Elaboració de la memòria del parc corresponent a l'exercici anterior.
- Preparació del programa d'activitats per a l'exercici següent.
- Participació en les reunions informatives i tècniques de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals.
- Garantir la dotació, per al personal del parc, de tot l'equipament de protecció individual, per tal de donar compliment al que s'estableix a la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i al Reial decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el reglament dels serveis de prevenció.

4.4.2. Activitats generals i de suport

Projecte SIGEP

L'aleshores Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona va engegar l'any 1997 el projecte **SIGEP** (Sistema d'Informació Geogràfica de Gestió de la Xarxa de Parcs Naturals), un sistema d'informació geogràfica de georeferenciació i suport de les activitats de gestió, planificació i conservació dels espais protegits que gestiona.

Concebut inicialment com un conjunt reduït d'aplicacions de SIG locals de suport a la gestió del sistema de qualitat dels parcs, el projecte ha anat evolucionant vers un sistema corporatiu en xarxa que té per finalitat enregistrar, processar i efectuar el seguiment de bona part de les tasques de gestió i de coneixement de l'estat dels parcs, segons el «Pla estratègic del projecte SIGEP» elaborat l'any 2007, en base a un conveni de col·laboració amb el Laboratori d'Informació Geogràfica i Teledetecció (LIGIT) de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Any rere any es va incrementant el volum d'informació alfanumèrica de què es disposa en la base de dades central del sistema, juntament amb les capes d'informació cartogràfica específiques de la gestió dels parcs i generals de referència. També es van dissenyant aplicacions de SIG en entorn web que implementen algunes de les tasques més destacades de gestió dels parcs i que ajuden a garantir la millora continuada de la qualitat de la gestió i fer-ne un monitoratge constant.

Funcionalitats i aplicatius consolidats

Aplicatiu	Finalitat
Visualitzador SIGEP	Desplaçar-se per les aplicacions i per la base cartogràfica per geolocalitzar registres de tots els aplicatius i facilitar una primera producció cartogràfica simple.
Contactes i mailings	Gestionar les dades de les persones, entitats i empreses que s'enregistren a partir dels aplicatius específics locals del SIGEP.
Gestió d'informes i expedients	Gestionar tots els processos per a l'elaboració d'informes preceptius o d'altres formes de resolució (denúncies, escrits, informes...), iniciats a instància de tercers, per iniciativa pròpia o arran de la detecció d'una incidència.
Seguiment i avaluació de la gestió (SIRGA)	Gestió a partir de totes les actuacions a realitzar en cada un dels parcs durant l'annualitat corresponent basant-se en l'avaluació continuada d'una sèrie d'indicadors específics per determinar el grau d'assoliment de cada un dels objectius genèrics previstos en l'inici de l'any.
Mòdul de projectes	Gestionar els processos de tramitació dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
Documents i descàrregues	Gestor de descàrregues i documents per accedir a documents de l'organització o per al treball de la gestió dels usuaris: manuals, plans d'itineraris, plans d'ús públic, models (de contractes, concessions, etc.), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia, eines GIS, etc.
Registre general d'Incidències	És una aplicació sorgida de la necessitat d'unificar l'entrada i registre de tots els tipus d'incidència per tal de dotar la gestió dels parcs de major rapidesa i eficiència, evitant demores i confusions sobre el tractament i l'eina a emprar per a cada tipus particular d'incidència, si hom hagués d'utilitzar una aplicació diferent per a enregistrar cada tipus d'incidència.
Incidències del Sistema de Qualitat	Gestionar de les incidències que són objecte de sistemes de control de la qualitat de la gestió. També, per extensió, s'utilitza provisionalment per tractar els informes de guarderia relatius a termes que no tenen relació estricta amb la Norma Q de qualitat mentre no hi hagi instal·lat un aplicatiu de gestió d'informes.
Suggeriments	Gestió dels suggeriments que es produeixen per parts dels usuaris en els parcs. Permet fer el seguiment, gestió i resolució de les mateixes i avaluar el grau de compliment de la resposta.
Inventari d'equipaments	Creació de l'inventari d'equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals pel que fa a la descripció i documentació dels serveis que s'ofereixen cada un dels diferents equipaments.
Incidències d'incendis	Enregistrar i gestionar les incidències que es produeixen en matèria d'incendis forestals, especialment a partir de les dades que recullen els operadors radiotelefònics durant el període de desplegament del Dispositiu de Vigilància d'Incendis d'estiu.
Infraestructures de Prevenció d'Incendis Forestals	Gestionar l'inventari d'elements del Pla de Prevenció d'Incendis Forestals, com punts d'aigua i punts de guaita.
Inventari de mobiliari exterior	Gestió dels inventaris dels elements de mobiliari exterior situats als parcs, vies de comunicació o equipaments (baranes, fonts, cadenes,...).
Inventari de senyalització	Gestió dels inventaris dels elements de senyalització exterior direccional i informativa situats als parcs i producció de fitxes per a la generació de comandes.

Servei de manteniment integral del SIGEP

Per tal de garantir el funcionament i millora de SIGEP, està vigent un contracte de servei de manteniment integral del sistema d'informació geogràfica de gestió de la Xarxa d'Espais Protegits (SIGEP) de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu principal és la prestació del servei de manteniment del sistema (correctiu, preventiu i perfectiu i evolutiu), la prestació de suport de segon nivell i la formació als usuaris, i es descriu a continuació:

Manteniment del funcionament del sistema

- Manteniment correctiu: aplicació de correccions de totes les incidències tècniques i funcionals que provoquen un comportament inadequat del sistema o un mal funcionament.
- Correcció de dades: modificació sobre el conjunt d'informació del sistema.
- Manteniment perfectiu i preventiu: desenvolupament de solucions tècniques adreçades a les millores del sistema i a la reducció de les accions del manteniment correctiu i la correcció de dades.
- Gestió de canvis i pas a producció: implantació inicial en entorn de desenvolupament i integració a l'entorn de producció de modificacions i millores sobre les aplicacions del sistema.
- Administració del servei: accions orientades a garantir el bon funcionament i l'administració de l'entorn web del sistema SIGEP.

Formació i suport

- Suport continuat als usuaris amb atenció permanent de consultes (per correu electrònic, telèfon i *in situ*) i formació en relació amb el conjunt d'aplicacions del SIGEP i/o aplicacions de sistemes d'informació geografia.
- Altres formacions derivades de la gestió, el manteniment i la resolució d'incidències quan ha calgut formació a grans grups d'usuaris quan s'han necessitat millores substancials en els processos de gestió de les diferents aplicacions o quan hi ha hagut versions o aplicacions noves.

Manteniment evolutiu

Simultàniament a les tasques de caràcter correctiu i de formació, també es duen a terme accions de manteniment evolutiu que requereixen d'una planificació més acurada. El conjunt d'accions de caràcter evolutiu es fan de manera prioritària al llarg del període de servei de manteniment i tenen com a objectiu avançar en la millora, optimització i extensió del SIGEP.

Cadascuna de les accions evolutives requereix de la realització d'un cas de treball complet, que agrupa les tasques següents:

- Anàlisi de requeriments d'usuari i requeriments funcionals de les adaptacions o millores.
- Especificació detallada de la funcionalitat de les adaptacions o millores.
- Disseny funcional i operatiu de les adaptacions o millores.
- Programació de les adaptacions o millores.
- Redacció de la documentació tècnica d'implementació de les aplicacions millorades.
- Redacció o actualització del manual d'usuari de les aplicacions millorades.
- Instal·lació i pas a entorn de producció de les aplicacions millorades.

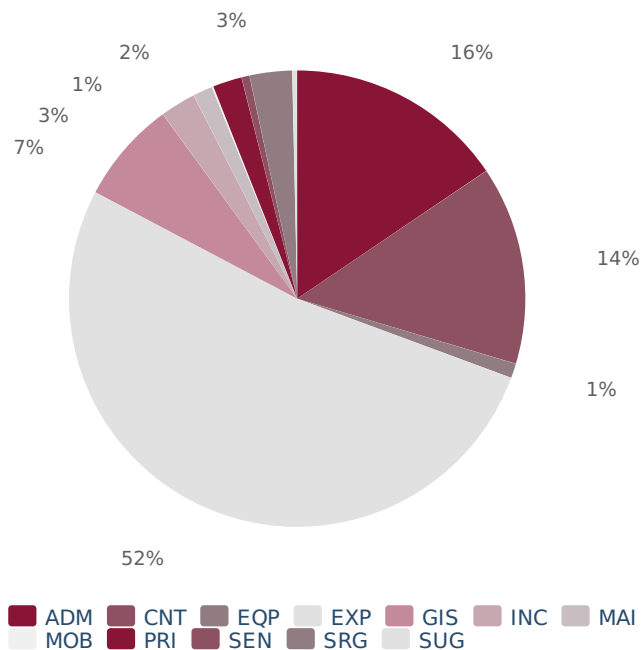
Mensualment, s'elabora un informe que recull les tasques realitzades de prestació del servei de **manteniment del sistema**, la prestació de **suport** i la **formació** als usuaris, i la prestació de **manteniment evolutiu**.

Les atencions prestades pel manteniment del sistema i resolució d'incidències s'enregistra en l'aplicació de la Relació d'Incidències Correctives (RIC). En cada informe mensual es presenta un resum des les tasques de manteniment realitzades; en els apartats d'Evolució del servei es mostren les dades de les incidències produïdes i ateses, manteniment evolutiu, gràfiques i indicadors segons els Acords de Nivell de Servei estipulats en el contracte.

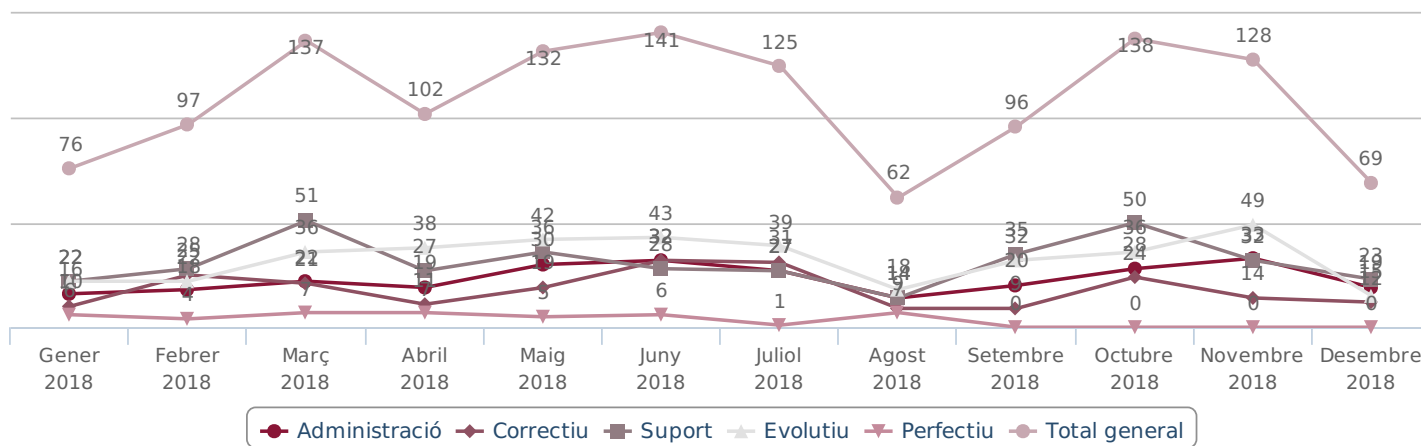
La disponibilitat del RIC i les explotacions de les seves dades enregistrades nodreixen el **Registre i seguiment de tasques centralitzat** (RSTC), que comptabilitza la distribució del temps a cadascuna de les tasques portades a terme (correctius, preventius i perfectius, evolutius i suport), analitzat en la prestació del servei de manteniment, formació i suport als usuaris, i la **Base de dades de coneixement** (BDC), que descriu la metodologia utilitzada per a la resolució de cadascuna de les atencions i incidències.

En la taula següent es recullen les **atencions prestades durant tot l'any** en concepte de manteniment, agrupades per tipologies (les dades es refereixen al conjunt de parcs de la XPN):

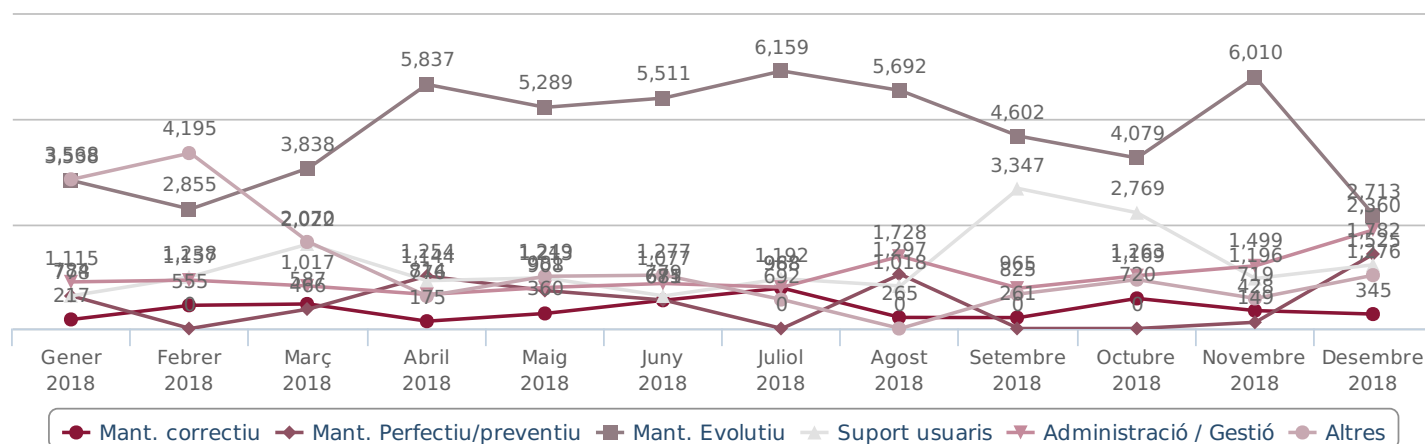
Abreviatura	Concepte	Atencions
ADM	Administració	135
CNT	Contractes d'obres i projectes	122
EQP	Equipaments	9
EXP	Expedients	452
GIS	GIS	63
INC	Incidències de Qualitat	22
MAI	Contactes i mailings	12
MOB	Mobiliari	1
PRI	Procediments informatius	18
SEN	Senyalització	5
SRG	SIRGA	26
SUG	Suggeriments	3
	Total general	868

Pel que fa al **nombre d'atencions**, l'evolució mensual al llarg de l'any seria la mostrada en el següent gràfic:

Pel que fa a la **distribució del temps dels diferents manteniments**, l'evolució mensual al llarg de l'any ha estat la mostrada en el següent gràfic:

Quant al **manteniment evolutiu**, fins el moment s'han elaborat els següents mòduls:

Codi	Títol	Descripció
EVO.1	Informes activitats (ús públic)	Incorporar la gestió de dades de les activitats d'ús públic (dates, participants,...) i creació d'explotacions.
EVO.2	Activitats generals / Agenda	Automatització del calendari de les activitats als parcs.
EVO.3	Incidències d'informes de guarderia	Generació tramitació dels informes de guarderia.
EVO.4	Circuit SSG	Creació del circuit dels informes de la Secció de Suport a la Gestió.
EVO.5	Mòdul de projectes (SSG)	Aplicació nova per a la gestió dels projectes d'obres i serveis i de l'expedient administratiu de contractació.
EVO.6	Equipaments (ús públic)	Connexió de l'aplicació del SIGEP amb el portal de dades obertes de la web de la XPN.
EVO.7	Aplicació d'inventari	Aplicació nova per a la gestió genèrica d'inventaris.
EVO.8	Finques	Creació de la capa de finques i integració en el visualitzador de cartografia.
EVO.9	Integració d'expedients a la seu electrònica	Integració del SIGEP amb la seu electrònica de la Diputació de Barcelona i formularis de la Xarxa de Parcs Naturals.
EVO.10	Gestor de descàrregues i documents	Aplicació nova per a la descàrrega de documents (manuals, plans, models), enllaços d'interès, descàrrega de cartografia i eines GIS.
EVO.11	Tramitació dels suggeriments a expedients	Generació del circuit de tramitació de resposta als suggeriments.
EVO.12	Conformitat expedients OASJ	Millores del circuit de tasques del personal de l'OASJ.

Seguiment i control de la normativa

La gestió del pla especial implica el control del compliment de les disposicions del text normatiu i de les diverses normes legislatives vigents relatives als àmbits jurídics relacionats amb l'espai protegit.

Això comporta les activitats de caràcter juridicoadministratiu següents:

- **Informes** preceptius dels projectes i les activitats que es pretenen desenvolupar en l'àmbit del pla especial.
- Actuacions contra les infraccions comeses, que s'instrumenten bàsicament a través de la presentació de **denúncies** davant els organismes competents.

A banda d'aquestes qüestions, també hi ha un volum important d'expedients relacionats amb la gestió del pla especial que, sense tenir el caràcter normatiu d'informe o denúncia, suposen una comunicació formal entre l'espai protegit i la societat. Són tots els **escrits** que es generen com a conseqüència de consultes, de sol·licituds de subvenció, o com a resultat de l'acció dels guardes del parc i que impliquen un procés de relació amb tercers.

Els expedients tramitats al llarg de l'exercici, agrupats temàticament, són els següents:

Expedients gestionats 2018

Tipologia	Inf.	Den.	Esc.	Total	%
Abocaments / Vehicles abandonats				0	0,0
Accidents / Rescats / Recerca de persones				0	0,0
Activitats científiques, culturals i educatives	2			2	1,3
Activitats esportives, turístiques i de lleure	53			53	34,0
Actuacions urbanístiques	9			9	5,8
Altres escrits relacionats amb subvencions				0	0,0
Aplecs, trobades, festes i fires	7			7	4,5
Aprofitaments de recursos naturals (agrícoles, ramaders o miners)	3	1		4	2,6
Caça (aprofitaments i PTGC - Plans Tècnics de Gestió Cínic)	3			3	1,9
Circulació motoritzada		1		1	0,6
Filmacions i reportatges fotogràfics	7			7	4,5
Incendis	3			3	1,9
Informació general	1			1	0,6
Informes interns de subvencions a ajuntaments				0	0,0
Informes interns de subvencions a particulars	20			20	12,8
Instal·lacions tècniques	4			4	2,6
Pla de conservació, seguiment i recerca (animals morts o abandonats)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (fauna / flora)				0	0,0
Pla de conservació, seguiment i recerca (paisatge)				0	0,0

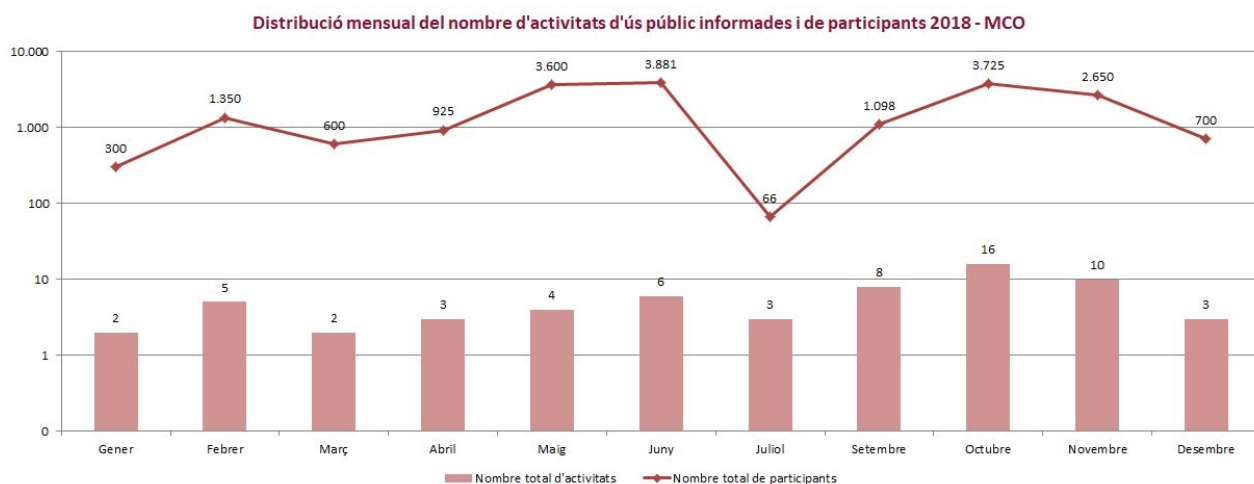
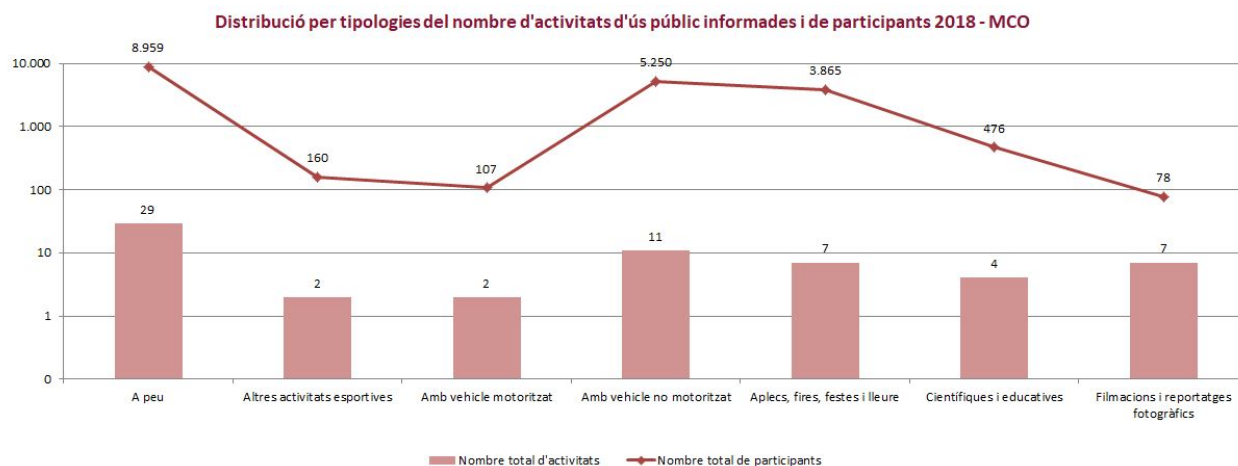
Suggeriments Q			7	7	4,5
Treballs forestals (aprofitaments i PTGMF - Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal)	23			23	14,7
Xarxa viària	1			1	0,6
Altres	11			11	7,1
Total	147	2	7	156	100,0

Abreviatures: **Informes** / **Denúncies** / **Escrits**

Activitats d'ús públic informades

Aquest any **2018** s'han informat un total de **62 activitats d'ús públic**, amb un total de **18.895 participants**.

Els totals d'activitats i participants, agrupats tipologia d'activitat i per mesos, així com l'evolució interanual (*) es pot veure en els gràfics següents:

(*) Atès que la metodologia actual pel càmput es va implementar a partir de mitjan 2017, és possible que les dades corresponents al 2017 reflecteixin un nombre d'activitats i participants lleugerament diferent al real.

Seguiment de les actuacions forestals

Els guardes del parc duen a terme tasques de vigilància i seguiment de les actuacions forestals executades dins l'àmbit del pla especial i es materialitzen en informes. A la taula següent es detallen, classificats per municipis, els treballs forestals que s'han fet durant l'any.

Treballs forestals	Tallades			Pela de suro	Repicat	Camins
	Nombre	Superfície (ha)	Pes (t)	Pes (t)	Peus	Longitud (m)
Arenys de Munt	2	17,00	930,00	0,00	0	0,00
Dosrius	1	0,41	91,00	0,00	0	0,00
Fogars de la Selva	5	123,15	40,00	127,30	0	0,00
Llinars del Vallès	10	57,81	792,00	30,05	0	0,00
Sant Cebrià de Vallalta	1	25,00	300,00	0,00	0	710,00
Sant Celoni	12	142,68	5.396,00	29,51	100	0,00
Sant Iscle de Vallalta	2	25,42	2.366,00	0,00	0	0,00
Tordera	11	188,60	4.681,50	44,84	0	0,00
Vallgorguina	4	43,40	1.337,90	51,37	0	0,00
Vilalba Sasserra	4	54,60	413,00	43,13	0	0,00
Total	52	678,07	16.347,40	326,20	100	710,00

Participació en accions formatives, jornades, seminaris i actes organitzats

Acció formativa Sistemes de coordinació entre els diferents professionals implicats en el servei d'informació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Diputació de Barcelona. Recinte Escola Industrial. Barcelona. Gener/Febrer 2018.

Acció formativa Treball en oficines. Activa Mutua / Diputació de Barcelona. En línia. Gener 2018.

Acció formativa Prevenció de Riscos Laborals en les oficines. Activa Mutua / Diputació de Barcelona. En línia. Gener 2018.

Curs de formació Contractació en el sector públic. Servei de Contractació. Diputació de Barcelona. Recinte Escola Industrial. Barcelona. Febrer 2018.

Curs de formació Manteniment de maquinària de jardineria. Diputació de Barcelona. Montjuïc. Barcelona. Juny 2018.

Curs de formació Treballs en alçada. Diputació de Barcelona. Sant Just Desvern. Setembre 2018.

Curs de formació sobre l'ús de desbrossadora, serra mecànica i tala d'arbres. Diputació de Barcelona. Escola la Solana. Montesquiu. Octubre 2018.

Curs de formació Tècniques de creativitat i innovació. Àrea de Presidència. Diputació de Barcelona. Barcelona. Abril 2018.

Taller de Conducció de Joëlette. Gerència de Serveis d'Espais Naturals. Diputació de Barcelona. Escola de Natura de Vallcàrquera. El Figueró. Setembre 2018.

Curs Redacció d'informes per a tècnics especialistes. Diputació de Barcelona. Barcelona. Novembre 2018.

Cursos de formació per al personal d'informació. Diputació de Barcelona i l'empresa Exit 3. Diferents llocs i dates 2018.

Dia Europeu dels Parcs. Diputació de Barcelona. Equipaments de la Xarxa de Parcs Naturals. Maig 2018.

Jornada de formació interna Vivers d'espècies forestals autòctones i mètodes de recollida de llavors. Forestal Catalana, S.A. Parc del Garraf. Juny 2018.

Curs d'anglès nivell B.1.2. Universitat Oberta de Catalunya/Diputació de Barcelona. Semipresencial. Barcelona. Abril 2018.

Jornada tècnica Com comunicar per implicar la societat en la conservació de la natura. Direcció de Serveis de Formació. Diputació de Barcelona. Pati Manning. Barcelona. Octubre 2018.

Jornada tècnica La gestió de les suredes al Montnegre-Corredor: incendis i canvi climàtic. Associació de Propietaris Forestals del Montnegre i el Corredor. Setembre 2018.

Jornada tècnica Accions silvícoles per preparar un bosc a dinàmica natural. Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). Bellaterra. Octubre 2018.

Jornada tècnica La gestió de les castanyedes al Montnegre-Corredor. Associació de Propietaris Forestals del Montnegre i el Corredor. Sant Celoni. Novembre 2018.

Jornada tècnica Actuacions silvícoles per preparar un bosc a dinàmica natural. Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). Dosrius. Octubre 2018.

Jornada tècnica sobre Networking Life Tritó Montseny-Visita a l'estació hidrològica de Vallcebre. Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA) - Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Vallcebre. Octubre 2018.

Formació en Prevenció de Riscos Laborals. Diputació de Barcelona. Barcelona, 30 de maig de 2018.

Jornades adaptades de senderisme. Esports i Espais Naturals de Diputació de Barcelona. El Corredor. Setembre-desembre 2018.

Passejades guiades al Parc del Montnegre i el Corredor. Diputació de Barcelona i Escola de Natura del Corredor. Diferents indrets del parc. Març - desembre 2018.

Ruta poètica "Poesia als parcs". Diputació de Barcelona. Diferents indrets de la Xarxa de Parcs Naturals (cas del Montnegre i el Corredor a la font del Pradell, Olzinelles). Setembre 2018.

Rutes teatralitzades inclusives *Camins, un viatge pels cinc sentits*. Diputació de Barcelona. El Corredor. Cinc rutes entre abril i novembre 2018.

Sessió de treball i formació per al personal vinculat al servei d'informació. Direcció Territorial Oriental. Oficina del Parc de la Serralada Litoral, Can Magarola. Alella. Octubre 2018.

Taller d'Interpretació del Patrimoni. Gerència de Serveis d'Espais Naturals. Diputació de Barcelona. Recinte Escola Industrial. Febrer 2018.

Taller sobre bioseguretat als mostrejos d'amfibis i recollida de mostres en cas de mortalitat per organismes públics. Grup de Recerca de l'Escola de la Natura de Parets del Vallès (GRENPA) i Centre de Recuperació d'Amfibis i Rèptils de Catalunya (CRARC). Can Bosc. Dosrius. Maig 2018.

XX Congreso Europarc-España. Covadonga/Cangas de Onís. Maig 2018

Sessió de treball de l'equip del servei d'informació de la DTE. Foto: XPN

Jornada tècnica sobre accions silvícoles per preparar un bosc a dinàmica natural. Foto: XPN

Parc mòbil

L'any 2018 no s'ha adquirit cap vehicle nou. Les característiques del parc mòbil del parc són les que s'exposen a la taula següent:

Matrícula	Model	Any d'adquisició	Utilització
5454-CKJ	Tot terreny	2003	Guardes
6224-DSW	Tot terreny	2005	Director
9837-DRZ	Pick-up	2005	Guardes
4165-FGZ	Tot terreny	2006	Tècnic en gestió, obres i serveis
8270-GHC	Tot terreny	2008	Guardes
3525-GPY	Pick-up	2009	Colla de manteniment
3553-GPY	Pick-up	2009	Guardes
3556-GPY	Pick-up	2009	Colla de manteniment
7687-JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7694-JMF	Tot terreny	2016	Guardes
7702-JMF	Tot terreny	2016	Guardes

Annex I. Pla de seguiment i recerca

Fitxes resum de les activitats i estudis

Seguiment de variables fisicoquímiques

- Recollida i tractament de dades meteorològiques

Seguiment de variables biològiques

- Parcel·les i transectes de seguiment permanent de la vegetació del Parc del Montnegre i el Corredor
- Seguiment estandaritzat de la flora amenaçada (SEFA) i de la flora exòtica al Parc del Montnegre i el Corredor
- Seguiment de la processonària del pi al Parc del Montnegre i el Corredor
- Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès al Parc del Montnegre i el Corredor
- Els ropalòcers (papallones diürnes) del Parc del Montnegre i el Corredor
- Catàleg dels invertebrats artròpodes del Parc del Montnegre i el Corredor
- Els lirons del Parc del Montnegre i el Corredor
- Els petits mamífers del Parc del Montnegre i el Corredor
- Els quiròpters del Parc del Montnegre i el Corredor
- Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Parc del Montnegre i el Corredor (temporada 2017/2018)
- Els ocells del Parc del Montnegre i el Corredor
- Seguiment estandaritzat de les poblacions d'amfibis i control sanitari de malalties emergents i d'espècies introduïdes d'urodels al Parc del Montnegre i el Corredor
- Elaboració del Catàleg de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor
- Actualització de l'estat dels hàbitats d'interès comunitari a l'espai ZEC «Serres del Litoral Septentrional» (Xarxa Natura 2000) de la Diputació de Barcelona
- Mesures de conservació de les espècies i els hàbitats de les directives europees per a l'informe sexennal (2013-2018) dels espais XN2000. ZEC «Serres del Litoral Septentrional»
- Aportacions a la memòria d'actuacions de les espècies exòtiques invasores de Catalunya (període 2015-2018)
- Diagnòstic de la viabilitat de les explotacions ramaderes i estudi de les unitats de pastura de l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor

Foment de la recerca i seguiment d'estudis

Recollida i tractament de dades meteorològiques

Guardes i tècnics del Parc del Montnegre i el Corredor

Objectius

- Recollir i tractar les dades meteorològiques al Parc del Montnegre i el Corredor.
- Fer el manteniment de la xarxa d'estacions automàtiques (cinc estacions) i dels sis pluviòmetres d'acumulació.
- Facilitar les dades a universitats, estudiosos del territori i altres entitats i persones interessades.

Mètodes

L'enregistrament i difusió de les dades de les estacions automàtiques de Can Massuet, Collsacreu, Hortsavinyà, i Pla de la Tanyada, es duu a terme en col·laboració amb el Consell Comarcal del Maresme (CCM), que les ofereix a temps real a la seva web.

La consulta de les dades de l'estació de Can Bosc (Dosrius), que forma part de la Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC), es pot fer a través del web www.meteo.cat i de la secció d'agrometeorologia a:

www.ruralcat.net.

Estació	Data instal·lació	Municipi	Altitud (m)	Gestió
Can Bosc	1996	Dosrius	455	SMC
Pla de la Tanyada	1999	Sant Celoni	720	CCM
Collsacreu	2000	Arenys de Munt	395	CCM
Can Massuet	2010	Dosrius	392	CCM
Hortsavinyà	2012	Tordera	522	CCM

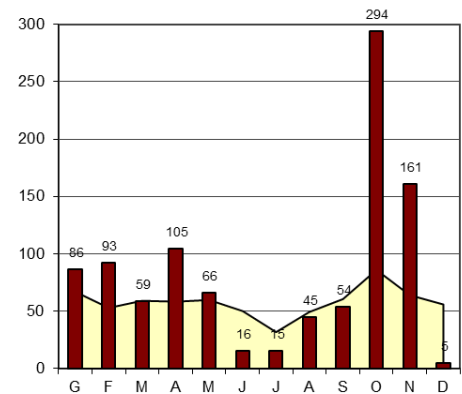
El parc també disposa d'una xarxa de pluviòmetres d'acumulació repartits pel parc. La recollida de dades es porta a terme a través dels guardes del parc i es fa, mensualment, el primer dia de cada mes.

Pluviòmetre	Municipi	Sector	Altitud (m)
El Trull	Vilalba Sasserra	Corredor	480
Can Xerrac	Mataró	Corredor	360
Ca l'Agustí	Sant Celoni	Montnegre	260
Sant Andreu	Pineda de Mar	Montnegre	230
Serra de l'Esquirol	Fogars de la Selva	Montnegre	155
Can Preses	Sant Celoni	Montnegre	440

Resum de les observacions

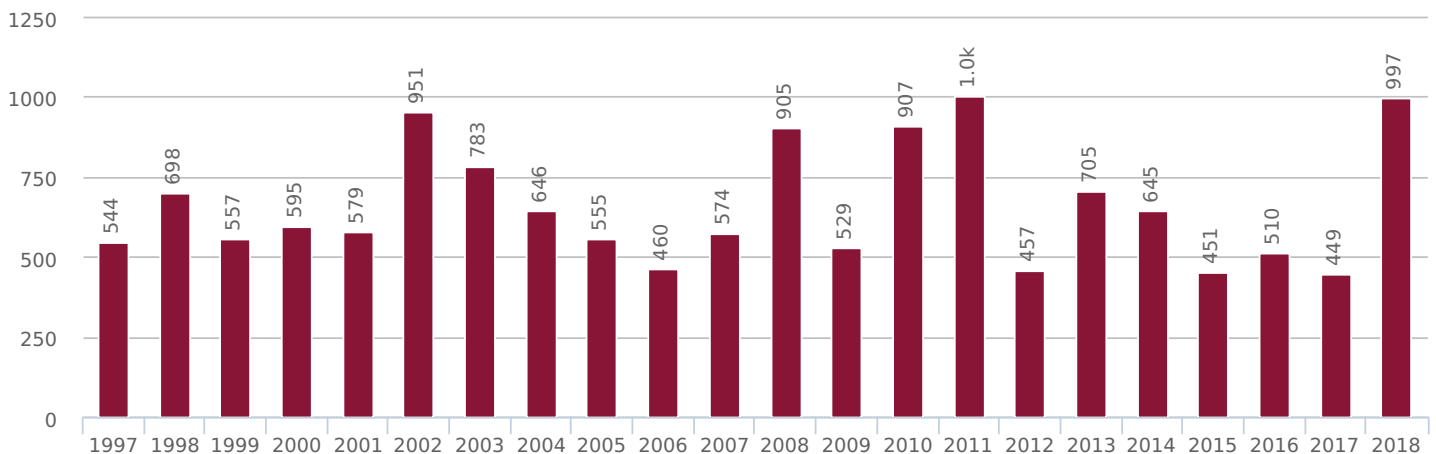
L'any 2018 ha estat extraordinari pel que fa al règim de pluges: en destaca la primavera humida, amb abundant precipitació, i un mes d'octubre que ha estat excepcionalment plujós.

Després de tres anys de sequera, l'any 2018 s'han obtingut registres molt superiors a les mitjanes climàtiques. Així, a l'estació de Can Bosc (que té una mitjana de pluja acumulada de 662 mm) s'ha assolit un total de 997,4 mm de precipitació. Aquest registre és el segon més alt de tota la sèrie, pel darrera, però molt a prop, de les precipitacions recollides l'any 2011 (vegi's el gràfic de les dades anuals de pluviometria d'aquesta estació).

Precipitació mensual (mm) de l'estació de Can Bosc a l'any 2018 (columnes) sobre les mitjanes històriques (polígon). Font: XPN

Precipitacions anuals enregistrades històricament de l'estació de Can Bosc (mm)

Les temperatures també han estat extremes, amb una forta onada de calor durant els primers dies d'agost (35,1 °C el dia 4 d'agost) i registres inusualment baixos a l'hivern (-4,6 °C el 27 de febrer). Cal remarcar les dues nevades que van emblanquinar els cims, la de finals de febrer, coincidint amb les temperatures mínimes de l'any, i la nevada tardana del dies 19 i 20 de marc, que va arribar a cotes molt baixes.

Dades mensuals de temperatura de l'estació meteorològica automàtica de Can Bosc (°C)

EMA Can Bosc	G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D	2018
temperatura mitjana	8,6	4,8	8,8	13	14,8	19,4	23	23	20,2	15	10,7	9,4	14,2
temperatura màxima	19,4	16	19,2	24	23,2	28,7	31,7	35,1	28	24,3	19,5	19,6	35,1
temperatura mínima	1	-4,6	-0,2	3,5	4	11,7	15,8	15	11,7	1,7	4,1	3,6	-4,6

Parcel·les i transsectes de seguiment permanent de la vegetació del Parc del Montnegre i el Corredor

César Gutiérrez

Objectius

En el context de la xarxa de punts permanents de control (inclosos al Pla de seguiment i recerca del Parc del Montnegre i el Corredor) es fan estudis de seguiment diversos, amb especial rellevància de les dades de vegetació. Es pretén aconseguir un seguiment a molt llarg termini dels paràmetres biològics estudiats i obtenir dades quantificables sobre els canvis que s'esdevinguin en la vegetació i, fins i tot, en el paisatge.

Els treballs proposats responen a l'Obj. 4.2 (*Conèixer l'evolució de l'estat dels hàbitats d'interès*) i l'Obj. 4.7 (*Conèixer l'evolució de l'estat dels processos ecològics principals*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

A les parcel·les de seguiment permanent de la vegetació, de mida variable segons el tipus de comunitat estudiada, s'hi fan inventaris de vegetació bo i seguint la metodologia sigmatista, amb una periodicitat anual o plurianual dependent del tipus de formació vegetal. L'any 2018 s'han realitzat durant el mes de maig.

Als **transsectes** es fa un recorregut lineal predeterminat, amb contactes de presència/absència a cada metre. L'any 2018 no estava planificat realitzar cap transsecte.

Resultats i conclusions

Dins el seguiment permanent de parcel·les de vegetació, durant la primavera 2018 s'ha fet l'aixecament dels inventaris següents:

- LI-PI - Llistonar
- AL-PI - Alzinar
- SU-BU - Sureda
- VE-FU - Verneda
- PI-RI - Pineda
- TE-CR - Pradell terofític
- AV-FA - Avellanosa
- PI-CO - Pineda

El seguiment de parcel·les i transsectes acumula ja una sèrie ininterrompuda que s'atansa als 22 anys.

Parcel·la de llistonar de l'any 2018. Autor: Cèsar Gutiérrez

Referències

- GUTIÉRREZ I PEREARNAU, C.; TORRE, I. 2016. *Parcel·les permanents de seguiment de la vegetació al Parc del Montnegre i el Corredor*. Anàlisi de la sèrie 1997-2016. Parc del Montnegre i el Corredor. Diputació de Barcelona. Treball inèdit.
- GUTIÉRREZ I PEREARNAU, C. 2004. «Establiment de parcel·les i transectes de seguiment permanent». *IV Trobada d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor*: 67-69. Àrea d'Espais Naturals. Diputació de Barcelona.

Seguiment estandarditzat de la flora amenaçada (SEFA) i de la flora exòtica al Parc del Montnegre i el Corredor

Cèsar Gutiérrez

Mariona Picart, Teresa Benet, Pep Pannon, Joan Argelaga, Albert Ferran, Martí Solans, Ángel Contreras, Carlos López, David Carrera i Mireia Vila (Diputació de Barcelona)

Objectius

El Programa de seguiment estandarditzat de flora amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (**SEFA**) es proposa tres grans objectius instrumentals:

- Facilitar una vigilància adequada de la flora vascular amenaçada sobre el territori.
- Incrementar el coneixement de les espècies seguides: dinàmica poblacional, requeriments ambientals, impactes i amenaces, etc.
- Obtenir indicadors per avaluar la gestió de conservació feta als parcs.

El SEFA consisteix a **desplegar sobre el territori** una xarxa de localitats de la flora vascular de major interès de conservació d'aquests espais protegits i zones properes d'influència. Mitjançant unes metodologies de cens predefinides i repetides en el temps, s'obté el coneixement continuat del seu estat de conservació. La finalitat última d'aquesta informació és facilitar una gestió adequada per a la preservació d'aquesta part emblemàtica del nostre patrimoni natural.

En el marc del Pla estratègic de conservació de la flora vascular amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona de l'any 2009, es van diagnosticar importants mancances en el coneixement de quina era l'evolució de l'estat d'aquests tàxons. Això dificultava una avaluació acurada que permetés assolir una gestió informada eficient i eficaç de la flora més vulnerable. El SEFA sorgeix com a principal línia d'acció derivada de l'estratègia per a abordar aquest problema.

Els treballs proposats responen a l'Obj. 4.4 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la flora d'interès*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**

Mètodes

Per cada localitat d'una espècie es tria quina **metodologia de cens** s'emprarà durant les visites periòdiques. El protocol estandarditzat contempla quatre possibilitats:

- **Metodologia 1: Presència / absència.** S'indica si l'espècie hi és o no, i es pot fer una estimació a l'engròs per rangs del nombre d'exemplars. Acostuma a aplicar-se per a espècies d'interès moderat o quan el nombre de localitats a seguir és molt gran.

- **Metodologia 2: Recompte total.** Es compten tots els exemplars i/o altres paràmetres significatius de l'estat de conservació del nucli poblacional (grups d'edat, exemplars fèrtils i infèrtils, nombre d'inflorescències, exemplars senescents o morts, àrea ocupada pel nucli poblacional, etc.). S'aplica en localitats amb pocs exemplars o en cas d'espècies molt amenaçades.

- **Metodologia 3: Estimació amb parcel·les.** Es defineixen diverses parcel·les perquè representin la dinàmica del conjunt d'aquest nucli poblacional. A dins s'hi compten tots els exemplars i/o altres paràmetres significatius de l'estat de conservació del nucli poblacional. S'aplica en localitats molt nombroses o per espècies de difícil recompte.

- **Metodologia 4: Sense seguiment.** Es tracta de localitats que no es poden seguir per la càrrega d'esforç de personal que suposen, però que interessa que constin a la base de dades per si mai es poden abordar en el futur o, en el cas d'espècies amb moltes localitats, quan s'opta per concentrar els esforços només en unes concretes.

La freqüència de mostreig també s'ajusta en funció de la capacitat de cada parc de dedicar esforços al seguiment, el nombre de localitats a cobrir, i l'interès i vulnerabilitat de cada localitat concreta. La **periodicitat** de les visites de cens oscil·la entre anual i quinquennal.

Durant les visites a cada localitat, a més de realitzar el cens, s'anota qualsevol altra informació d'interès: hàbitat, estat fenològic de les plantes, impactes observats, possibles amenaces, si calen accions de gestió i la seva urgència, etc.

Resultats i conclusions

L'any 2018 s'han fet els recomptes de les espècies i localitats següents per part del botànic Cèsar Gutiérrez amb el suport dels guardes i la biòloga del parc:

- *Arisarum simorrhinum*. En dues localitats del parc el 21/11/18. Amb el suport del parc i es realitza el marcatge permanent de les dues parcel·les de seguiment de l'espècie (veure foto adjunta).
- *Galium scabrum*. En dues localitats del parc el 28/09/19 i 01/10/18 amb el suport de guardes del parc. D'aquest tàxon se n'ha fet un informe comparatiu dels censos d'enguany i del 2002, 2010, 2013 i 2016.
- *Isoetes duríeu*. A una localitat el 03/05/18.
- *Spiranthes aestivalis*. A una localitat el 12/6/2018 amb el suport de guardes.
- *Potamogeton nodosus*. A un el cens: 12/6/2018 i tornat a visitar a l'agost amb el suport de guardes.
- *Potamogeton pusillus*. A una localitat el 12/6/2018 amb el suport de guardes.

El propi personal del parc (guardes i biòloga) han realitzat els següents seguiments:

- Estepa d'arenal (*Halimium halimifolium*). En quatre localitats del parc el 15/06/18 (veure foto adjunta).
- Òlbia (*Lavatera olbia*). En tres localitats del parc els dies 21/07/2018 i 25/07/2018.

Les tendències poblacionals de la flora inclosa en el SEFA del Parc del Montnegre i el Corredor es pot consultar clicant [aquí](#). I l'anàlisi i l'avaluació de les poblacions de tota la XPN, [aquí](#).

En cas de detectar orquídiades en l'àmbit del parc seria d'utilitat per a la gestió i la conservació que s'enregistrés al mòdul d'orquídiades del portal web d'[ornitho.cat](#) o l'app [Naturalist](#) associada.

Per tal de minimitzar el problema de la bioinvasió per **plantes exòtiques invasores**, el Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny ha publicat aquesta guia: **Plantes exòtiques invasores. Guia d'identificació i substitució en jardineria**, per tal de donar una sèrie de consells per poder practicar una jardineria sostenible i minimitzar els riscos d'invasió. La flora exòtica invasora del Parc del Montnegre i el Corredor és molt similar.

Referències

Salvat, Andreu; Monje, Xavier (2009): *Pla estratègic de conservació dels hàbitats i la flora de la Xarxa de Parcs Naturals de la DIBA. Document tècnic I. Memòria final*. Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial. Diputació de Barcelona. Document intern, 148 pàgines.

SEFA. Programa de seguiment estandarditzat de flora amenaçada de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Inflorescència de freret (*Arisarum simorrhinum*) de Montpalau. Foto: arxiu MCO

Estepa d'arenal (*Halimium halimifolium*) de Palafolls. Foto: arxiu MCO

Seguiment de la processionària del pi al Parc del Montnegre i el Corredor

M. Picart, P. Pannon, J. Argelaga, T. Benet, A. Ferran, A. Contreras i M. Solans (Diputació de Barcelona)

Objectius

Estimar el grau d'afectació que la **processionària del pi** (*Thaumetopoea pityocampa*) té sobre les pinedes, mitjançant el seguiment sistemàtic de la corba de vol de la papallona de la processionària.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 5.7 (*Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques*) i a l'Obj. 6.5 (*Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

El control es duu a terme amb paranys d'atracció que contenen feromones per atraure les papallones mascle de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityocampa*) i que se situen en sis pinedes de pi del parc (tres a la zona del Corredor i tres a la zona del Montnegre).

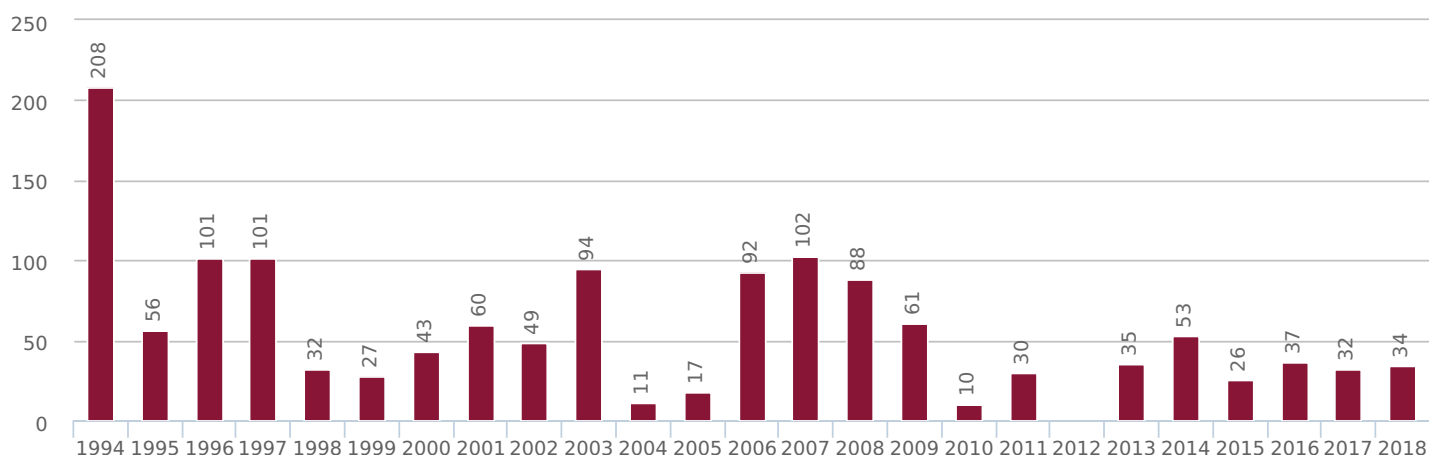
Els mascles atrapats a les trampes es compten cada setmana durant els mesos de juliol, agost i setembre. En principi, el nombre de mascles capturats és proporcional al total d'individus. La captura de mascles fa disminuir lleument el total de les femelles fecundades.

Resultats

Com mostra el gràfic següent, realitzat amb les mitjanes de mascles capturats setmanalment per parany, les dades de les poblacions de processionària durant el 2018 són molt similars a les obtingudes en els darrers anys.

Conclusions

L'any 2018 es detecta un nombre similar de captures en els paranys respecte els anys anteriors (període 2016-2017). Es tracta d'una plaga molt localitzada, sobretot present en plantacions de pi insigne, i relativament poc rellevant fins ara.

Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès al Parc del Montnegre i el Corredor

Guillem Mas, Irene Figuera, Gregori Conill i Anna Planella (Associació Paisatges Vius)

Albert Ferran, Pep Pannon, Teresa Benet, Mariona Picart, Àngel Contreras i Mireia Vila (Diputació de Barcelona)

Objectius

Entre la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, que inclou el Parc del Montnegre i el Corredor, i l'associació Paisatges Vius, és vigent un conveni de col·laboració per l'execució del Pla de gestió del cranc de riu i la custòdia dels hàbitats d'interès a la Xarxa de Parcs Naturals gestionats per la Diputació de Barcelona. Arran aquest conveni, es va dissenyar un Pla de gestió del cranc de riu 2017-2027, que té els següents objectius generals:

- Frenar la pèrdua de les poblacions de cranc de riu.
- Assegurar la viabilitat de les poblacions a llarg termini.
- Augmentar l'àrea de distribució del cranc de riu.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 1.6 (*Determinar i localitzar els elements d'interès de conservació prioritària (EICP)*) l'Obj. 4.5 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna invertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*) i l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Anualment els tècnics de Paisatges Vius, guardes i tècnics de Diputació de Barcelona realitzen un seguiment de les poblacions de cranc de riu a través de censos nocturns per comptar i mesurar els crancs observats en 100 metres de riera. El resultat és un índex de viabilitat que, si no dona un bon resultat, indica que s'han de prendre mesures al respecte.

Aquestes mesures poden ser de diferents tipus:

Conservació de l'hàbitat. Actuacions per a millorar l'hàbitat del cranc de riu, per garantir la presència permanent d'aigua als cursos fluvials i per evitar actuacions perjudicials per l'espècie.

Conservació de l'espècie. Actuacions de gestió de l'espècie autòctona (re poblacions, rescats, reforçaments...) i de control de les espècies exòtiques invasores.

Altres actuacions. Inclou accions de vigilància, de difusió, de sensibilització i de custòdia del territori, entre d'altres.

Resultats i actuacions

Conservació de l'hàbitat: acord de custòdia per adaptació al canvi climàtic

El juny de 2018 es va signar un acord de custòdia entre Paisatges Vius, una entitat dedicada a la conservació del cranc de riu, i el propietari d'una finca del parc. L'objectiu de l'acord és reduir el volum d'aigua que el propietari capta d'una riera a través de la instal·lació d'un sistema d'aprofitament d'aigua de pluja.

L'acord, per un termini de deu anys, compromet al propietari a utilitzar preferentment l'aigua provinent de la pluja per davant de la de la riera i Paisatges Vius es compromet a finançar la seva instal·lació.

Conservació de l'hàbitat: instal·lació d'un sistema pilot d'aprofitament de pluvials

El juliol de 2018 es va instal·lar un sistema pilot d'aprofitament de pluvials en una finca del parc per tal de fer un seguiment de la seva efectivitat alhora de reduir el volum d'aigua captat d'una riera (veure la imatge del sistema de recollida de pluja). Els detalls de la instal·lació es resumeixen en:

- La recollida d'aigües de pluja es va fer derivant els baixants existents, els quals desaigüen a un filtre previ a l'entrada dels dos dipòsits d'emmagatzematge, de 1.300 m³ cadascun. Aquest procés es realitza per gravetat. En un dels dipòsits es va instal·lar una aixeta per al reg.
- Des d'aquests, l'aigua es dirigeix per gravetat cap al dipòsit de cloració de 94 litres, a l'entrada del qual una vàlvula de flotador tanca el flux d'aigua en cas d'omplir-se. En aquest mateix punt es va instal·lar una vàlvula antiretorn per evitar cabals en direcció contrària.
- En el dipòsit de cloració el dosificador aplica les dosis de clor seguint els impulsos enviats pel comptador localitzat a la sortida del grup de pressió. Després de la cloració, un grup de pressió aporta la pressió necessària per abastir correctament la masia. Finalment, s'enllaça la canonada amb l'escomesa principal, mitjançant una vàlvula de bola de llautó amb tres vies, que permet seleccionar l'abastament amb aigua de pluja o de la riera.

Conservació de l'espècie: anàlisi genètica

A causa de la recent descoberta de la població de cranc de riu al parc, encara no s'havien realitzat les anàlisis genètiques corresponents. El 2018 s'ha dut a terme l'anàlisi de cinc mostres i els resultats han donat que tots presentaven l'haplotip H2, és a dir un dels dos més abundants a Catalunya (veure la imatge adjunta dels haplotips de Catalunya). Això permetria plantejar, sense problemes tècnics, un reforç de la població amb crancs provinents de qualsevol població de Catalunya.

Conservació de l'espècie: eliminació del cranc roig americà d'una bassa de rec

A la part baixa de la conca de la riera on hi ha la única població de cranc de riu autòcton del parc hi havia una bassa amb presència de cranc roig americà, una greu amenaça per l'espècie autòctona. Per aquesta raó el 2018 s'ha procedit a la seva eliminació a través de la captura amb nanses després del buidatge de la bassa. L'actuació ha permès eliminar una gran part de la població de cranc exòtic, però la impossibilitat de buidar-la totalment, i la presència de fang al fons de la bassa han fet impossible eliminar-lo del tot. Pel 2019 es planteja l'aplicació de productes per acabar d'eliminar els crancs que encara hi ha a la bassa.

Seguiment 2018

El Parc del Montnegre i el Corredor compta amb una sola població de cranc de riu i aquesta presenta un estat de conservació crític a causa de la manca d'aigua a la conca on habita. Les dades obtingudes el 2018 van ser dolentes: el fet de trobar només nou exemplars i que només un d'ells tingués una mida gran (>6 cm) fa que la viabilitat poblacional sigui baixa. No obstant es van observar larves, senyal que encara hi ha reproducció.

Conclusions

- El redescobriments de la presència de cranc de riu al Parc del Montnegre i el Corredor s'ha de valorar molt positivament.
- L'any 2015 la combinació de les dades poblacionals indiquen que la viabilitat de la subpoblació 1 és *Mitjana*, el 2016 *Baixa*, i el 2017 *Mitjana-baixa*.
- L'estudi i control de les captacions d'aigua i l'eliminació o confinament del cranc roig americà són clau per la supervivència de la població de cranc autòcton a llarg termini.
- L'execució del Pla de gestió del cranc autòcton (2016-2027) que s'ha redactat ha de servir per conservar la

població de cranc del parc i les altres poblacions de la XPN.

Referències

Carranza, Salvador; Simó-Riudalbas, Marc; Tamar, Karin. 2018. *Anàlisi genètica del cranc de riu de potes blanques*. Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF) - CMIMA. Informe inèdit, 11 pàg.

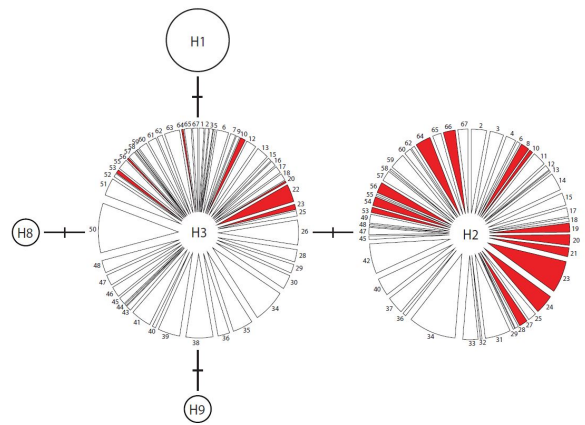
Conill. G.; Mas, G.; Font, N.; Figueroa, I. (ECOTONS, S.C.P.). 2016. *Pla de gestió del cranc de riu a la XPN de la Diputació de Barcelona 2016-2027*. Part 1. Estat i diagnosi. 155 pàg.

Conill. G.; Mas, G.; Font, N.; Figueroa, I. (ECOTONS, S.C.P.). 2016. *Pla de gestió del cranc de riu a la XPN de la Diputació de Barcelona 2016-2027*. Part 1. Objectius i programa d'acció. 140 pàg.

Guillem Mas, Irene Figueroa, Gregori Conill, Anna Planella (Associació Paisatges Vius). 2018. *Pla de gestió del cranc de riu a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona*. 128 pàg.

Sistema de recollida de pluvials instal·lat al parc. Foto: Paisatges Vius

Estudi dels haplotips del cranc de riu de potes blanques del parc. FONT: Salvador Carranza

Els ropalòcers (papallones diürnes) del Parc del Montnegre i el Corredor

Carles Flaquer, Xavier Puig Montserrat, Ignasi Torre, Constantí Stefanescu, Fèlix Amat, Lídia Freixas, Sílvia Míguez, Ferran Pàramo, Maria Mas, Adrià López-Baucells, Andreu Ubach i Antoni Arrizabalaga (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Pep Pannon, Daniel Guinart, Mireia Vila, David Carrera, Roser Loire i Daniel Pons (Diputació de Barcelona)

Objectius

Els objectius generals del conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per a la col·laboració en l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació de la fauna de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona són:

- Coordinar i executar els programes de seguiment dels diferents grups faunístics indicadors (ropalòcers, ratpenats, petits mamífers i amfibis).
- Elaboració d'indicadors combinats per avaluar l'estat del medi natural i dels efectes del canvi ambiental.
- Promoure la formació i la divulgació dels programes de seguiment a llarg termini.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.5 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna invertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*), l'Obj. 5.4 (*Conèixer la dinàmica de la fragmentació del paisatge*), i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

En el conveni es fa un tractament global dels ropalòcers de la XPN i també dels itineraris BMS que realitzen els guardes del Parc del Montnegre i el Corredor i diferents voluntaris.

El programa Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya (CBMS) és un programa de seguiment de les papallones diürnes (ropalòcers) que anualment recull dades de l'abundància i riquesa d'espècies de les poblacions de papallones en una xarxa d'estacions fixes (o itineraris) repartides per tota la geografia catalana i les relaciona amb diferents factors ambientals. A la data de 2018, es realitza una anàlisi detallada de 740 poblacions de 120 espècies, incloses 11 espècies que apareixen en categories d'amenaça a la llista vermella de les papallones catalanes. Tanmateix, el nombre de poblacions analitzades augmenta cada any a mesura que s'incorporen noves dades al CBMS. Les dades es recullen de març a setembre (30 setmanes). També es calcula l'**índex d'especialització d'hàbitat** (SSI), l'**índex tancat-obert** (TAO), i els **índexs de la temperatura i precipitació mitjana** que experimenten les espècies al seu rang de distribució ibèrica (STI i SPI, respectivament). Per veure la metodologia amb més detall es pot consultar: www.catalanbms.org.

De les setze estacions CBMS de la XPN, quatre es localitzen al Parc del Montnegre i el Corredor:

- **Ca l'Arenes** (CBMS-33). Voluntari: Héctor Andino.
- **Olzinelles** (CBMS-88). Voluntària: Marta Miralles.
- **Pineda** (CBMS-89). Guarda del parc: Pep Pannon.
- **Can Ponet** (CBMS-108). Voluntari: Cèsar Gutiérrez

En tots els casos, es tracta d'itineraris situats en zones boscoses, àmpliament dominades per l'alzinar mediterrani.

Olzinelles i Can Ponet es troben al vessant nord i més humit del Montnegre, mentre que Pineda es troba a la banda de solell, plenament orientada cap a mar, i per tant hi predominen condicions molt més xeròfiles. Ca l'Arenes es troba a la carena del Corredor, on les condicions són força similars a les de Can Ponet (les dues estacions se situen per sobre dels 400 m).

A l'informe 2018 s'ha seguit la taxonomia i nomenclatura del catàleg de papallones de Catalunya, recollit a la publicació d'aquest mateix any de la primera **Guia de les papallones diürnes de Catalunya** (Vila *et al.*, 2018), on també hi apareix la **categoria IUCN de cada espècie adaptada a la situació a Catalunya**. La informació recollida pel CBMS ha permès obtenir tendències poblacionals i proposar per primer cop un llistat vermell dels ropalòcers catalans, informació que és rellevant per poder definir un ordre de prioritats en cas que es decidís portar a terme accions de conservació per a espècies concretes.

Resultats

En total, s'han detectat 131 espècies de papallones a les 16 estacions incloses als parcs de la Diputació de Barcelona (veure la figura adjunta). Això representa el 65,1% de les espècies de Catalunya. D'acord amb la llista vermella, 119 espècies (90,8%) no presenten problemes de conservació a nivell de Catalunya, 8 espècies (6,1%) es consideren gairebé vulnerables, i únicament 2 espècies (1,5%) són vulnerables. No hi ha cap espècie de papallona a les localitats monitoritzades que es trobin en les categories més restrictives de la IUCN, és a dir, en perill o críticament amenaçada a Catalunya.

El seguiment BMS a l'espai del Montnegre i el Corredor es basa en quatre estacions.

La de **Can Ponet** és la que apareix com més estable: tant l'abundància com la riquesa no han variat en els 11 anys de seguiment i, a més, no hi ha cap relació entre les tendències poblacionals i els trets ecològics de les espècies. Aparentment, doncs, la comunitat de papallones de la zona es manté sense canvis, malgrat que en aquesta zona s'estan recuperant zones obertes en part de l'itinerari. Tot i així, aquestes són de mida reduïda i es troben molt isolades dins d'una matriu molt forestal, la qual cosa explica l'absència d'una resposta ràpida per part de la comunitat de papallones.

L'itinerari de **Ca l'Arenes** també s'ha mantingut majorment estable. Per una banda, no s'han enregistrat canvis en l'abundància ni en la riquesa d'espècies.

A l'itinerari d'**Olzinelles** s'han constatat variacions notables en la comunitat de papallones. Tant la riquesa com, sobretot, l'abundància han augmentat al llarg dels 13 anys de seguiment. Aquest augment semblaria relacionar-se amb la tala de bosc de ribera i alzinar, com a part d'un projecte de l'espai natural protegit per recuperar espais oberts (Miralles, 2011). Tot i així, encara que l'índex TAO es relaciona positivament amb les tendències poblacionals, no té una influència estadísticament significativa. Aquest resultat indica que fins ara hi ha hagut una resposta feble de la comunitat de papallones, en el sentit esperat d'un increment de les espècies pròpies de prats. La manca d'una resposta més forta possiblement es deu al fet que els espais oberts han estat majorment ocupats per espècies de plantes invasores i, per tant, constitueixen un hàbitat poc adequat pels ropalòcers. En realitat, l'augment significatiu en l'abundància ha estat causat per l'augment espectacular d'una sola espècie, la marroneta de l'alzina (*Satyrrium esculi*), l'índex d'abundància de la qual ha passat de valors al voltant dels 200 exemplars/any a prop de 1500 exemplars/any. Aquest increment no ha seguit la pauta a nivell regional i cal atribuir-lo a una situació pròpia de l'itinerari. Una possible explicació és que l'obertura d'aquests espais oberts ha fet augmentar la disponibilitat de nèctar, la qual cosa ha significat, al seu torn, la concentració de grans quantitats d'exemplars d'aquesta papallona forestal en algunes seccions del recorregut. Cal tenir present que aquesta és una de les papallones més abundants a Catalunya i, per tant, un canvi com el que ha tingut lloc a l'itinerari pot donar lloc a una resposta molt aparent. En definitiva, la gestió que s'ha dut a terme en aquesta vall ha tingut unes certes repercussions sobre la comunitat de papallones, però clarament per sota del que hom podria esperar. Les espècies pròpies d'espais oberts només han augmentat lleugerament, possiblement per la mala qualitat d'aquests nous ambients colonitzats majoritàriament per plantes invasores.

A l'itinerari de **Pineda** es va registrar un descens significatiu en el nombre d'espècies fins al 2017. L'any 2018 no s'ha considerat perquè han mancat alguns registres.

Fins a l'actualitat s'han detectat 62 espècies a l'itinerari de Ca l'Arenes, 59 al d'Olzinelles, 59 al de Pineda i 46 al de Can Ponet.

El conveni ha permès aportar informació actualitzada al Report sexennal d'espais **xarxa Natura 2000** de l'espai **Serres del Litoral Septentrional** (ES5110011) de les següents espècies: *Euphydryas aurinia* i *Euplagia quadripunctaria*.

Notícies relacionades amb el conveni i els ropalòcers, publicades l'any 2018 a **L'Informatiu dels parcs**:

- **La primavera és la millor època per observar les papallones diürnes del Garraf.** C. Stefanescu
- **Es recupera a la XPN una estació CBMS (Catalan Butterfly Monitoring Scheme) al turó de l'Home en forma d'itinerari d'esforç reduït.** C. Stefanescu

Dins del programa de divulgació i formació del conveni també s'ha celebrat el **Dia de les papallones**, una activitat per donar a conèixer la feina que realitzen els voluntaris del projecte CBMS.

Conclusions

En conjunt, doncs, els espais de la Diputació de Barcelona són notablement rics en espècies, amb més de la meitat de totes les espècies catalanes, però es troben molt dominats per espècies força comunes i, en principi, sense un grau d'amenaça a nivell de tot Catalunya.

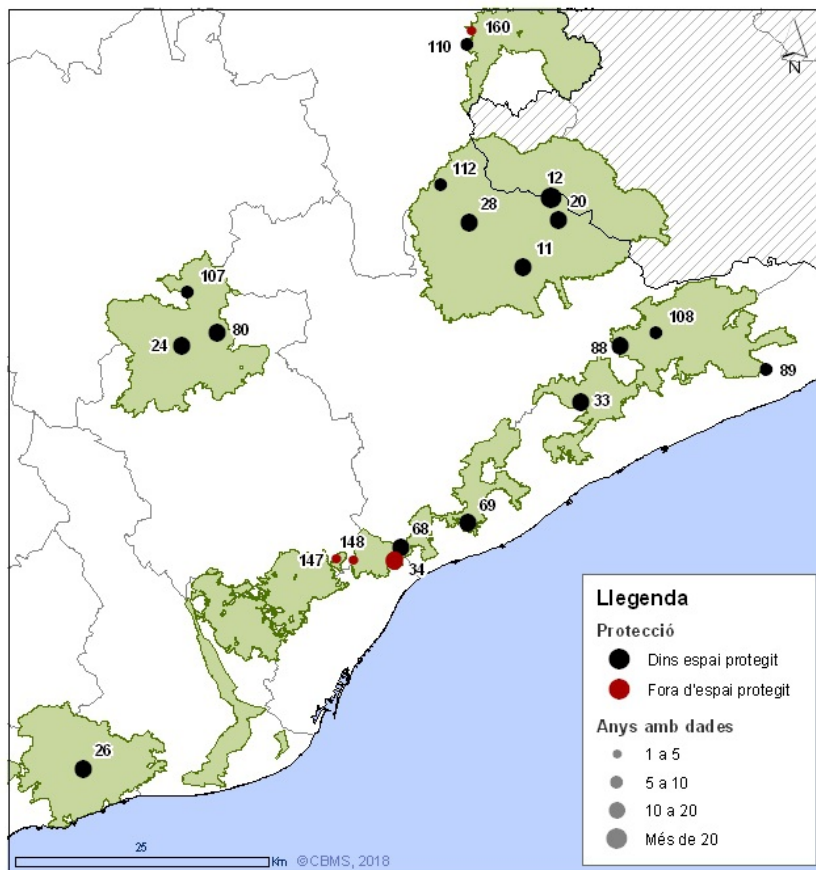
El potencial indicador d'aquests organismes voladors és ben palès, i concretament en aquest espai natural les tendències poblacionals dels tres itineraris analitzats l'any 2018 del Parc del Montnegre i el Corredor indiquen que tant la riquesa com l'abundància de papallones o bé és estable (CBMS 33 i 108) o va en augment (CBMS-88).

El conveni ha permès aportar informació actualitzada al *Report* sexennal d'espais xarxa Natura 2000 de l'espai Serres del Litoral Septentrional (ES5110011) de les espècies de ropalòcers d'interès comunitari presents.

Referències

MCNG-DIBA. 2018. *Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf i Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN Guillerries-Savassona, P. Serralada Litoral, P. Serralada de Marina*. Memòria inèdita, 274 pàg.

Vila, R; Stefanescu, C.; Sesma, J.M. 2018. *Guia de les papallones diürnes de Catalunya*. Ed. Lynx (Descobrir la Natura. Guies).

Situació de les estacions del CBMS incloses als espais de la Diputació de Barcelona i actives l'any 2018. FONT: Museu de Granollers

Catàleg dels invertebrats artròpodes del Parc del Montnegre i el Corredor

Diego Fernández Ruiz

Objectius

- La realització d'un catàleg i inventari dels artròpodes lepidòpters, heteròpters, ortòpters i coleòpters del Parc del Montnegre i el Corredor.
- Adquirir uns coneixements dels invertebrats que són considerats vulnerables, en estat crític o en perill d'extinció, tant a nivell català, estatal o europeu del parc, amb un interès especial en la recerca d'espècies al·lòctones que puguin ser potencialment plaga o invasores.
- Valoració i recomanacions de la gestió ambiental, dins de la zona d'estudi i com pot afectar o afecta a les poblacions d'invertebrats d'especial interès.
- La difusió dels resultats per a la comunitat científica en particular i del públic en general.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.5 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna invertebrada d'interès*), l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

S'han fet un total de 31 sortides, (27 de nit), entre els mesos de març i octubre de l'any 2018, amb una periodicitat setmanal.

Els mètodes utilitzats han sigut bàsicament els *actius*, com són **observació directa**, **captura amb caçapapallones**, ja sigui directament sobre els exemplars observats com indirectament passant la mànega entomològica per la vegetació o picant les branques dels arbres o arbustos, fent **aixecament de pedres i roques**, o posant **trampes actíniques de llum** per l'atracció d'invertebrats nocturns, majoritàriament papallones, heteròpters i coleòpters. La utilització de mètodes *passius*, és a dir, paranys amb esquer, trampes de caiguda tipus *pitfall*, trampes d'intercepció de vol, entre d'altres, no s'han utilitzat per aquest estudi; només la col·locació de **paranys amb esquer amb fruita molt madura** per atraure papallones nocturnes i diürnes. Només s'han tingut en compte els artròpodes terrestres.

En aquest treball corresponent a l'any 2018, es presenta tot un recull de dades que l'autor ha recopilat a partir de les seves recerques i observacions personals, recerca de bibliografia i consulta de col·leccions tant del Museu de Ciències Naturals de Barcelona com particulars, que donen com a resultat l'elaboració d'un catàleg preliminar de les espècies invertebrades dels quatre grups abans esmentats, que podem trobar a la zona estudiada.

Resultats i discussió

Després d'estudiar la fauna invertebrada durant pràcticament un any (2018) al Parc del Montnegre i el Corredor, podem concloure que la seva fauna d'artròpodes és molt rica i diversa.

S'han pogut identificar a nivell específic un total de **894** espècies, dels quatre principals grups d'insectes (lepidòpters, heteròpters, ortòpters i coleòpters), però reiterem que, amb més temps de recerques, amb la utilització de més tipus de metodologia, i ampliant la zona d'estudi a més territori, aquests resultats a nivell d'espècies seran sobradament molt més rics i abundants que els que presentem en aquest catàleg (veure el gràfic adjunt).

Hem de destacar les troballes d'espècies molt interessants tant a nivell de conservació com *Euphydryas aurinia*, *Euplagia quadripunctaria*, *Coenoagrion mercuriale*, *Lucanus cervus*, *Cerambyx cerdo*, que tenen algun tipus de protecció legal a nivell tan autonòmic, estatal o europeu. Altres perquè simplement no estaven citades (almenys a la bibliografia consultada), al territori del parc, *Dichonia aprilina*, *Dysauxes punctata*, *Coscinia cribaria*, *Eupithecia unedonata*, i un llarg etcètera, que es pot consultar dins del llistat d'aquest estudi, i per últim altres espècies que es poden considerar plaga, exòtiques o invasores com *Corytucha ciliata*, *Leptoglossus occidentalis*, *Belonochilus numenius*, *Cydalima perspectalis*, *Halyomorpha halys* i *Harmonia axyridis*.

Encara que en aquest estudi només hem tractat els grups dels lepidòpters, ortòpters, heteròpters i coleòpters, hem de comentar que s'ha fet un seguiment de la espècie d'odonat *Coenoagrion mercuriale*, primer amb el objectiu de detectar-la al territori del parc, i una vegada aconseguit, comprovar com eren les seves poblacions.

Seria de vital importància continuar amb el treball aquí començat, en propers anys, per estudiar altres grups d'insectes o fins i tot altres invertebrats artròpodes, i alhora incrementar el coneixement dels grups estudiats fins ara, i aconseguir un catàleg molt precís de la fauna invertebrada que hi viu al Parc del Montnegre i el Corredor per arribar a tenir un gran coneixement d'aquesta important fauna.

Com a **recomanacions** per la protecció d'aquestes espècies d'invertebrats tant interessants que existeixen al Parc del Montnegre i el Corredor, podrien enumerar:

- Caldria evitar, en la mesura del possible, l'ús tant intensiu de l'espai per part de l'home. Això es podria fer extensiu no només per als invertebrats, sinó que també per la resta de fauna i flora del parc. L'elevada circulació de bicicletes dins del parc comporta també una elevada erosió del sòl.
- El desbrossament de la vegetació s'hauria de fer tan poc com sigui possible, i sempre que es faci que sigui per raons de seguretat (incendis) o de manteniment. Hem de recordar que ambients com els marges de camins o petits senders al bosc, ofereixen ambients únics als invertebrats per desenvolupar-se.
- Hem de tenir en compte que moltes espècies de plantes considerades en general com ruderals, adventícies o simplement oportunistes donen refugi i alimentació a un gran nombre d'invertebrats que en depenen per sobreviure. A més altres tipus d'ambients o hàbitats, donen com resultat un nombre molt més elevat d'espècies en un lloc en concret. Per posar un bon exemple, al Parc del Montnegre i el Corredor i viu la papallona *Euplagia quadripunctaria*, inclosa a la directiva hàbitats, i que depèn per la seva supervivència de diferents espècies d'ortigues, plantes que en moltes ocasions colonitzen precisament aquest ambients de marges de camins, ruderals i de prats.
- Un altre aspecte important, quant a la gestió dels espais per poder afavorir el desenvolupament de les diferents espècies interessants d'invertebrats que viuen al parc, es la presència dels arbres morts i la seva retirada. És molt convenient deixar aquesta matèria orgànica al medi natural, perquè d'ella depenen moltes espècies sobre tot de coleòpters saproxílics, que hi troben la font d'aliment per les seves larves. Exemple d'això podia ser els coleòpters *Lucanus cervus*, *Cerambyx cerdo*, i altres cerambícids, buprèstids, etc.
- Per últim, dir que per fer una bona gestió i prendre les mesures necessàries per la protecció del medi en general i dels invertebrats en particular, hi ha de haver un coneixement alt de quins són i com viuen aquest invertebrats envers el medi natural.

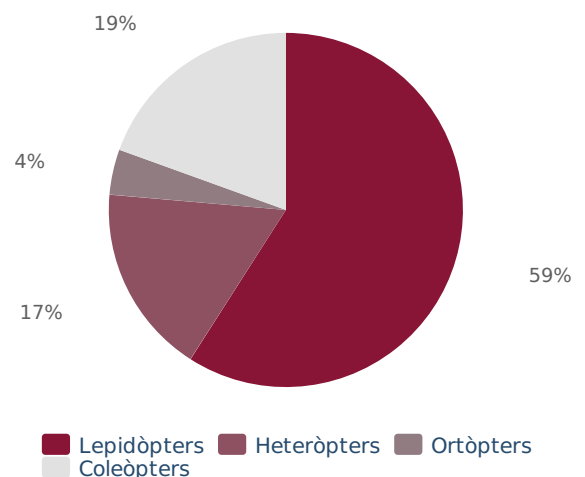
Conclusions

Després d'estudiar la fauna invertebrada durant pràcticament un any (2018) al Parc del Montnegre i el Corredor, podem concloure que la seva fauna d'artròpodes és molt rica i diversa. S'han pogut identificar un total de **894** tàxons a nivell d'espècie, encara que amb més prospeccions -ampliant la zona d'estudi a nous territoris i hàbitats- el nombre d'espècies seria molt més elevat perquè el grup dels invertebrats és nombrosíssim. I és que encara resten moltes espècies per catalogar i també hi ha un bon nombre d'exemplars pendent d'estudi per part de l'autor i d'altres col·legues entomòlegs que hi han col·laborat.

Així doncs, aquest catàleg s'ha de considerar com un estudi preliminar que requereix de força anys d'estudi per poder-lo fer exhaustiu. També cal considerar que l'elevada freqüentació comporta riscos com un increment d'entrada d'espècies exòtiques i/o invasores però també és una oportunitat per recollir informació; per això animem als visitants del parc a compartir les observacions de fauna i flora a través de l'app **NaturaList** que puja les cites directament a la plataforma **l'Ornitho.cat**. I també us animem a consultar **l'Aguait** per saber les espècies de fauna i flora que s'han observat el darrer mes en aquest espai natural protegit. En el cas que alguns grups d'artròpodes no es trobessin entre els quals permet registrar la plataforma ornitho.cat, es poden entrar les cites a les plataformes **Biodiversidad virtual** o **Natusfera**, a la primera els validadors ens ajudaran a la identificació dels exemplars fotografiats.

Nombre d'insectes catalogats al parc durant l'any 2018. Autor: Diego Fernández

Ordre d'insectes	Total espècies
Lepidòpters	528
Heteròpters	155
Ortòpters	37
Coleòpters	174
TOTAL ESPECIES	894

Referències

Fernández, Diego. 2017. Noves dades sobre l'expansió del piràlid exòtic *Cydalima perspectalis* (Walker, 1859) a Catalunya (Lepidoptera: Pyraloidea, Crambidae, Spilomelinae). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 107: 141-145.

*Banyarriquer del roure (Cerambyx cerdo). Fotografia:
Carlos Santaefemia*

Els lirones del Parc del Montnegre i el Corredor

Carles Flaquer, Xavier Puig Montserrat, Ignasi Torre, Constantí Stefanescu, Fèlix Amat, Lídia Freixas, Sílvia Miguez, Ferran Pàramo, Maria Mas, Adrià López-Baucells, Andreu Ubach i Antoni Arrizabalaga (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Daniel Guinart, Mireia Vila i David Carrera (Diputació de Barcelona)

Objectius

Els objectius generals del conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per la col·laboració en l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació de la fauna de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona són:

- Coordinar i executar els programes de seguiment dels diferents grups faunístics indicadors (ropalòcers, ratpenats, petits mamífers i amfibis).
- Elaboració d'indicadors combinats per avaluar l'estat del medi natural i dels efectes del canvi ambiental.
- Promoure la formació i la divulgació dels programes de seguiment a llarg termini.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*) i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*), entre d'altres, del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Metodologia

A la serra del Montnegre, es van instal·lar les tres parcel·les d'estudi (MNA, MNB i MNC) a la carena del turó Gros i immediateses, ja que és una zona on es coneix la presència i reproducció de l'espècie. En aquesta part de la carena, es troba un bosc caducifoli mixt dominat pel roure africà (*Q. canariensis*) i el roure de fulla gran (*Q. petraea*), acompanyats per espècies com el castanyer (*Castanea sativa*), l'avellaner (*Corylus avellana*), l'alzina (*Q. ilex*), el bruc (*Erica sp.*) o el grèvol (*Ilex aquifolium*) entre altres. La parcel·la MNA se situa al mateix turó Gros, la parcel·la MNB es troba a sobre dels faigs d'en Preses i la parcel·la MNC sota el turó de Santa Maria del Montnegre. Les tres parcel·les es troben a una altitud mitjana entre els 700-760 metres sobre el nivell del mar.

Cada parcel·la conté vint caixes distribuïdes es forma de malla de 5x4 caixes, amb una separació equidistant entre caixes de 30 metres i cobrint una superfície total de poc més d'1 ha (10.800 m²) per parcel·la. Les caixes són fixades a una altura mitjana de tres metres respecte al terra i són revisades quinzenalment des de mitjan abril fins a mitjan desembre.

Es prenen mesures biomètriques, es valora l'estat reproductor i es prenen mostres de pèl (posterior identificació genètica) de cada individu de liró gris capturat a les caixes. Es marquen els exemplars amb un xip subcutani i un cròtal a l'orella per tal de facilitar la seva identificació en revisions posteriors.

Fenologia i producció de llavors:

- Cada 15 dies des de mitjan d'abril fins mitjan de desembre es mira l'estat fenològic en què es troben tots els arbres suport (arbres amb caixa) de cada parcel·la. Es trien deu branques a l'atzar de cada arbre i es classifica el seu estat.
- Per estimar la disponibilitat de fruits secs es fa un recompte de les llavors a cada parcel·la. S'estableixen dos quadrícules fixes de 0,5 m² al voltant de cada arbre suport i quinzenalment des de setembre a novembre (inclosos) es compten, pesen i classifiquen les llavors que es troben a l'interior de cada quadrícula.

Resultats i conclusions

A l'any 2018, al Montnegre es repeteix el mateix esforç de mostreig que l'any anterior, i es detecta un any més la presència directa de l'espècie a les tres parcel·les de l'espai natural (taxa mitjana d'ocupació del 15 %). Es troben nius de cria només a la parcel·la MNC del Montnegre (taxa mitjana de reproducció de 3,33 %; amb dos nius, un amb sis cries i l'altre només una cria morta).

Queda palès el fort caràcter especialista i depenent que té aquesta espècie del bosc caducifoli, un fet que el transforma en un dels únics mamífers que podem trobar com a bioindicador d'aquest hàbitat i on el seu seguiment a llarg termini ens ha d'ajudar a comprendre algunes de les causes dels canvis que tenen lloc en aquest ambient.

Tot el que s'extreu d'aquest seguiment serveix també per donar a conèixer l'espècie i aquestes poblacions a la gent, ja sigui mitjançant sortides guiades i/o jornades de participació ciutadana com a través de publicacions científiques i/o divulgatives.

Notícies relacionades amb el conveni i publicades l'any 2018 a l'**Informatiu dels parcs** i a altres mitjans:

- **S'aprova el Conveni de no aprofitament forestal per protegir un rodal de roureda de la carena del Montnegre.** Mireia Vila-Escalé
- **S'ha vist que el liró s'ha adaptat però està al límit i s'ha de minar.** Elena Ferran d'El Punt Avui.

Referències

MCNG-DIBA. 2018. *Pla Estratègic de Seguiment i Recerca per a la Conservació del Medi Natural a la Xarxa de Parcs Naturals: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf i Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN Guàrdies-Savassona, P. Serralada Litoral, P. Serralada de Marina.* Memòria inèdita, 274 pàg.

Dades liró 2018

Parcel·la	A-Y* totals	Nius cria totals	Cries totals	Joves totals dispersants	Taxa ocupació	Taxa reproducció
MNA	1	0	0	1	10 %	0 %
MNB	0	0	0	3	15 %	0 %
MNC	3	2	7	3	20 %	10 %
TOTAL	4	2	7	7	-	-

Foto: Lídia Freixas

Els petits mamífers del Parc del Montnegre i el Corredor

Carles Flaquer; Xavier Puig Montserrat; Ignasi Torre; Constantí Stefanescu; Fèlix Amat; Lídia Freixas; Sílvia Míguez; Ferran Pàramo; Maria Mas; Adrià López-Baucells; Andreu Ubach i Antoni Arrizabalaga (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Daniel Guinart, Mireia Vila i David Carrera (Diputació de Barcelona)

Objectius

Els objectius generals del conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per la col·laboració en l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació de la fauna de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona són:

- Coordinar i executar els programes de seguiment dels diferents grups faunístics indicadors (ropalòcers, ratpenats, petits mamífers i amfibis).
- Elaboració d'indicadors combinats per avaluar l'estat del medi natural i dels efectes del canvi ambiental.
- Promoure la formació i la divulgació dels programes de seguiment a llarg termini.

Els objectius del programa SEMICE són:

- Entendre com canvien les poblacions de petits mamífers en el temps i en l'espai, i esbrinar les seves causes.
- Implementar el càlcul de bioindicadors del canvi ambiental utilitzant els petits mamífers.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*) i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**

Mètodes

El seguiment dels petits mamífers es fa en el marc del projecte SEMICE (Seguiment dels petits mamífers comuns d'Espanya). En aquest conveni es fa un tractament conjunt de les dades sobre petits mamífers de la XPN i també de les estacions SEMICE que monitoritzen tant el personal tècnic del Museu de Ciències Naturals de Granollers com els col·laboradors del projecte en el Parc del Montnegre i el Corredor.

De les 22 estacions SEMICE de la XPN, quatre es localitzen al Parc del Montnegre i el Corredor:

- 1) Núm. 9: alzinar del sot del Fangar (període 2008-2018)
- 2) Núm. 10: bosc de ribera de Vallgorguina (període 2008-2018)
- 3) Núm. 11: roureda del turó Gros (període 2008-2018)
- 4) Núm. 73: alzinar del turó de Miralles (període 2015-2018)

El seguiment és bianual (cada sis mesos) i es realitzen dues campanyes de trampeig estacionals (primavera i tardor).

S'ha utilitzat el trampeig en viu amb paranys Longworth i Sherman (captura en viu) alternades en parcel·les de 36 paranys espaiades uns quinze metres (0,56 ha), seguint un protocol semblant a l'establert a Gran Bretanya. Els paranys estan en exposició durant tres nits consecutives, i es fa una revisió dels tres dies següents a primera hora del matí. Les trapes són disposades a cobert (sota d'algun matoll, roca, fullaraca, etc.), i en el seu interior es posa un esquer nutritiu (una barreja de tonyina amb oli i farina, i un tros de poma) i s'inclou una bola de cotó hidròfug per incrementar l'aïllament tèrmic.

Els animals són pesats, sexats, marcats amb grapes per les orelles (o se'ls talla el pèl en el cas de les musaranyes) i alliberats al punt de captura. Per veure com són els petits mamífers de Catalunya clica [aquí](#). I per a més informació

del projecte SEMICE i de les estacions de mostreig del parc clica [aquí](#). I si vols col·laborar en el projecte clica [aquí](#).

Resultats

L'espècie més freqüent a la XPN durant la primavera ha estat *A. sylvaticus* (79%). Les espècies més escasses són *S. araneus* (0,4%) i *E. quercinus*, solament detectades al Montseny i Sant Llorenç del Munt i l'Obac, respectivament. Amb referència a la primavera de l'any anterior, les poblacions de *M. spretus*, *M. glareolus*, i *A. sylvaticus* han augmentat força, mentre que han disminuït lleugerament les d'*A. flavicollis* i *C. russula*.

Enguany, les poblacions d'*A. sylvaticus* han mostrat una recuperació significativa, fet que contribueix a minvar la tendència negativa observada en anys anteriors ($r = -0,34$, $n = 21$, $p = 0,06$). La recuperació de la població de *M. spretus* observada aquesta primavera continua la tendència detectada la tardor anterior. A manca de finalitzar la campanya de tardor, 2018 sembla haver estat un any bo per les poblacions de petits mamífers que han mostrat una recuperació significativa, almenys pel que fa a les dues espècies de rosegadors més comunes de la XPN. No obstant això, els valors assolits no es troben encara al nivell de les xifres obtingudes al començament del seguiment (anys 2009-2011).

Aquest és l'onzè any de seguiment de petits mamífers amb una metodologia estandarditzada al Parc del Montnegre i el Corredor (veure la figura adjunta). Durant la primavera de 2018 s'han capturat 67 petits mamífers de quatre espècies diferents: el ratolí de bosc (*Apodemus sylvaticus*), el ratolí de camp (*Mus spretus*), la musaranya (*Crocidura russula*) i talpó roig (*Myodes glareolus*). Com ha passat a d'altres parcs, l'abundància d'*A. sylvaticus* ha augmentat molt durant aquesta primavera, amb valors semblants als assolits la primavera de 2015. Hi ha un gran contrast en el nombre de captures entre parcel·les, essent sempre molt pobres els alzinars (en particular el de turó de Miralles), i força més rics en espècies i captures els boscos caducifolis.

Notícies relacionades amb el conveni i els petits mamífers, publicades l'any 2018 a [L'Informatiu dels parcs](#):

- [Retrobament de la rata cellarda \('Eliomys quercinus'\) a la Xarxa de Parcs Naturals](#). Ignasi Torre
- [El ratolí lleonat, un nouvingut a la Xarxa de Parcs Naturals \(Apodemus flavicollis\)](#). Ignasi Torre

Notícies relacionades amb els petits mamífers, de la XPN publicades l'any 2018 a les webs del Museu de Ciències Naturals de Granollers:

- El seguiment de petits mamífers al Telenotícies de TV3 <http://www.museugranollersciencies.org/ca/blog/el-seguiment-de-petits-mamifers-al-telenoticies-de-tv3/>
- Declivi de la mostela a la Xarxa de Parcs Naturals de Barcelona. <http://www.museugranollersciencies.org/ca/blog/declivi-de-la-mostela-a-la-xarxa-de-parcs-naturals-de-barcelona/>

Conclusions

Enguany es produeix un increment molt significatiu del nombre d'estacions a la XPN, passant de 16 l'any 2017 a 25 l'any 2018, amb un històric de 31 estacions (81% de les estacions actives actualment).

Les poblacions de petits mamífers comuns de la XPN s'han recuperat força després d'un període desfavorable de tres anys (2015-2017). És versemblant que aquest increment es pugui associar a un període de precipitació elevat i excepcional. Els resultats observats a la XPN contrasten fortament amb les dades del sector pirinenc, amb poblacions molt minvades durant el 2018.

Referències

MCNG-DIBA. 2018. *Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf i Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN*

Guilleries-Savassona, P. *Serralada Litoral, P. Serralada de Marina*. Memòria inèdita, 274 pàg.

Torre, I., Raspall, A., Arrizabalaga, A., Díaz, M. 2018. «Weasel (*Mustela nivalis*) decline in NE Spain: prey or land use change?» *Mammal Research* <https://doi.org/10.1007/s13364-018-0388-7>

Torre, I., Raspall, A., Arrizabalaga, A., Díaz, M. 2018. SEMICE: An unbiased and powerful monitoring protocol for small mammals in the Mediterranean Region. *Mammalian Biology* 88: 161-167.

Parcel·la	C.russula	A.sylvaticus	A.flavicollis	M.glareolus	TOTAL
Bosc de ribera	2	30	1	0	33
Roureda	0	10	8	4	22
Alzinar del Corredor	0	11	0	0	11
Alzinar del turó de Miralles	0	1	0	0	1
TOTAL	2	52	9	4	67

Els quiròpters del Parc del Montnegre i el Corredor

Carles Flaquer, Xavier Puig Montserrat, Ignasi Torre, Constantí Stefanescu, Fèlix Amat, Lídia Freixas, Sílvia Miguez, Ferran Pàramo, Maria Mas, Adrià López-Baucells, Andreu Ubach i Antoni Arrizabalaga (Museu de Ciències Naturals de Granollers)

Daniel Guinart, Mireia Vila, David Carrera, Roser Loire i Daniel Pons (Diputació de Barcelona)

Objectius

Els objectius generals del conveni de col·laboració amb el Patronat del Museu de Granollers per la col·laboració en l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació de la fauna de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona i del programa de quiròpters són:

- Coordinar i executar els programes de seguiment dels diferents grups faunístics indicadors (ropalòcers, ratpenats, petits mamífers i amfibis).
- Elaboració d'indicadors combinats per avaluar l'estat del medi natural i dels efectes del canvi ambiental.
- Promoure la formació i la divulgació dels programes de seguiment a llarg termini.

L'objectiu dels estudis de quiròpters del conveni és obtenir dades de tendències poblacionals a mig i llarg termini i analitzar els efectes dels canvis al medi natural (canvi climàtic, canvi d'usos del sòl, etc.) i informació sobre la riquesa i abundància dels ratpenats a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*) i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

El grup dels quiròpters engloba 30 espècies de mamífers de Catalunya, moltes d'aquestes espècies estan considerades d'interès comunitari d'acord amb la Directiva 92/43/CEE, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (Directiva Hàbitats). De la **Llista de quiròpters de Catalunya**, els presents al Parc del Montnegre i el Corredor es llisten en el **Catàleg de vertebrats** del parc. Les comunitats de quiròpters varien sensiblement d'un lloc a l'altre en funció de la qualitat de l'entorn, del clima i del grau de pertorbació, per això són bons indicadors i existeixen diferents **mètodes per estudiar-los**.

Quirohàbitats

En el Parc del Montnegre i el Corredor l'any 2018 en el projecte **Quirohàbitats** (veure la figura adjunta) s'han establert dues estacions amb dos detectors d'ultrasons cadascuna (en ambient obert i en ambient forestal). S'han utilitzat detectors d'ultrasons SM3 (Wild Life Acoustics) amb micròfons SMX-US. La població objectiu dels Quirohàbitats és el poblament estival previ al reclutament de juvenils de l'any. Els detectors es deixen instal·lats durant 7 nits entre l'1 de juny i el 15 de juliol. Les dues estacions amb dos detectors d'ultrasons del parc s'han establert a Olzinelles.

La localització exacta de les estacions s'ha fet per quadrícules de 1x1 km tot ponderant els següents factors: 1) representativitat dels hàbitats presents a les quadrícules en relació als hàbitats presents al conjunt del parc; 2) presència d'altres seguiments dins la mateixa quadrícula (SOCC, BMS i SEMICE sobretot); 3) presència d'altres seguiments a les quadrícules termeneres (ídem seguiments anteriors); 4) cobertura del màxim nombre de parcel·les 10x10 km possible; 5) seguretat (baixa freqüentació) de les zones; 6) presència de finques públiques o d'especial interès per als gestors dels espais naturals.

En els darrers quinze anys de feina duta a terme al llarg de tot el territori català per les entitats promotores del protocol del seguiment amb detectors d'ultrasons, permeten disposar d'una biblioteca de sons dinàmica, que s'incrementa i actualitza constantment, i que cobreix la pràctica totalitat de les espècies del territori (llevat d'algunes poc freqüents i d'identificació específica no possible avui per avui). És a partir d'aquesta biblioteca que s'ha pogut construir el sistema automàtic d'identificació, que està basat en la correlació creuada dels sons recollits al camp amb els de referència. Malgrat això, aquest sistema automàtic requereix de supervisió posterior degut a la dificultat d'identificar aquelles espècies més críptiques.

Caixes refugi

L'any 2018 s'han efectuat dues revisions de les **caixes refugi de ratpenats** instal·lades al parc (veure la figura adjunta). Les revisions s'han centrat durant la temporada d'aparellament dels nòctuls petits, moment en què hi ha més població a les caixes. Els dies han estat el 24/09/2018 i el 29/10/2018. Cada estació de caixes refugi està formada entre un mínim de tres caixes i un màxim de cinc.

Les caixes són de fusta i tenen una forma romboidal o quadrada. Normalment estan col·locades en diferents orientacions i aproximadament a uns 4 m d'alçada respecte el terra. El protocol dut a termes pel seguiment de les caixes consisteix en dues revisions anuals, una primaveral i la segona a la tardor. Aquestes van lligades a la presència de la població de nòctul petit (*Nyctalus leisleri*), tot i que també es troben altres espècies com el ratpenat de vores clares (*Pipistrellus kuhlii*), pipistrel·la comuna (*Pipistrellus pipistrellus*) i la pipistrel·la nana (*Pipistrellus pygmaeus*).

Quirorius

L'any 2018 no s'ha fet el seguiment de ratpenats aquàtics (**Quirorius**) que consisteix en transectes de recompte visual d'un tram de riu de 100 m a l'estiu. Les estacions de Quirorius es realitzen de juny a agost, que és quan les poblacions de cria són més residents. Actualment s'està adequant el protocol de seguiment amb el recompte de dues espècies: 1) el ratpenat d'aigua o de peus grans (*Myotis capaccinii* o *M. daubentonii*); 2) pipistrel·la nana o pipistrel·la comuna (*Pipistrellus pipistrellus* o *Pipistrellus pygmaeus*).

Per a més informació dels projectes de ratpenats del Museu de Ciències Naturals de Granollers, consulteu aquí: <http://www.ratpenats.org/>

Resultats

L'estació d'escolta del Montnegre i el Corredor presenta una comunitat de ratpenats molt variable a nivell tèrmic, amb una tendència a presentar espècies amb un índex tèrmic més càlid. La riquesa d'espècies és bastant elevada, per sobre de la mitjana del total del Quirohàbitats, presentant al mateix temps una elevada diversitat.

L'estació d'**Olzinelles** estudiada amb **detectors d'ultrasons** presenta una riquesa dins de la mitjana de les estacions per l'hàbitat d'alzinar, però en canvi, presenta una diversitat general per sobre de la mitjana. Tot i així, no presenta una activitat molt elevada dins de bosc, però a la zona ecotònica presenta una activitat superior a la mitjana. El patró de comportament horari ens indica que Olzinelles no presenta unes característiques ideals per ser una zona de caça principal, però sí que sembla tenir presència de refugis. Per la presència d'espècies sorprèn l'abundància de contactes de l'espècie *Hypsugo savii* i de l'*Eptesicus/Nyctalus*, que es troba molt per sobre de la mitjana de global dels Quirohàbitats.

El nombre d'individus identificats durant les revisions de les **caixes refugi** ha estat de quinze nòctuls petits (*Nyctalus leisleri*) i vuit individus del ratpenat de vores clares (*Pipistrellus kuhlii*). Al comparar la tendència de la població de *Nyctalus leisleri* amb els anys disponibles de seguiment es pot observar una tendència a la regressió d'aquesta població. Si es compara la mitjana del nombre d'individus trobats per cada mes revisat i any s'observa una lleugera tendència a la disminució del nombre d'individus. Si comparem només els individus trobats a la tardor, s'observa que la presència de nòctul petit tendeix a disminuir en els últims anys. En el Parc de Montnegre i el Corredor durant els últims anys s'ha vist una davallada de l'ocupació de les caixes refugi tot i haver reforçat les estacions amb més ocupació amb les caixes de la casa Schwegler. El fet que s'hagi produït aprofitament forestal en les zones on els nòctuls petits s'acostumen a refugiar pot haver causat una disminució de la seva presència.

El conveni ha permès aportar informació actualitzada al Report sexennal d'espais **xarxa Natura 2000** de l'espai

Serres del Litoral Septentrional (ES5110011) de les següents espècies d'interès comunitari: *Miniopterus schreibersii*, *Myotis blythii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis myotis*, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Myotis emarginatus*, *Myotis escalerai*, *Myotis myotis*, *Myotis myotis*, *Plecotus austriacus* i *Nyctalus leiseri*.

Notícies relacionades amb el conveni i els quiròpters, publicades l'any 2018 a **[l'Informatiu dels parcs](#)**:

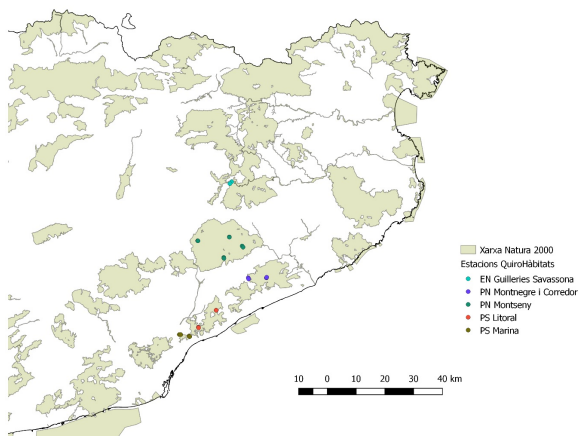
- **[Investigadors alerten que les caixes refugi poden ser una trampa per als ratpenats amb l'increment de temperatures](#)**
- **[La 14a Nit dels Ratpenats ofereix activitats arreu \(MCO / FOX / XPN\)](#)**
- **[Ratpenat busca casa a l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona](#)**

Conclusions

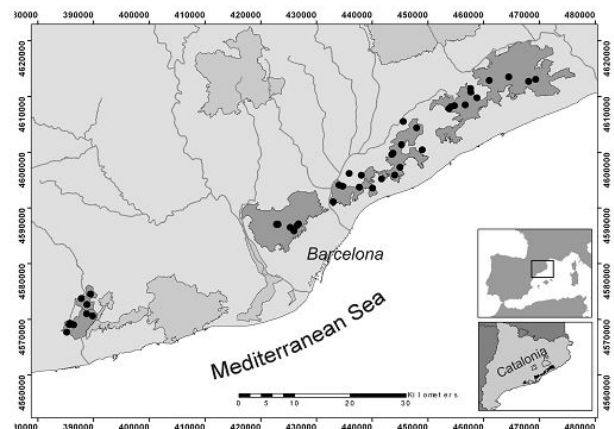
L'any 2018 s'han consolidat els índexs que permeten valorar i comparar les comunitats de ratpenats dels hàbitats mostrejats amb altres de similars. El desenvolupament d'aquest índex s'ha pogut fer gràcies a les dades acumulades durant els dos anys anteriors (2016 i 2017) juntament amb aquest darrer 2018. Les dades obtingudes del Quirohàbitats presenten un mostreig d'hàbitats amb característiques diferents, des d'aquells més típicament mediterranis, com Vallmanya o la Cartoixa, com d'altres amb climatologies més fredes, com Sant Marçal o la cua de l'embassament de Susqueda.

El Montnegre i Corredor presenta una comunitat de ratpenats molt variable a nivell tèrmic, amb una tendència a presentar espècies amb un índex tèrmic més càlid. La riquesa d'espècies és bastant elevada, per sobre de la mitjana del total del Quirohàbitats, presentant al mateix temps una elevada diversitat.

El conveni ha permès aportar informació actualitzada al Report sexennal d'espais xarxa Natura 2000 de l'espai Serres del Litoral Septentrional (ES5110011) de les espècies de quiròpters d'interès comunitari presents.

Distribució de les 11 estacions de Quirohàbitats realitzades durant l'any 2018 a la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona. FONT: Museu de Granollers

Distribució de les estacions de les caixa-refugi per a ratpenats a la Xarxa de Parcs: Montnegre i Corredor, Litoral, Marina, Collserola i Foix. FONT: Museu de Granollers

Referències

MCNG-DIBA. 2018. *Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf i Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN Guilleries-Savassona, P. Serralada Litoral, P. Serralada de Marina*. Memòria inèdita, 274 pàg.

Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Parc del Montnegre i el Corredor (temporada 2017/2018)

Carme Rosell, Berta Pericas i Ferran Navàs (MINUARTIA)

Objectius

- Conèixer la tendència demogràfica de la població de senglar (*Sus scrofa*) al Parc del Montnegre i el Corredor.
- Fomentar la cooperació entre gestors, tècnics, guardes i caçadors de l'àmbit del Parc.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 4.9 (Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors), a l'Obj. 5.7 (Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques) i a l'Obj. 6.5 (Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Aquest seguiment es realitza en el marc del Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya (PSS) impulsat per la Generalitat de Catalunya en col·laboració amb la Diputació de Barcelona des de l'any 1998.

La metodologia és la mateixa que s'utilitza en els 22 espais que formen la xarxa d'observatoris del PSS. Es basa en l'anàlisi de les dades de les batudes de senglar que es realitzen en cada espai -anotades per les pròpies colles de caçadors- i a partir de les quals s'extreuen diversos indicadors sobre l'activitat cinegètica i l'evolució de l'espècie.

Les Àrees Privades de Caça (APC) dels municipis del parc estan gestionades per les colles de caçadors d'Arenys de Munt, la Batllòria, Dosrius-Canyamars (Sant Llop), el Rector (SC el Faisà), Fogars de la Selva, Joan Buch (Pineda de Mar), Llinars del Vallès, Montnegre (Sant Celoni), Olzinelles, Sant Iscle de Vallalta, Tordera, Vallgorguina i Vilalba-Sasserra. Les Àrees Privades de Caça (APC) i les Zones de seguretat es poden consultar al [visor de cartografia de caça](#) de la Generalitat de Catalunya.

Resultats

En aquesta temporada de seguiment s'han recollit dades de batudes portades a terme per 13 colles de caçadors de les Àrees Privades de Caça (APC) dels municipis del parc. Les batudes s'han realitzat en una superfície d'unes 28.400 ha, corresponent a les 13 Àrees Privades de Caça.

S'han analitzat dades de 623 batudes realitzades durant el període hàbil de caça (del 3 de setembre de 2017 al 25 de març de 2018 a les comarques de Barcelona). Cada colla ha portat a terme una mitjana de 52 batudes i la pressió de caça ha estat de 2,2 batudes/km², una intensitat força elevada si es compara amb la mitjana de Catalunya.

En conjunt s'han caçat 826 senglars, que representen 2,9 senglars/km² un valor superior al de la temporada passada. La densitat ha disminuït respecte la temporada anterior i es manté molt alta, amb una estima d'uns 10 individus/km², sent una de les més elevades de la xarxa d'observatoris participants en el seguiment.

La presència de **cabirol** (*Capreolus capreolus*) enguany ha disminuït; s'ha detectat l'espècie en el 58% de les batudes de senglar (363 batudes). Segons les dades anotades en els carnets de colla senglaire aquesta temporada s'han caçat 168 cabirols. Enguany totes les colles han anotat captures. El 74% d'aquestes s'han efectuat

en el període hàbil de caça de l'espècie comprès entre els mesos de setembre i novembre i el 26% restant en els mesos de gener i febrer, quan només és permesa la captura de femelles.

El 8 de novembre de 2018 es va realitzar una reunió conjunta de les colles senglanaires de caçadors del Montnegre i el Corredor i el Montseny per tal de donar a conèixer els resultats de la campanya 2017-2018, fer-los a mans l'informe de la temporada, així com explicar l'estat de les poblacions de senglar a Catalunya, i d'altres aspectes com recomanacions per reduir riscos de transmissió de malalties.

Conclusions

La densitat estimada de la població de senglar al Parc del Montnegre i el Corredor és elevada (10 senglars/km²). Al llarg del 2018 la major part de poblacions de senglar han tingut descensos moderats, que es poden atribuir a la forta sequera estival que contribueix a augmentar la mortalitat dels garrins. Únicament en alguns sectors de la Catalunya central i el Prepirineu de Lleida on van tenir una primavera més plujosa, la densitat de senglar ha augmentat.

L'alt nombre de cabirols caçats i, en especial, l'elevat percentatge de femelles, aconseguen frenar l'expansió del cabirol, fet molt positiu per al control poblacional de l'espècie.

És recomanable aplicar actuacions per evitar majors augments de densitat que potenciïn la conflictivitat causada per l'espècie, i aplicar-les en col·laboració de tots els agents implicats. En aquest sentit, consultar la [Guia de mesures per reduir els danys causats per mamífers de la fauna salvatge en zones rurals, urbanes i infraestructures \(2018\)](#).

Agraïments

A Pep Pannon i Mireia Vila, sobreguarda i tècnica de conservació del Parc del Montnegre i el Corredor i coordinadors de l'espai en la recollida de les dades. A les colles de caçadors d'Arenys de Munt, la Batllòria, Dosrius-Canyamars (Sant Llop), el Rector (SC el Faisà), Fogars de la Selva, Joan Buch (Pineda de Mar), Llinars del Vallès, Montnegre (Sant Celoni), Olzinelles, Sant Iscle de Vallalta, Tordera, Vallgorguina i Vilalba-Sasserra, que han aportat dades de batudes.

Referències

MINUARTIA. 2018. *Programa de seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Parc del Montnegre i el Corredor. Temporada 2017-2018*. Parc del Montnegre i el Corredor. Informe inèdit.

Rosell, C.; Pericas, B.; Colomer, J.; Navàs, F.; Padrós, J. 2018. *Guia de mesures per reduir els danys causats per mamífers de la fauna salvatge en zones rurals, urbanes i infraestructures*. [Guia on line](#). Minuartia.

	Montnegre i el Corredor	Mitjana observatoris PSS
Nombre de batudes per km ²	2,2	1,0
Senglars caçats per batuda	1,3	2,9
Senglar caçats per km ²	2,9	2,8
Efectivitat de caça	30% ¹	37% ¹
Estima de densitat (senglars/km ²)	10	Mín.: 1,5 (Ports de Tortosa i Beseit) Màx.: 18,5 (Alt Empordà)

¹ Efectivitat de caça mitjana dels darrers 5 anys.

*comparació amb la mitjana dels observatoris de Catalunya. FONT:
Minuàrtia*

Els ocells del Parc del Montnegre i el Corredor

Sergi Herrando, Marc Anton, Gabriel Gargallo, Martí Franch, David Garcia , Oriol Baltà, Eloi Rovira i Xesco Macià (Institut Català d'Ornitologia, ICO)

Daniel Guinart, Mireia Vila, David Carrera, Roser Loire i Daniel Pons (Diputació de Barcelona)

Objectius

Els objectius i el pla de treball associat per l'any 2017 al Conveni específic de cooperació i col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), per la col·laboració en l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona es van concretar en quatre programes:

1. **Programa de seguiment.** Basat en l'establiment i manteniment del sistema de parcel·les de monitoratge que permetin obtenir tendències temporals en la biodiversitat ornitològica de la província de Barcelona i elaborar indicadors de l'estat del medi natural i dels efectes que en aquest estan tenint els canvis ambientals que s'estan produint actualment.

2. **Programa d'adquisició i manteniment d'informació.** Centrat en dos aspectes particulars, d'una banda el coneixement de la distribució de les espècies d'ocells als parcs i de l'altre el traspàs d'informació faunística des de les bases de dades gestionades per l'ICO tant a les de la XPN de la DiBa com al GBIF. Enguany s'ha inclòs dins d'aquest programa la realització d'una proposta de seguiment de rapinyaires nidificants dins de la XPN de la DIBA.

3. **Pla d'acció vinculat al pla de conservació.** Per al 2018 es treballa seguint dues línies. Per una banda es duen a terme tasques de recopilació d'informació de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per al *reporting* de l'article 12 de la Directiva Ocells. I per una altra banda es realitza un manual de bones pràctiques en la gestió forestal i la conservació de rapinyaires.

4. **Programa de divulgació i formació.** Per tal de mantenir uns canals de divulgació acurats s'han dut a terme tasques de millora i actualització en els portals de biodiversitat de la diputació i en "L'Aguait". També s'ha avançat en la creació d'un sistema d'alertes per tal de proporcionar al responsables dels parcs una eina útil per a la gestió. Per últim s'han dut a terme les tasques per a l'elaboració del material necessari per a la creació d'un plafó sobre la migració dels rapinyaires diürns. Es continua fent difusió web dels programes de seguiment d'ocells que es duen a terme als parcs, es realitzen tasques de formació i assessorament del personal de parcs i es potencia la reciprocitat en la relació dels parcs de la DIBA i el portal web Ornitho.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 1.5 (*Conèixer la relació d'espècies i la distribució i abundància de les smés rellevants*), l'Obj. 1.6 (*determinar i localitzar els elements d'interès de conservació prioritària (EICP)*), l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*), l'Obj. 5.4 (*Conèixer la dinàmica de la fragmentació del paisatge*), i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.**

Mètodes

L'àmbit d'estudi dels **parcs de la Serralada Litoral Nord** conformen un conjunt de parcs de baixa muntanya amb un clima mediterrani humit i un conjunt de sòls majoritàriament àcids en el domini climàtic dels alzinars. Aquesta unitat agrupa els parcs del Montnegre i el Corredor, de la Serralada Litoral i de la Serralada de Marina, i el Parc Natural de la Serra de Collserola.

1. Programa de seguiment

Projecte SOCC (Seguiment d'Ocells Comuns de Catalunya). Realització d'un transecte de tres quilòmetres. Cada transecte es visita dues vegades a la primavera i dues a l'hivern, en les quals es determinen i es compten tots els ocells detectats. El Parc del Montnegre i el Corredor té cinc transectes SOCC:

1. El Corredor (itinerari 13)
2. Carena Montnegre (itinerari 192)
3. El Corredor(itinerari 388)
4. Olzinelles (itinerari 410)
5. Montnegre 2 (itinerari 544)

Amb la informació del SOCC es realitzà:

1. Una avaluació de l'estat global de les poblacions d'ocells en cada parc a través de l'anomenat **Wild Bird Index** (WBI) per a posar en context la resta d'indicadors,

2. **Tres indicadors de l'estat dels ambients** monitoritzats a partir de la informació que prové de les espècies, d'acord amb els hàbitats definits pels seus requeriments ecològics:

- a. Medis agrícoles
- b. Medis forestals
- c. Medis oberts naturals

3. **Un indicador dels efectes de l'aforestació** a partir de l'anàlisi de la resposta particular de cada espècie a aquest factor de canvi, i de les tendències poblacionals del conjunt d'ocells que mostren una sensibilitat al procés de creixement de la vegetació natural en les àrees de muntanya improductives.

4. **Un indicador dels efectes del canvi climàtic** a partir de l'anàlisi de la resposta particular de cada espècie a aquest factor de canvi, i de les tendències poblacionals del conjunt d'ocells que mostren una sensibilitat al procés d'escalfament global

Al conjunt de parcs de la Serralada Litoral Nord s'ha calculat el Wild Bird Index o indicador de la comunitat d'ocells i l'indicador d'aforestació per al període 2002-2018. Per a fer-ho s'han elaborat tendències poblacionals de 36 espècies d'ocells comuns utilitzant de manera conjunta les dades dels 19 itineraris SOCC ubicats a l'interior d'algun dels espais esmentats.

Projecte SYLVIA. És una xarxa d'estacions d'anellament d'esforç constant per a poder fer estimacions de supervivència i monitoritzar canvis a llarg termini en la productivitat dels ocells comuns estudiats. S'estudien 25 espècies per tota la XPN. El Parc del Montnegre i el Corredor té dues estacions: a **Ca l'Arenes** (S004) i a **Can Jordà** (S009).

El projecte SYLVIA forma part del **EuroCES**, una iniciativa de la Unió Europea per l'Anellament Científic d'Ocells (EURING) amb l'objectiu d'estudiar l'evolució temporal i espacial dels paràmetres demogràfics dels ocells a escala pan-Europea utilitzant les estacions d'esforç constant. Actualment participen al projecte 13 països i més de 400 estacions d'anellament.

Des de l'any 2016, també s'estan utilitzant les dades SYLVIA per elaborar indicadors de canvi climàtic. En concret, s'està mirant d'utilitzar l'evolució a llarg termini en la data mitjana d'aparició de joves com a indicador indirecte de la data mitjana de cria.

Monitoratge de rapinyaires. Des de l'any 2010 es pretén conèixer amb precisió la situació dels llocs de reproducció, aconseguir dades sobre els seus paràmetres reproductors i estimar l'ocupació anual dels territoris coneguts per part d'exemplars de les espècies objecte d'estudi. L'any 2018 al Parc del Montnegre i el Corredor s'han centrat els esforços en l'àguila marcenca (*Circaetus gallicus*) i l'aligot vesper (*Pernis apivorus*).

Les localitzacions dels nius actius d'àguila marcenca i d'aligot vesper, i dels llocs de reproducció actius d'astor i de duc monitoritzats que han format part del seguiment de rapinyaires de l'any en curs han estat introduïts a Ornitho.cat amb una resolució de quadrat UTM 1x1 km, com a dades ocultes i amb els codis de reproducció

requerits pel projecte Atlas dels ocells nidificants de Catalunya (2015-2017).

Per al conjunt dels parcs que s'ubiquen a la serralada litoral al nord de Barcelona (Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral i Parc de la Serralada de Marina) s'han tractat en conjunt totes les dades d'ocupació de territoris, productivitat i èxit reproductor.

2. Programa d'adquisició i manteniment de la informació

Cites de fauna i transferència a la XPN. Ús del portal www.ornitho.cat i l'app Naturalist. Traspàs de les observacions als parcs de la XPN (cites dels municipis que en formen part).

Integració de les dades recollides a Ornitho.cat al Global Biodiversity Information Facility (GBIF). Per millorar la divulgació i l'ús de la informació recopilada per l'ICO amb la col·laboració i promoció de la Diputació de Barcelona cap a la societat i la comunitat científica internacional

Atlas dels ocells nidificants de Catalunya. Recull la distribució de l'avifauna en un territori i període de temps determinat.

3. Pla d'acció vinculat al pla de conservació

Recopilació d'informació de la Xarxa de Parcs Naturals per al Reporting de l'article 12 de la Directiva Ocells. L'any 2018 és el darrer any de l'actual període sexennal de recollida d'informació per a complir l'informe sexennal relatiu a la demanda d'informació que fa la Unió Europea als estats membres en compliment de l'article 17 de la Directiva Hàbitats i l'article 12 de la Directiva Ocells. Des de l'ICO es va rebre l'encàrrec del Departament de Territori i Sostenibilitat (DTS) de la Generalitat de Catalunya per tal de recopilar i analitzar la informació necessària per a complir l'article 12 de la Directiva Ocells, una informació que, posteriorment, el propi DTS facilitarà al Ministeri de Transició Ecològica a finals d'any per ser tramesa, en darrer terme a la Unió Europea. Aquesta tasca cobreix doncs la informació que els parcs de la XPN hauria d'aportar.

Manual de gestió forestal i conservació de rapinyaires. Aprofitant l'experiència del Parc de la Serralada Litoral en aquest aspecte i per donar compliment al Decret 268/1996 s'han elaborat les **Directrius per a compatibilitzar la nidificació dels rapinyaires amb la neteja de les línies elèctriques.**

4. Programa de divulgació i formació

Actualització de la informació dels projectes de seguiment d'ocells en la web de Conservació de la Biodiversitat de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Es sintetitza la informació del projecte **SOCC** i del projecte **SYLVIA**.

Portal informació de dades de ciència ciutadana dels parcs (L'Aguait). Extracció de les dades dels 30 darrers dies. De cada un dels 12 parcs de forma individualitzada per apropar el coneixement natural a la ciutadania.

Elaboració d'un sistema d'alerta per la detecció immediata d'espècies sensibles. Permetrà als responsables dels parcs rebre la informació sobre observacions d'aquestes espècies de manera gairebé immediata.

Divulgació dels treballs de seguiment i conservació ornitològica. Mitjançant contribucions a congressos i el disseny de plafons informatius.

Resultats

1. Programa de seguiment i vigilància

Projecte SOCC. El Wild Bird Index o indicador global de la comunitat d'ocells al conjunt de parcs de la Serralada Litoral Nord presenta un descens important durant el període estudiat de molta més entitat que el lleu descens del mateix indicador al conjunt de la Xarxa de Parcs Naturals. Les causes d'aquesta disminució semblen centrar-se en les espècies de matollar baix i prats que, tot i la gran recuperació mostrada ens els darrers dos anys, encara mostren una tendència de disminució.

Cal assenyalar, però, que el conjunt de parcs que aquí s'analitzen contenen un element forestal molt important, mentre que els espais oberts representen una petita fracció del territori. Cal doncs cuidar amb la major cura aquest element forestal al temps que caldria avaluar la gestió realitzada per si es pot millorar l'estat de les poblacions que

sobreviuen en els retalls de medis oberts que encara resten, amb particular interès als parcs de la Serralada de Marina i de la Serralada Litoral que contenen la major part dels prats i medis agrícoles de la Serralada Litoral Nord.

Projecte SYLVIA. Una part molt significativa de les 39 estacions SYLVIA, 9 d'elles (un 23% del total), estan situades en espais naturals gestionats per la DIBA. Durant el període reproductor de 2018 s'han capturat un total de 8.350 ocells en el conjunt d'estacions SYLVIA, dels quals 7.210 (un 86,3%) corresponen a espècies objecte d'estudi. Les estacions situades en espais naturals gestionats per la DIBA contribueixen el 16,5% del total de captures i un 16,6% del total de captures d'espècies objectiu.

Les dades han permès fer les estimes de supervivència i les tendències per un total de 16 de les espècies objecte d'estudi (i.e. un 64%), les que tenien suficient mostra per poder fer les càlculs. I també s'han estimat les tendències temporals de la productivitat en 24 de les 25 espècies objecte d'estudi. En 7 casos les tendències són positives: boscarla de canyar, mallerenga cuallarga, raspinell comú, mallerenga blava, mallerenga emplomallada, mallerenga carbonera i gafarró; només, però, la tendència de la mallerenga blava és significativa ($p=0.00$). La resta d'espècies tenen tendències negatives tot i que no significatives, especialment la cadenera, el tallarol de casquet, el balquer i el verdum.

Enguany s'han enviat a l'EuroCES un total de 173.586 dades del projecte SYLVIA, corresponents al període reproductor dels anys 1999 al 2018. De l'any 2018 s'han enviat 8.335 dades.

Monitoratge de rapinyaires

Per l'**aligot vesper**, després de dos anys consecutius amb els valors més baixos d'ocupació dels territoris (2016 i 2017) l'any 2018 la taxa se situa entre les més altes registrades al llarg de tot el període d'estudi. I la productivitat continua en descens, tot i que es basa en una mostra anual de parelles molt baixa (1 o 2).

L'ocupació dels territoris de l'**àguila marcenca** als parcs de la Serralada Litoral Nord ha experimentat un descens a partir de l'any 2012, amb valors especialment baixos entre l'any 2016 i el 2018. Els valors anuals de la productivitat mitjana se situen dins de la normalitat per a una espècie que com màxim cria un poll per niu, i són òptims els resultats dels anys 2017 i 2018.

L'any 2018 s'ha elaborat una primera **Proposta de programa de seguiment estandarditzat de rapinyaires nidificants als parcs de la Diputació de Barcelona** amb l'objectiu de millorar l'organització del seguiment de rapinyaires en aquests parcs, la qual està previst que s'iniciï en forma de prova pilot durant l'any 2019.

2. Programa d'adquisició i manteniment de la informació

Recerca científica d'interès divulgatiu en conservació biodiversitat. Aquest any s'ha treballat molt especialment en el coneixement de les causes que hi ha al darrere de la pèrdua d'espècies. Aquest anàlisi s'ha fet amb les dades del SOCC, conjuntament amb les dades de l'altre gran projecte de seguiment que es fa la xarxa de parcs de la DIBA, que és el CBMS (papallones). En aquest treball hi han participat investigadors de diversos centres de recerca internacionals. Els resultats preliminars indiquen que el canvi climàtic, i més concretament el règim de precipitacions (períodes de sequera) són un element essencial per entendre la pèrdua de biodiversitat que estem observant.

Cites de fauna. S'ha consolidat el portal www.ornitho.cat per la consulta i introducció de cites de fauna.

Integració de les dades recollides a ornitho.cat al GBIF. Es van carregar 462.926 dades d'10 grups taxonòmics de la província de Barcelona, de només quatre anys i relativa a UTM 1x1 o UTM 10x10 si es tractava d'una espècie vulnerable. Aquesta informació s'ha associat al **Portal de biodiversitat** de la web de Conservació de la Biodiversitat de la XPN.

3. Pla d'acció vinculat al pla de conservació

Recopilació d'informació de la Xarxa de Parcs Naturals per al Reporting de l'article 12 de la Directiva Ocells. En conjunt, s'ha de destacar que el volum d'informació recopilada a la Xarxa de Parcs Naturals fa que, en aquests moments, la cobertura tant territorial com temporal en aquesta demarcació territorial es pugui considerar,

en comparació amb la resta del territori català, molt òptima, un fet que fa vital la continuació d'aquesta tasca en el futur.

Manual de gestió forestal i conservació de rapinyaires. El Decret 268/1996 estableix tota una sèrie de mesures de gestió de la vegetació situada en el traçat de les línies elèctriques i la de les zones d'influència, detallant, entre d'altres, l'abast i la periodicitat de les actuacions, amb la finalitat de prevenir els incendis forestals. Els sectors de nidificació dels rapinyaires forestals, sovint, se situen a curta distància d'una o diverses línies elèctriques, en major mesura en aquells espais naturals propers a grans nuclis de població. Així, doncs, trobar mecanismes per compatibilitzar la tala selectiva i la poda de la vegetació amb la nidificació dels rapinyaires és una necessitat primordial en el marc d'una estratègia de conservació de la biodiversitat. Aprofitant l'experiència del Parc de la Serralada Litoral s'han elaborat les **Directrius per a compatibilitzar la nidificació dels rapinyaires amb la neteja de les línies elèctriques**.

4. Programa de divulgació i formació

Actualització de la informació dels projectes de seguiment d'ocells en la web de Conservació de la Biodiversitat de la XPN. L'any 2018 s'ha fet la publicació d'una síntesi dels resultats més importants al nou apartat de **programes de seguiment d'ocells** de la web de Conservació de la Biodiversitat de la XPN. I permet veure una síntesi del projecte **SOCC** i del projecte **SYLVIA**.

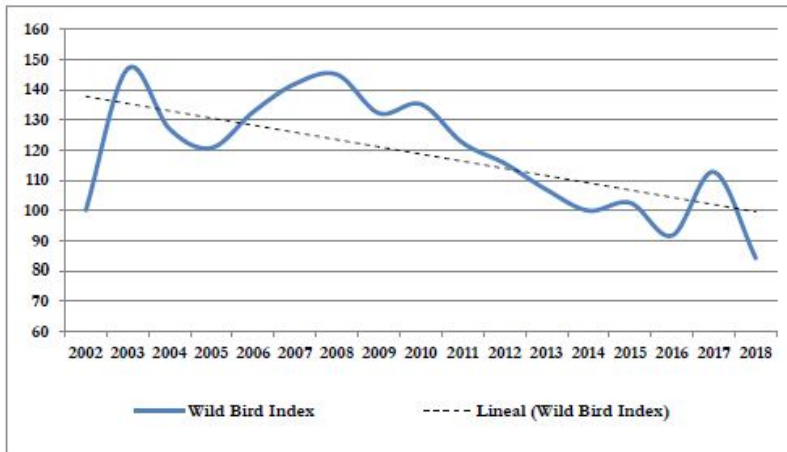
Portal informació de dades de ciència ciutadana dels parcs. Les tasques principals d'aquest 2018 han estat dirigides en fer accessible al públic en general el portal L'Aguait. Els tècnics de l'ICO s'han coordinat amb els responsables de la diputació per tal d'aconseguir que **L'Aguait** estigui disponible per als visitants des del portal web de biodiversitat.

Elaboració d'un sistema d'alerta per la detecció immediata d'espècies sensibles. Gràcies al fet que l'ICO té accés sense restriccions a les dades d'ornitho.cat, es poden oferir serveis personalitzats i especials sobre aquestes. És el cas del sistema d'alertes que aquí es presenta. Aquest sistema té dues vessants: el visor i les alertes al correu electrònic.

Elaboració del material per al plafó sobre la migració de rapinyaires al turó d'en Galzeran. El turó d'en Galzeran és un punt privilegiat per a l'observació de rapinyaires en migració per la Serralada Litoral. Per aquest motiu, és un indret ideal per donar a conèixer aquest fenomen entre els visitants de l'espai per mitjà d'un plafó informatiu. Dins el conveni ICO-DIBA de 2018 s'ha inclòs l'elaboració dels **continguts per aquest plafó**, que contempla la determinació del format i els continguts, la redacció dels textos i l'elaboració de les il·lustracions i figures que s'hi mostraran.

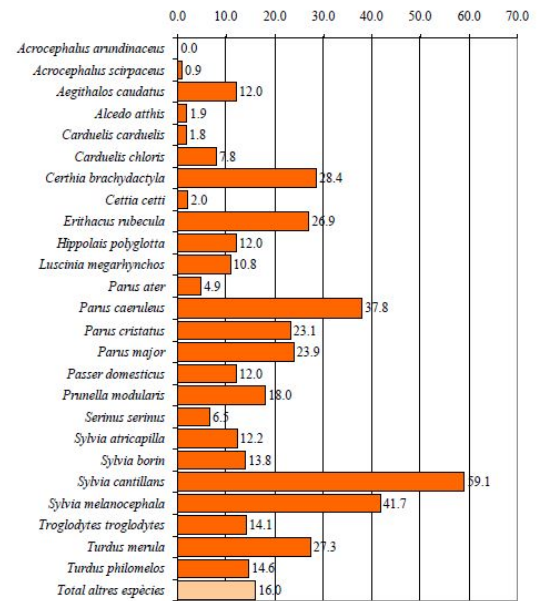
Referències

ICO. 2018. *Memòria del conveni específic de cooperació i col·laboració entre la Diputació de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia (ICO), per la col·laboració en l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals*. Memòria inèdita, 182 pàg.

Canvis en el Wild Bird Index o indicador de la comunicat d'ocells en el període 2002-2018 als parcs de la Serralada Litoral Nord.

FONT: ICO

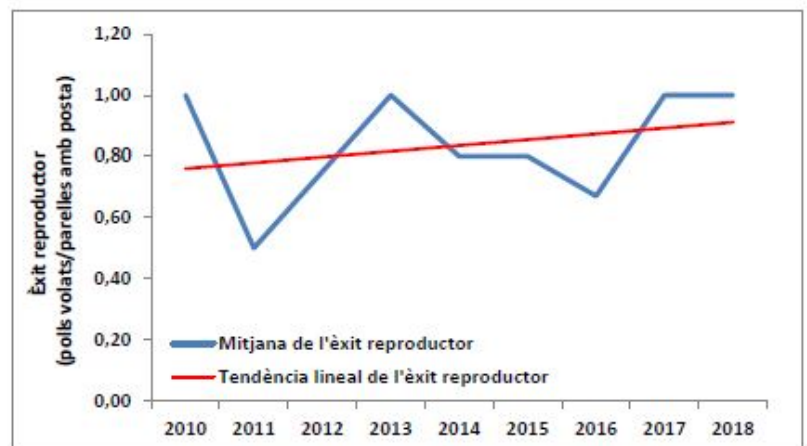

Percentatge de captures del projecte SYLVIA de la XPN en el període reproductor de 2018.

FONT: ICO

Espècie	Rang
Aguila marcenca	2a meitat del març/principis d'abril
Aligot vesper	2a meitat del maig
Duc	2a meitat de gener/1a meitat de febrer

Fenologia de la posta dels rapinyaires estudiats l'any 2018. FONT: ICO

Mitjana de l'èxit reproductor anual de l'àguila marcenca a la Serralada Litoral Nord al període 2010-2018 (n=36). La línia vermella mostra la tendència lineal del període. FONT: ICO

Seguiment estandarditzat de les poblacions d'amfibis i control sanitari de malalties emergents i d'espècies introduïdes d'urodels al Parc del Montnegre i el Corredor

Albert Ferran, Pep Pannon, Mariona Picart i Mireia Vila. Guardes i tècnics de parc

Daniel Fernández. Grup de Recerca de l'Escola de la Natura de Parets del Vallès (GRENP)

Salvador Carranza. Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF)

Objectius

- Realitzar els treballs de seguiment a llarg termini de les poblacions d'amfibis per disposar d'una base sòlida de coneixement sobre l'estat i l'evolució de les poblacions d'amfibis.
- Controlar les espècies exòtiques d'amfibis del parc.
- Millorar els hàbitats per als amfibis del parc.
- Realitzar el seguiment de les malalties emergents del parc.
- Formar en bioseguretat per prevenir les malalties emergents d'amfibis.
- Divulgar els resultats obtinguts.
- Encarregar estudis específics.

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*), l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), l'Obj. 5.1 (*Conèixer la dinàmica del canvi climàtic*), l'Obj. 5.7 (*Conèixer la dinàmica de les plagues i les invasions biològiques*), a l'Obj. 6.5 (*Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores*) i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) entre d'altres del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

Seguiment estandarditzat dels amfibis. Inclou l'enregistrament d'informació sobre les poblacions d'amfibis i sobre els hàbitats, i ha estat adaptada a partir del mètode desenvolupat per Llorente *et al.* (1995). Aquest seguiment es va iniciar el 2004 per l'empresa Minuartia. El treball de camp es basa en la prospecció mensual entre febrer i desembre de diferents masses d'aigua del parc: Ca l'Arenes, Can Bosc, Rectoria d'Olzinelles, el Garrell, ca l'Oller, la Casanova i Can Llibre.

Gestió de les espècies exòtiques introduïdes. Les accions de seguiment i buidatge de les onze basses amb espècies exòtiques d'urodels es guien amb els coneixements fenològics i de la biologia reproductiva de *T. anaticus* i *I. alpestris*. Per realitzar l'estudi d'hibridació del gènere *Triturus* del parc es van recollir 48 exemplars i es van analitzar genèticament (ADN mitocondrial i nuclear) i se'ls va fer una descripció morfològica completa.

Formació en bioseguretat. Durant la primavera 2018 s'organitzen tres sessions (una per cada direcció territorial de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona) concretament al Parc del Montnegre i el Corredor, al Parc del Castell de Montesquiu i al Parc del Garraf.

Estudi del gènere *Triturus*. Les mostres de tritons del gènere *Triturus* van ser recol·lectades i processades durant els mostrejos de seguiment i buidatge de les basses per part del personal del parc, el Grup de Recerca de l'Escola de la Natura de Parets del Vallès (GRENP) i l'Institut de Biologia Evolutiva IBE (CSIC-UPF). Pel que fa a les anàlisis genètiques, aquestes es van dur a terme a l'IBE.

Resultats

Treballs de seguiment a llarg termini de les poblacions d'amfibis al parc

L'any 2018 s'han detectat larves de sis de les deu espècies presents al parc. No s'han detectat la granoteta de punts, ni larves de reineta, ni de gripau d'esperons ni de tritó palmat. Tot i així constatem la presència d'adults de tritó palmat a Sant Pere de Riu i de reineta i de gripau d'esperons a la vall d'Olzinelles.

- A Ca l'Arenes s'han observat quatre espècies: tòtil, granota verda, tritó, i gripau comú (aquest any no hem trobat tritó verd).
- A Can Bosc s'han detectat dos espècies: tòtil i gripau comú.
- A la rectoria d'Olzinelles s'han observat quatre espècies: salamandra, tritó verd, tòtil i granota verda.
- A Ca l'Oller s'han detectat quatre espècies: tritó verd, granota verda, tòtil i gripau comú. La bassa es va buidar a l'agost.
- A la Casanova s'hi ha trobat tres espècies: tòtil, salamandra i gripau comú.
- A Can Llibre s'hi ha trobat quatre espècies: tòtil, granota verda, tritó verd i gripau comú.

Aquestes últimes temporades s'ha anat fet un especial seguiment de diverses poblacions de gripau corredor fora de les basses, una en el torrent del Trull que aquest any no hi havia aigua i una altra a la plana del Corredor, que tot i que hi va haver posta, aquesta no va arribar a desenvolupar-se degut a que es va assecar el toll d'aigua abans d'acabar el cicle.

Les recomanacions que es desprenen del seguiment són:

- Consolidar les mesures de millora dels hàbitats de reproducció dels amfibis, que sembla que estan donant bons resultats.
- Mantenir la regularitat en els mostrejos mensuals i la durada del període de mostreig.
- Reforçar les mesures per prevenir la introducció d'espècies exòtiques.
- Controlar i documentar les actuacions realitzades en els punts d'aigua (neteges, buidats, obres, etc.) i en els seus voltants, ja siguin promogudes pel propi parc o per altres entitats o particulars.

Control de les espècies exòtiques d'amfibis del parc

S'han seguit controlant les poblacions de tritó alpí (*Ichtyosaura alpestris*) i tritó d'Anatòlia (*Triturus anatolicus*) que s'han anat detectant mitjançant els treballs de seguiment i buidat de les basses amb presència d'aquestes espècies. S'ha treballat a un total d'onze basses diferents. Dels onze punts d'aigua amb presència d'espècies introduïdes, es van extreure un total de 117 exemplars de *T. anatolicus*, quinze híbrids entre *T. marmoratus* i *T. anatolicus*, i 92 *I. alpestris*.

S'ha finalitzat l'estudi d'hibridació del gènere *Triturus* del parc (Carranza i Fernández-Giberteau, 2018). Es va realitzar per comprovar si realment es produeix hibridació i en cas positiu, si existeixen característiques fenotípiques pròpies dels híbrids que permeti diferenciar-los. Dels 48 exemplars 4 tenien ADN mitocondrial de *T. marmoratus* i 44 de *T. anatolicus*. Amb l'ADN genètic també es demostra l'hibridació i es confirma que l'espècie exòtica invasora és *T. anatolicus*. També és important per la gestió que visualment hi ha casos en que la diferenciació dels híbrids i els no híbrids no és clara. Una pregunta que queda sense resposta i que cal aclarir és conèixer quina és la viabilitat d'aquests híbrids.

Millora d'hàbitats per als amfibis del parc

S'ha finalitzat l'actuació a la bassa del Molí de Can Marquès per tal d'extreure'n les espècies exòtiques i millorar l'hàbitat per amfibis mitjançant la construcció d'una bassa annexa a l'original (veure la imatge adjunta). Les tasques les han realitzat els guardes, la colla de manteniment i els tècnics del parc.

Formació en bioseguretat per prevenir les malalties emergents d'amfibis

El mes de maig es va realitzar una formació teòrica i pràctica destinada als guardes, colla de manteniment i tècnics dels parcs del Montnegre i el Corredor, Serralada Litoral, Serralada de Marina i Collserola a Can Bosc (Dosrius) per formar-los en bioseguretat per prevenir les malalties emergents d'amfibis. La xerrada la va realitzar Daniel Fernández (GRENP) i Albert Martínez (CRARC). Veure aquí la [notícia](#) de la formació.

La formació realitzada entre maig i juny explicava com aplicar correctament un protocol anomenat de bioseguretat que comporta uns procediments concrets per evitar que els manipuladors de fauna -i del medi aquàtic en general- es converteixin en vectors de la propagació d'aquestes malalties.

En total, vuitanta-cinc treballadors van realitzar aquesta formació per conèixer aquestes malalties, els passos a seguir en els mostrejos en l'ecosistema aquàtic (seguiments de peixos, d'invertebrats aquàtics, de flora aquàtica, entre d'altres) i també per saber com actuar en cas de trobar una mortalitat massiva d'amfibis a la seva zona de treball (veure la imatge dels participants d'una de les tres edicions del curs).

Realitzar el seguiment de les malalties emergents del parc

El març del 2018 es va detectar el fong quitridi *B.sal* al parc i es va iniciar el seguiment de les malalties emergents de forma sistemàtica en el punt de la seva detecció i a les basses amb coneixement d'espècies exòtiques del parc. També es va iniciar la gestió de l'hàbitat per intentar frenar l'expansió d'aquesta malaltia.

Divulgació dels resultats obtinguts i encàrrec d'estudis específics

Col·laboració de guardes i tècnics del parc en els treballs per a la publicació: Laia Perez Sorribes, Daniel Fernández Guiberteau, Albert Martínez Silvestre, Joaquim Soler Massana, Albert Ferran Riera, Josep Francesc Pannon, Mireia Vila Escalé, Blanca Martí de Ahumada, Josep Maria Mompert. 2018. «Diferenciació a partir de caràcters morfològics i noves aportacions a la distribució de la granota de Graf *Pelophylax kl. grafi* (Crochet, Dubois, Ohler, Tunner, 1995)» a Catalunya. *Butll. Soc. Catalana Herpetologia*, 25: 37-49.

S'inicia el procés de redacció del procediment obert per la contractació de serveis consistent en la realització del Programa de seguiment sanitari, biològic i genètic de les poblacions d'amfibis i rèptils del Parc del Montnegre i el Corredor i del Parc Natural i Reserva de la Biosfera (PN-RB) del Montseny de la Diputació de Barcelona.

Referències

CARRANZA, S.; FERNÁNDEZ-GIBERTEAU, D. 2018. *Anàlisis genètiques de mostres d'urodels del gènere Triturus introduïts al Parc del Montnegre i el Corredor per a la seva identificació i estudi d'una possible hibridació amb el tritó verd*. IBE-CSIC i GRENP. Informe inèdit.

LLORENTE G.A., MONTORI A., SANTOS X. & CARRETERO M.A. 1995. *Projecte de seguiment de basses importants per als amfibis a Catalunya*. Departament de Medi Ambient. Informe inèdit.

MINUARTIA, Estudis Ambientals. 2004. *Treballs de preparació d'un seguiment a llarg termini de les poblacions d'amfibis als parcs naturals de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, del Montnegre i el Corredor i del Montseny*. Oficina Tècnica de Parcs Naturals. Diputació de Barcelona. Informe Inèdit.

Bassa annexa a la bassa de Can Marquès construïda l'any 2018. Foto: arxiu MCO

Formació en bioseguretat per prevenir l'expansió de les malalties emergents d'amfibis. Foto: arxiu MCO

Elaboració del Catàleg de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor

Pere Alzina

Objectius

- Inventariar el patrimoni de fauna vertebrada (peixos, amfibis, rèptils, ocells i mamífers) present al Parc del Montnegre i el Corredor per a la seva conservació, gestió i/o comunicació.
- Divulgar aspectes d'interès a usuaris i interessats en la biodiversitat i la conservació de la fauna

Aquest estudi proposat respon a l'Obj. 4.6 (*Conèixer l'evolució de l'estat de la fauna vertebrada d'interès*) i a l'Obj. 7.5 (*Mantenir actualitzada la base de dades i cartografia*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

Sobre cada vertebrat s'ofereix informació de la seva abundància, els trets principals del seu hàbitat, la fenologia, les **figures de protecció legal** i el seu estat de conservació segons criteris de la IUCN. El catàleg inclou també les espècies exòtiques que s'han establert al Parc, de forma més o menys consolidada.

Cal significar que per a la quantificació d'espècies de vertebrats s'han tingut en compte només les espècies d'ocells nidificants (espècies residents i estivals reproductores) i, en canvi, s'han descomptat les espècies d'ocells no nidificants (espècies hivernants, de pas o estivals no reproductores).

Per a la realització d'aquest catàleg no s'ha realitzat treball de camp i tot el treball ha estat, exclusivament, de gabinet. Les fonts principals d'informació són: www.ornitho.cat, Prioritat d'ocells per a la conservació a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona (ICO, 2014), **Projecte Sylvia**, **Projecte SOCC**, **Banc de dades de Biodiversitat de Catalunya**, informació matisada per experts (Daniel Fernández, Carles Flaquer, Ignasi Torre i Toni Arrizabalaga) i estudis previs facilitats pel propi Parc del Montnegre i el Corredor.

Resultats i discussió

El **catàleg complet de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor** es pot descarregar clicant a sobre del seu nom.

S'han inventariat **175 espècies de vertebrats** que viuen en el parc, la majoria d'elles durant tot l'any (amfibis, rèptils, ocells residents i mamífers) però algunes només una part de l'any (diverses espècies de rates pinyades i ocells estivals reproductors). El grup més ben representat és el del **ocells nidificants** (91 espècies), seguit dels **mamífers** (44 espècies: 17 rates pinyades i 27 de mamífers terrestres), **rèptils** (18 espècies), **amfibis** (14 espècies) i, en darrer terme i amb un valor nul, el grup dels **peixos** (8 espècies) (veure la figura adjunta).

Els ocells representen la meitat (52%) de les espècies i els mamífers el 25%. **Ocells i mamífers aporten el 77% del total de vertebrats**. El 23% restant es distribueix entre els rèptils (10%), amfibis (8%) i els peixos (5%).

Lògicament, si es tenen en consideració les espècies d'ocells no nidificants (espècies hivernants, estivals no reproductores i de pas) i les espècies antigues i/o dubtoses dels altres grups biològics restants la riquesa específica s'incrementa notablement i, en certa manera, de forma poc acurada o artificialosa. En aquest cas, la riquesa passaria de 175 espècies a 267 o el que és el mateix que s'incrementaria en 92 espècies.

El catàleg inclou també les **espècies exòtiques** que s'han establert al parc, de forma més o menys consolidada; i aquest tipus d'espècies representa un 9,7% del total inventariat.

Als **annexos del catàleg** es pot veure el llistat complert dels vertebrats inventariats.

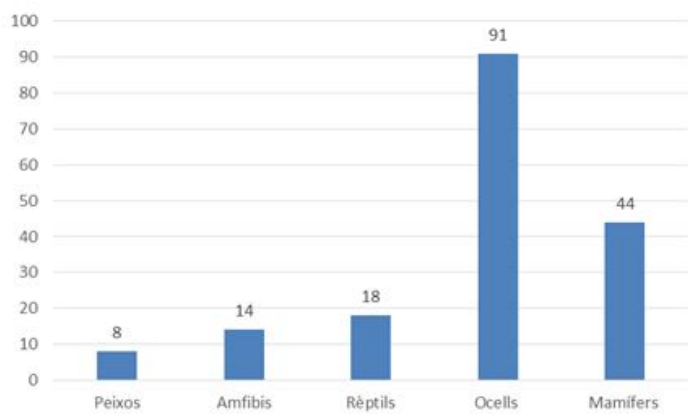
Conclusions

En aquesta relació actualitzada dels vertebrats que actualment viuen o que s'han observat al Parc del Montnegre i el Corredor, s'han comptabilitzat **175 espècies** de vertebrats. La majoria d'elles durant tot l'any (amfibis, rèptils, ocells residents i mamífers) però algunes només una part de l'any (diverses espècies de rates pinyades i ocells estivals reproductors). El grup més ben representat és el d'**ocells nidificants** (91 espècies), seguit dels **mamífers** (44 espècies: 17 rates pinyades i 27 de mamífers terrestres), **rèptils** (18 espècies), **amfibis** (14 espècies) i, en darrer terme el grup dels **peixos** (8 espècies).

En els espais naturals tant propers a zones densament poblades, com el Parc del Montnegre i el Corredor, segurament aquest catàleg es pot veure modificat en breu per la detecció de noves espècies tant autòctones com exòtiques. L'elevada freqüentació comporta riscos, com un increment d'entrada d'espècies exòtiques, però també és una oportunitat per recollir informació; per això animem les visitants a compartir les observacions de fauna i flora a través de **NaturaList** durant les seves visites al parc. I a consultar **L'Aguait** per saber les espècies de fauna i flora que s'han observat el darrer mes en aquest espai natural protegit.

Referències

- Andino, H (2005): *Atles dels ocells nidificants del Maresme*. Barcelona
- Aparicio, E., (2016): *Peixos continentals de Catalunya: ecologia, conservació i guia d'identificació*. Lynx Edicions
- Banc de Dades de la Biodiversitat de Catalunya: HYPERLINK "<http://www.biodiver.bio.ub.es/biocat>" www.biodiver.bio.ub.es/biocat
- *Descobreix els ratpenats*: HYPERLINK "<http://www.ratpenats.org>" www.ratpenats.org
- Flaquer, C. & Puig, X. (2012): *Els ratpenats de Catalunya*. Brau Edicions
- Gosàlbez, J. (1987): *Insectívors i Rosegadors de Catalunya: metodologia d'estudi i catàleg faunístic*. Ketres Editora
- Llorente, G.A et al. (1995): *Atles dels amfibis i rèptils de Catalunya i Andorra*. Edicions El Brau
- Ornitho.cat: HYPERLINK "<http://www.ornitho.cat>" www.ornitho.cat
- Ribas, J (2000): *Els ocells del Vallès Oriental*. Lynx Edicions
- Rivera, X. et al (2011): *Amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears*. Lynx Edicions
- Ruiz-Olmo, J. & Aguilar, A. (1992): *Els grans mamífers de Catalunya i Andorra*. Lynx Edicions
- Servidor d'Informació Ornitològica de Catalunya: HYPERLINK "<http://www.sioc.cat>" www.sioc.cat
- Speybroek, J. et al. (2016): *Field guide to the amphibians and reptiles of Britain and Europe*. Bloomsbury Natural History
- The IUCN Redlist of Threatened Species: HYPERLINK "<http://www.iucnredlist.org/>" www.iucnredlist.org/

Riquesa de vertebrats desglossada per classe taxonòmica. FONT: Pere Alzina

Siboc (*Caprimulgus ruficollis*) a la soca d'un arbre.
FOTO: Enric Badosa

Actualització de l'estat dels hàbitats d'interès comunitari a l'espai ZEC Serres del Litoral Septentrional (xarxa Natura 2000) de la Diputació de Barcelona

Moisés Guardiola. David Carrera (Diputació de Barcelona)

Objectius

- Actualitzar els **Formularis Normalitzats de Dades (FND)** de la ZEC **Serres del Litoral Septentrional** que es remeten a la Comissió Europea i, també, per a l'informe sexennal sobre l'estat de conservació dels hàbitats de l'Annex I de la Directiva 92/43 d'Hàbitats que han de lliurar tots els Estats membres de la Unió Europea.

Una de les principals responsabilitats de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) de la Diputació de Barcelona (DIBA) és tutelar i garantir un bon estat de conservació dels Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC) de les Zones d'Especial Conservació (ZEC) de la xarxa Natura 2000 coincidents amb els Plans especials dels espais protegits que gestiona. En aquest sentit, en els darrers anys, la DIBA està portant a terme el projecte de cartografia dels hàbitats CORINE i dels HIC de la XPN a escala 1:10.000, fet que ha permès una millora molt substancial del grau de coneixement dels HIC presents a cada espai i, també, ha permès obtenir dades molt més precises de la distribució en l'espai i de la superfície real que ocupen els HIC.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 1.4 (*Disposar d'una cartografia d'hàbitats estandarditzada i detallada*), a l'Obj. 4.2 (*Conèixer l'evolució de l'estat dels hàbitats d'interès*) i a l'Obj. 4.5 (*Conèixer l'evolució de l'estat dels hàbitats clau*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Mètodes

Els límits de les ZEC i de la XPN s'ha obtingut de les següents capes:

1. Límits de les ZEC: **Hipermapa de Catalunya**.
2. Límits dels **plans especials urbanístics de protecció dels espais de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

La informació de base per actualitzar les dades de superfícies de cada HIC a cada ZEC han estat les següents fonts d'informació:

1. **Cartografia dels hàbitats dels espais naturals protegits de Catalunya a escala 1:10.000 (CH10)**. Cartografia de punts i polígons subministrada per la Oficina Tècnica de Planificació i Anàlisi Territorial de la Diputació de Barcelona i pel Grup de Recerca de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació.
2. **Cartografia dels hàbitats de Catalunya 1:50.000 (CHC50)**, versió 2. Cartografia de polígons.
3. Cartografia complementària dels hàbitats a Catalunya (CCHC50): cartografia de punts subministrada pel **Grup de Recerca de Geobotànica i Cartografia de la Vegetació**.

Resultats i conclusions

Es presenten les dades actualitzades dels Formularis Normalitzats de Dades (FND) de la ZEC.

Al FND actualment hi ha indicats 16 HIC, però del 3250 no hi ha dades a les cartografies de referència i amb els límits actuals de la ZEC no sembla que hi pugui ser present, i més tenint en compte que els pocs trams que inclouen rius mediterranis, aquests estan força degradats i ocupats per comunitats ruderals, nitròfiles i exòtiques.

Del 9120 (Fagedes acidòfiles) hi ha un únic polígon petit a la CHC50 que indica els fajos del coll de Basses, aquests fajos hi ha molts dubtes de si són o no autòctons, i sembla que seria més una roureda amb fajos naturalitzats que no pas una fageda; en tot cas, com que ja figura al FND, es proposa no eliminar-lo i esperar a veure com es resol aquest HIC el dia que es faci la cartografia de detall 1:10.000 d'aquest sector ja que encara no està feta.

Les cartografies de referència indiquen la presència de 6 HIC nous en aquest espai (3270, 3280, 3290, 5230, 5330 i 8210), tot i que alguns d'aquests els considerem dubtosos o bé molt probablement erronis.

En aquesta ZEC la CH10 recobreix gairebé el 70% de la superfície i aporta informació de tots els HIC, excepte del 3290 i 9120.

El límits dels plans especials de protecció dels espais de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona que queden inclosos dins la ZEC Serres del Litoral Septentrional contenen 18 HIC i el 89,7% de la superfície total dels HIC.

Roureda del Parc del Montnegre i el Corredor. Foto: arxiu MCO

Mesures de conservació de les espècies i els hàbitats de les directives europees per a l'informe sexennal (2013-2018) dels espais XN2000. ZEC Serres del Litoral Septentrional

Mireia Vila Escalé (Diputació de Barcelona)

Objectius

Reportar a la Comissió Europea les **mesures de conservació** dels hàbitats de l'annex I de la Directiva Hàbitats o de les espècies de l'annex II, IV o V de la Directiva Hàbitats o de l'annex I de la Directiva Ocells inclou totes les mesures desenvolupades durant el període del 2013 al 2018 de la ZEC **Serres del Litoral Septentrional**, que hagin tingut com a finalitat:

- Mantenir la distribució actual de les espècies o els hàbitats incloses en les directives citades.
- Expandir del rang de distribució d'aquestes espècies o hàbitats.
- Augmentar la mida poblacional, incloent mesures encaminades a millorar l'èxit reproductiu, disminuir la mortalitat, millorar la estructura edat / sexe.
- Restaurar els hàbitats o els hàbitats de les espècies incloses en els annexos.

Aquests treballs proposats responen a l'Obj. 4.9 (*Conèixer l'evolució de l'estat de grups d'organismes bioindicadors*), a l'Obj. 6.1 (*Avaluar les accions de creació, restauració i millora d'hàbitats*) i a l'Obj. 9.3 (*Realitzar altres tasques de divulgació*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**

Mètodes

S'entén de les instruccions proporcionades per la UE que s'ha de prioritzar l'entrada de mesures que comportin **gestió activa** per sobre de les mesures preventives, tot i que si existeixen també es recomana que s'inclouguin.

També s'entén que els programes de seguiment d'espècies o hàbitats no es consideren mesures a incloure aquí. D'altra banda, el conjunt d'informes concedint o denegant permisos per realitzar una activitat al medi s'han de considerar com una mesura preventiva associada al manteniment de la distribució actual d'espècies i/o hàbitats, per exemple tots els informes concedint o denegant la realització de curses de muntanya s'han de considerar com una única mesura pel manteniment de la distribució o població de totes les espècies contemplades en aquests informes.

Les mesures de conservació poden estar associades a un projecte o actuació més gran (**mesures de conservació de projectes puntuals**), o poden ser mesures pròpies de la gestió ordinària de l'espai natural o de l'entitat que les executa (**mesures de conservació rutinàries**).

Resultats i conclusions

Les mesures de conservació s'han dividit en aquests dos tipus:

Mesures de conservació de projectes puntuals

- Conveni entre la Diputació de Barcelona i l'Obra Social «la Caixa» (període 2013-2018). 922.506,00 €. Les tasques principals han estat:

- Eliminació de plantes invasores terrestres i aquàtiques.
- Millores forestals en zones cremades, en boscos de ribera, boscos madurs, i prevenció d'incendis.
- Recuperació d'espais oberts, bosc obert i pastures extensives.
- Recuperació i manteniment de basses, fonts i abeuradors.
- Reduir l'impacte de l'ús públic.

- Pla de gestió del cranc de riu a la Xarxa de Parcs Naturals de Diputació Barcelona (període 2017-2019). 85.000,00 €. Les tasques principals han estat:

- Actualització de les capes SIG.
- Ambientabilització d'una captació.
- Genotipar poblacions.
- Gestió dels microhàbitats dels torrents i rieres.
- Mapa dels punts amb crancs exòtics.

Mesures de conservació rutinàries

Aquestes mesures en general estan incloses en tasques rutinàries que es porten a terme amb recursos propis dels espais naturals protegits, però en alguns casos ha calgut un finançament específic, que pel període 2013-2018 ha estat de 62.000 €. Les mesures concretes són:

- Control de peixos exòtics.
- Gestió de les tasques de manteniment de les línies elèctriques.
- Ordenació de les activitats esportives, lúdiques i recreatives a l'aire lliure mitjançant bones pràctiques.
- Preservació d'hàbitats i flora de marges i zones de nidificació de rapinyaires de durant les tasques de millora de les pistes forestals i la prevenció d'incendis.
- Modificació de PTGMF i projectes forestals que afecten hàbitats, fauna i flora d'interès.
- Conveni i/o subvenció per no aprofitament de petits rodals forestals.
- Adaptació dels PTGMF en finques públiques per preservar els hàbitats i espècies de les directives.
- Modificació de la restauració d'una pedrera per afavorir les aus rapinyaires nocturnes i altres aus rupícoles.
- Control de malalties emergents d'amfibis.
- Control d'espècies d'amfibis invasores i d'amfibis híbrids.
- Accions per lluitar contra el xancre del castanyer. Recursos interns.

Els **hàbitats** sobre els quals s'ha actuat són els següents:

- Castanyedes
- Pinedes mediterrànies
- Alzinars i carrascars
- Suredes
- Rouredes ibèriques de roure valencià (*Quercus faginea*) i roure africà (*Quercus canariensis*)
- Bosquines i matollars meridionals de rambles, rieres i llocs humits (Nerio-Tamaricetea)
- Alberedes, salzedes i altes boscos de ribera
- Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)
- Fagedes acidòfiles

Les **espècies** sobre les quals s'ha actuat són les següents:

- *Alytes obstetricans*

- *Triturus marmoratus*
- *Pelobates cultripipes*
- *Hyla meridionalis*
- *Pelophylax perezi*
- *Circaetus gallicus*
- *Accipiter gentilis* all others
- *Hieraaetus pennatus*
- *Bubo bubo*
- *Myotis blythii*
- *Myotis myotis*
- *Nyctalus leisleri*
- *Plecotus austriacus*
- *Rhinolophus euryale*
- *Rhinolophus ferrumequinum*
- *Barbus meridionalis*
- *Austropotamobius pallipes*
- *Cerambyx cerdo*
- *Lucanus cervus*
- *Coenagrion mercuriale*
- *Spiranthes aestivalis*

Formació de bioseguretat per prevenir les malalties emergents d'amfibis. Foto: arxiu MCO

Aportacions a la memòria d'actuacions de les espècies exòtiques invasores de Catalunya (període 2015-2018)

Mireia Vila Escalé (Diputació de Barcelona)

Objectius

- Facilitar la informació al Servei de Fauna i Flora de la Generalitat de Catalunya sobre les actuacions que s'han realitzat amb les espècies exòtiques invasores durant el període 2015-2018 a la ZEC Serres del Litoral Septentrional.

Aquests treballs responen a l'Obj. 6.5 (*Avaluar les accions de control de les espècies plaga i invasores*) i a l'Obj. 9.3 (*Realitzar altres tasques de divulgació*) del **Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona**.

Les **espècies exòtiques invasores** són una de les principals causes de pèrdua de biodiversitat. La prevenció, divulgació i la detecció ràpida i l'erradicació són els punts més importants per controlar o eliminar aquestes espècies.

Actualment són dues les **normatives específiques** relacionades amb la gestió de les espècies exòtiques invasores: el Real Decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores (que depèn de la Llei 42/2007 de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat) i el Reglament (UE) 1143/2014 del Parlament Europeu i del Consell sobre la prevenció i la gestió de la introducció i propagació d'espècies exòtiques invasores. Les dues normatives estableixen una **llista d'espècies** sobre les quals tenen afectació les mesures de la normativa.

Aquestes normatives, especialment el Reglament 1143/2014, obliguen a les Administracions competents en la matèria a posar en marxa plans de gestió/erradicació.

Mètodes

Omplir un formulari facilitat amb totes les actuacions realitzades de control i eradicació d'espècies exòtiques invasores de la ZEC Serres del Litoral Septentrional durant el període 01/01/2015 al 31/12/2018 relacionades amb espècies exòtiques i enviar-ho a especiesinvasores.tes@gencat.cat.

Resultats

S'han reportat divuit actuacions diferents dins de la ZEC Serres del Litoral Septentrional. Concretament al Parc del Montnegre i el Corredor en aquest període s'han realitzat tretze actuacions de control amb les següents espècies invasores:

- **Vespa asiàtica** (*Vespa velutina nigrithorax*)
- **Quitridi Bd** (*Batrachocytrium dendrobatidis*)
- **Carpa** (*Cyprinus carpio*)
- **Gambúsia** (*Gambusia holbrooki*)
- **Perca americana** (*Micropterus salmoides*)
- **Cranc de riu americà** (*Procambarus clarkii*)
- **Volantí del Brasil** (*Myriophyllum aquaticum*)

Referències

Servei de Fauna i Flora. 2019. **Les espècies exòtiques invasores de Catalunya**. Memòria d'actuacions. Període 2015-2018. Generalitat de Catalunya

Volantí del Brasil (*Myriophyllum aquaticum*) al parc.
Foto: arxiu MCO

Diagnòstic de la viabilitat de les explotacions ramaderes i estudi de les unitats de pastura de l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor

Lídia Guitart Xarpell (Agrupació Forestal del Montnegre i el Corredor, SL)

Objectius

El present estudi es basa en dos objectius principals:

- Realitzar una diagnosi de les explotacions ramaderes existents al Montnegre i el Corredor.
- Definir unes unitats de pastura potencials que facilitin la implementació d'aquesta activitat.

Aquests treballs responen a l'Obj. 5.8 (*Conèixer l'evolució i impactes d'aprofitaments de recursos naturals*) i a l'Obj. 6.3 (*Avaluar les accions de foment agroramader*) del [Pla estratègic de seguiment i recerca per a la conservació del medi natural a la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona](#).

Mètodes

La diagnosi de les explotacions ramaderes existents s'ha centrat en la informació extreta d'enquestes i visites a les explotacions. L'estudi sobre l'ús dels recursos farratgers de tot l'àmbit del massís i per a cada explotació s'ha realitzat a partir de dades teòriques de valors pastorals i càrregues ramaderes determinades per a cada tipologia de vegetació (Taüll i Baiges, 2016). S'ha decidit extreure les zones de pendent major a 60% i els camps de conreu herbaci ja que el seu ús per a pastura és dubtós.

Per a la definició de les unitats potencials de pastura s'ha partit de les conques hidrogràfiques secundàries del massís on s'ha extret el valor de potencial pastoral i la càrrega ramadera. Seguidament s'han anat agrupant les conques en funció de propietats conegudes, zones de pastura actual i zones prioritàries per a la prevenció d'incendis, coherència amb la topografia, infraestructures i espais oberts fins assolir un valor de 300 caps de bestiar oví-cabrum per unitat.

Resultats

Diagnosi de les explotacions ramaderes existents

Actualment al massís del Montnegre i el Corredor hi trobem **onze ramaders** que tenen explotació semi-extensiva desenvolupada a través del pasturatge. Això suposa el **pasturatge de 9.711 ha** (6.605 ha dins del Parc del Montnegre i el Corredor) i de **3.287 caps de bestiar** (veure figura adjunta). El bestiar normalment és mixt d'ovella i cabra havent-hi sis explotacions majoritàriament d'ovella per carn i cinc explotacions majoritàriament de cabra (tres per carn i dues per llet) (veure la taula adjunta).

Per la majoria de ramaders el pasturatge és la seva activitat principal, tenint cinc d'ells un pastor en nòmina. La majoria d'explotacions daten des de 1980 fins l'actualitat. La més antiga data del 1969 i quatre s'han creat a partir del 2010. Pel que fa a les zones de pastura, els tipus d'acords són majoritàriament verbals, amb pagament a través d'espècies o bé es detallen "a posteriori". Actualment no es realitza transhumància, tant sols mouen el ramat a altres sectors propers com el Montseny o Sanata.

El maneig és rotacional, és a dir, els ramats es mouen dirigits pel pastor canviant de zona en funció de l'aliment disponible o la meteorologia. La majoria de ramaders gestionen cultius de sega amb posterior pasturatge per tal de tenir el seu propi farratge útil com a complement pel bestiar. La meitat de pastors pasturen en zones de franges. Pel que fa a les zones boscoses, els pastors tenen preferència per a les zones on hi ha producció de fruit així com les zones actuades. Tot i així, pocs desenvolupen actuacions dirigides en augmentar l'aportació alimentària del bestiar.

Pel que fa a la reproducció, la majoria de pastors tenen parts tot l'any tot i que alguns els focalitzen en temporades concretes com el Nadal. L'índex de fertilitat és variable, anant d'1 a 2 cries/femella i any. La producció de carn també és molt variable amb un pes de 10-13 kg/xai i 3-5 kg/cabrit. En el cas de la llet la producció diària per cabra ronda els 1,5-2 L. La llana és poc valorada, de manera que es ven a preus baixos, es regala o fins i tot es crema.

Pel que fa a les infraestructures, tots els pastors tenen almenys un cobert i un tancat; els abeuradors, en canvi, són variables i escassos (tres pastors depenen totalment dels abeuradors naturals com rius o torrents).

Anàlisi dels recursos farratgers de les zones de pastura actuals

A nivell de recursos farratgers, **el 80% dels recursos del Montnegre tenen un potencial pastoral entre mitjà i baix** degut a la vegetació majoritària del massís (alzinars, suredes i pinedes de pi pinyer). Si excloem les zones amb ús de pastura dubtós (pendents majors de 60% i conreus herbacis) **el massís és capaç de suportar una càrrega ramadera potencial de 21.481 caps de bestiar oví-cabrum anuals**. Dins del parc, la càrrega ramadera potencial és de 8.255 caps anuals.

Les zones de pastura actual afecten un 30% de la totalitat de superfície pasturable del massís i un 45% de la superfície pasturable dins del Parc centrades en zones de potencial mitjà-baix.

Pel que fa als caps de bestiar aquests podrien incrementar un 45% en global depenent del pastor. Tot i així, la càrrega ramadera potencial avaluada no té en compte la càrrega ramadera instantània i es tracta de valors orientatius de referència.

A nivell de prevenció d'incendis, les zones de pastura actuals afecten aproximadament un 48% de la superfície de les zones d'actuació prioritàries (ZAP). El pasturatge prioritari a nivell de prevenció d'incendis és el dels pastors 4, 6 i 7 (pastura dins una major superfície ZAP). Pel que fa a creació de nous espais oberts, els pastors amb una major potencialitat són els 3, 8 i 9 afectant entre un 15 i 25% de la seva superfície de pastura. Els pastors 4 i 11, en canvi, gairebé no tenen espais oberts potencialment recuperables.

Per tal de compatibilitzar les zones de pastura i el patrimoni natural es seguiran recomanacions encarades a evitar el sobrepasturatge, respectar les exempcions durant els període de cria i acotar la pastura en zones amb flora protegida o parcel·les de seguiment. Es posarà una atenció especial als pastors 3, 4 i 5 que tenen un major nombre d'elements prioritari de conservació dins la seva zona de pastura.

Viabilitat econòmica i propostes de millora

A nivell econòmic, els costos més alts es centren en els sous del personal, els complementos alimentaris i el lloguer de maquinària. Pel que fa als ingressos, la carn de xai i, especialment, l'ecològica és el producte que aporta uns majors guanys. La llet de cabra suposa uns beneficis variables en funció del nombre de cabres en lactància. Les subvencions són un altre ingrés important, però cal poder optar a elles.

Quatre dels pastors actuals obtenen beneficis de l'explotació, tres obtenen pèrdues i tres tenen un balanç zero. Tres no porten un comptabilitat detallada de l'explotació. Actualment l'explotació més viable econòmicament és la del pastor 1 degut a les millores en el maneig, subvencions i venda en ecològic. L'explotació del pastor 7 també ho és (degut a la combinació amb altres explotacions en intensiu) i la del pastor 5 ho pot arribar a ser a mitjà termini.

Set dels onze pastors que trobem al Montnegre i el Corredor volen continuar amb l'explotació actual. Aquells que ho volen deixar són per manca de relleu generacional i per baixa rendibilitat de l'explotació. La majoria dels que volen continuar obtenen algun tipus de subvenció i n'hi ha almenys quatre que volen ampliar l'explotació.

Tenint en compte la diagnosi de les explotacions actuals es detallen les següents **propostes de millora**:

- Modificació de les zones de pastura actuals: ampliació o reducció segons la càrrega.
- Replantejament del maneig: dinàmic, adaptant-se a la producció d'aliment.
- Concentració del pasturatge en ZAP i franges de protecció.
- Creació de nous espais oberts per augmentar el valor pastoral dels recursos.
- Gestió de cultius propis.
- Millora de les infraestructures, especialment abeuradors i coberts allunyats.
- Coordinació entre propietaris forestals i pastors sobre moments i zones de pastura.
- Millores socials i econòmiques: tenir personal assalariat; cercar relleu generacional; diversificar nous compradors; donar-se a conèixer a les xarxes socials; incrementar els caps de bestiar cercant la raça més adequada; tenir producció ecològica; crear una cooperativa de productors-consumidors, etc.

Des del punt de vista dels pastors, les necessitats per a millorar la seva explotació es centren en les infraestructures. La majoria destaquen la necessitat d'instal·lació d'un cobert secundari a les zones més allunyades del cobert principal i un major nombre d'abeuradors artificials.

Unitats de pastura potencials

S'han definit **65 unitats de pastura potencial** amb una superfície variable (367-1229 ha) amb capacitat d'allotjar aproximadament 300 caps de bestiar oví-cabrum anuals. Les zones de pastura actual afecten al 54% de les unitats potencials de pastura (veure la figura adjunta).

Les zones ZAP afecten un 68% de les unitats de pastura i les franges a un 42%. A totes les unitats potencials hi trobem espais oberts potencialment recuperables, especialment a la zona costanera del massís. Els elements prioritaris de conservació afecten aproximadament a la meitat de les unitats de pastura especialment a les unitats 7, 11, 13 i 17 on hi ha una major diversitat d'elements.

Per tal de promoure l'ús de les unitats potencials de pastura es defineix el següent pla de desenvolupament:

- Protocol de cerca de pastors i propietaris interessats.
- Acords entre propietaris i ramaders.
- Elements i inversions a realitzar.
- Futures línies de subvenció.
- Altres recomanacions on cal suport i col·laboració de l'administració: campanyes de conscienciació, compensació per serveis ambientals, creació de marca o segell, desenvolupament d'una organització d'acompanyament de ramaders, etc.

La prioritització en el desenvolupament de l'activitat ramadera de les diverses unitats potencials de pastura vindrà determinat pels següents criteris (per ordre de preferència): 1) unitats utilitzades per pastors actuals que s'abandonin; 2) propietaris interessats pel pasturatge a les seves finques; 3) zona prioritària per a la prevenció d'incendis; 4) disponibilitat d'infraestructures existents; 5) tipus de bestiar.

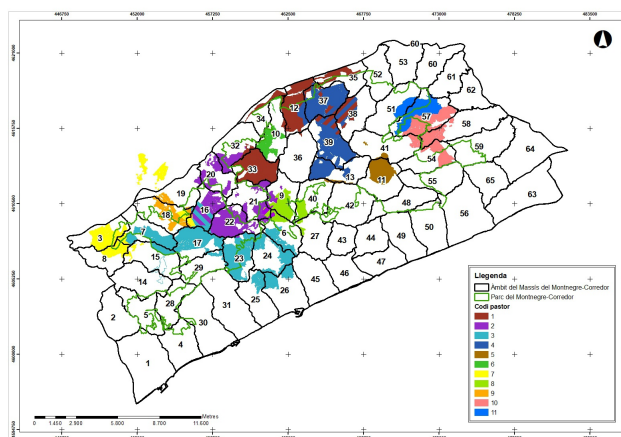
Conclusions

- Les explotacions ramaderes actuals són escasses, no són viables econòmicament i exigeixen un lligam molt fort amb l'ofici. Aquests fets són els principals motius d'abandonament de l'activitat.
- La reducció en els costos d'alimentació, establir un altre tipus de contractes de pastura, la contractació d'un pastor en nòmina, la producció ecològica o les subvencions poden millorar la viabilitat econòmica de l'activitat.
- Establint una sèrie de recomanacions generals i específiques, l'activitat de ramaderia semi-extensiva és compatible amb la conservació dels elements del patrimoni natural.
- Cal tenir la quantitat necessària d'infraestructures i en bon estat per a poder desenvolupar l'activitat d'una manera idònia.
Cal una coordinació entre ramaders i propietaris forestals per la compatibilització i el bon desenvolupament tant de l'activitat ramadera com de l'activitat de gestió forestal.
- La prioritització del pasturatge en les zones d'actuació prioritària (ZAP) i franges de protecció permet l'ús del pasturatge com a eina per la millora en la prevenció d'incendis.
- La creació de les unitats de pastura potencials poden facilitar l'accés al pasturatge de nous pastors i millorar les zones de pastura dels actuals.

Resum de pastors/ramaders en l'àmbit del massís del Montnegre i el Corredor a l'any 2018.
 FONT: Agrupació Forestal del Montnegre i el Corredor SL

Codi pastor	Bestiar	Superfície pasturada (ha)	Infraestructures
1	600 ovelles	1.598	2 coberts pel bestiar
	70 cabres		2 tancats
			0 abeuradors
2	250 ovelles	1.403	1 cobert pel bestiar
	60 cabres		1 tancat
			0 abeuradors
3	450 ovelles	2.145	3 coberts pel bestiar
	23 cabres		4 tancats
			0 abeuradors
4	18 ovelles	1.605	1 cobert pel bestiar
	225 cabres		1 tancat
			2 abeuradors
5	150 cabres	323	1 cobert pel bestiar
			3 tancats
			7 abeuradors
6	435 cabres de llet	205	1 cobert pel bestiar
			2 tancats
			1 abeurador

Codi pastor	Bestiar	Superfície pasturada (ha)	Infraestructures
7	550 ovelles	543	2 coberts pel bestiar
	14 cabres		1 tancat
			0 abeuradors
8	75 cabres de llet	428	1 cobert pel bestiar
			4 tancats
			2 abeuradors
9	130 ovelles	286	1 cobert pel bestiar
			1 tancat
			8 abeuradors
10	96 ovelles	734	1 cobert pel bestiar
			1 tancat
			1 abeurador
11	4 ovelles	441	2 coberts pel bestiar
	137 cabres		1 tancat
			1 abeurador

Unitats de pastura potencial i zones de pastura actuals.
 FONT: Agrupació Forestal del Montnegre i el Corredor
 SL

Foment de la recerca i seguiment d'estudis

Foment i orientació de la investigació

Durant aquest any s'han realitzat convenis de col·laboració i contractes amb universitats catalanes, centres d'investigació i col·lectius d'estudiosos i s'ha donat suport tècnic i logístic a diversos estudis que es realitzen en l'àmbit del parc.

Encàrrec, seguiment i recopilació d'estudis

A més del treball dut a terme per l'equip tècnic del parc, s'han encarregat estudis (tots recollits en les fitxes anteriors d'aquest annex) mitjançant contractes i convenis de col·laboració amb investigadors independents o equips d'investigadors, amb un pressupost de 54.536,77 euros.

D'altra banda, els centres de documentació del parc han continuat amb la tasca de recopilació d'estudis i treballs sobre el Montnegre i el Corredor. A continuació, es presenta la relació dels projectes i estudis que s'han fet des del 1994 per encàrrec o amb suport econòmic de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals al parc.

Autors / anys	Estudis
ALZINA, P. 2018	Catàleg de vertebrats del Parc del Montnegre i el Corredor
ANDINO, H., MASCLANS, M.; 2004-2006	Distribució de l'òliba (<i>Tito alba</i>) al Parc del Montnegre i el Corredor i zona limítrof
ANDINO, H.; CARRETERO, A.; FRAMIS, H.; GRAJERA, J.; MORENO, J.; 2003-2006	Distribució de l'astor (<i>Accipiter gentilis</i>) al Parc del Montnegre i el Corredor
ANDINO, H.; GRAJERA, J.; MORENO, J.; 2004-2005	Situació i distribució de l'àliga marcenca (<i>Circaetus gallicus</i>) al Parc del Montnegre i el Corredor
APARICIO, E.; 2006	Seguiment de les poblacions de peixos de la riera de Fuirosos
APARICIO, E.; VARGAS, M.J.; 1998-2004	Pla de monitoratge de la ictiofauna del Parc del Montnegre i el Corredor
APARICIO, E.; VARGAS; OLMO, J.M.; 1996	Avaluació de l'estat de la ictiofauna a la riera de Fuirosos
APARICIO, E.; VARGAS; OLMO, J.M.; 1997	Distribució de la ictiofauna continental del Parc del Montnegre i el Corredor
APARICIO, E; 2007	Treballs de seguiment i monitoratge de la ictiofauna de les rieres del Montnegre i el Corredor
APARICIO, E; 2014 i 2016	Avaluació de l'estat de la ictiofauna del Parc del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FREIXES, L.; TORRE, I.; 2008	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.;	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor

FREIXES, L.; TORRE, I.; 2009	
ARRIZABALAGA, A.; BAUCELLS, A.L.; FLAQUER, C.; GARCIA RÀFOLS, R.; 2008	Seguiment de les poblacions de quiròpters del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; BAUCELLS, A.L.; FLAQUER, C.; GARCIA RÀFOLS, R.; 2009	Seguiment de les poblacions de quiròpters del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; BAUCELLS, A.L.; FLAQUER, C.; GARCIA RÀFOLS, R.; PUIG, X.; 2010	Seguiment de les poblacions de quiròpters del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; BAUCELLS, A.L.; FLAQUER, C.; GARCIA RÀFOLS, R.; PUIG, X.; 2011	Seguiment de les poblacions de quiròpters del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; RIBAS A.; TORRE I.; 2007	Quarta fase del programa de seguiment d'ús de latrines de geneta als parcs del Montseny i del Montnegre i el Corredor. Model de seguiment de poblacions de petits mamífers forestals
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; RIERA, J.M.; 1997	Presència i abundància de micromamífers al Corredor mitjançant l'estudi de latrines de geneta i d'egagròpiles d'òliba
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; TORRE, I.; 2004-2005	Ocupació de caixes niu per a petits mamífers al Parc del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; TORRE, I.; 2006	Seguiment de caixes niu per a petits mamífers i quiròpters al Parc del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; TORRE, I.; 2007	Seguiment de caixes niu de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Parc del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; 1998-2002	Estudi dels petits mamífers del Montnegre i el Corredor mitjançant l'anàlisi de latrines de geneta i egagròpiles de rapinyaires nocturns
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; 2000-2006	Estudi dels quiròpters del Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; 2001-2006	Distribució i caracterització de latrines de geneta
ARRIZABALAGA, A.; FLAQUER, C.; 2007	Seguiment dels quiròpters de les valls de Ramió i Olzinelles al Parc del Montnegre i el Corredor: elaboració d'una xarxa d'estacions i transectes amb detectors d'ultrasons
ARRIZABALAGA, A.; FREIXES, L.; TORRE, I.; 2010	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor
ARRIZABALAGA, A.; FREIXES, L.; TORRE, I.; 2011	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor

ARRIZABALAGA, A.; RASPALL, A.; RIBAS, A.; TORRE, I.; 2008	Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Montnegre i el Corredor (xarxa SEMICE)
ARRIZABALAGA, A.; RASPALL, A.; RIBAS, A.; TORRE, I.; 2009	Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Montnegre i el Corredor (xarxa SEMICE)
ARRIZABALAGA, A.; RASPALL, A.; RIBAS, A.; TORRE, I.; 2010	Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Montnegre i el Corredor (xarxa SEMICE)
ARRIZABALAGA, A.; RASPALL, A.; RIBAS, A.; TORRE, I.; 2011	Programa de seguiment de petits mamífers comuns al Montnegre i el Corredor (xarxa SEMICE)
ARRIZABALAGA, A.; TORRE, I.; 2002-2003	Estudi de la comunitat de carnívors al Montnegre i el Corredor mitjançant l'ús del trampeig fotogràfic
BALLESTEROS, T.; DEGOLLADA, A.; 1996	Estudi dels amfibis del Parc del Montnegre i el Corredor
BÉJAR, I.; 2002-2005	Seguiment de les activitats cinegètiques al Montnegre i el Corredor
CAMPENY, R.; 1998-2007	Manteniment de la base de dades i activitats sobre el coneixement dels amfibis del Parc del Montnegre i el Corredor
CAMPENY, R.; 1999	Propostes de millora de tres punts de reproducció d'amfibis
CAMPENY, R.; VILLERO, D.; 2004	Treballs de preparació d'un seguiment a llarg termini de les poblacions d'amfibis
CARBÓ, S.; VILA, Q.; 1997- 2004	Disseny i desenvolupament del sistema d'informació geogràfica
CARRANZA, S.; FERNÁNDEZ-GIBERTEAU. 2018	Anàlisi genètiques de mostres d'urodels del gènere <i>Triturus</i> introduïts al Parc del Montnegre i el Corredor per a la seva identificació i estudi d'una possible hibridació amb el tritó verd. IBE-CSIC i GRENP. Informe inèdit.
CARRETERO, A.; LLORENTE, G.A.; MONTORI, A.; ROIG, J.M.; SANTOS X.; 1998	Distribució dels rèptils al Parc del Montnegre i el Corredor
CARRETERO, A.; LLORENTE, G.A.; MONTORI, A.; SANTOS, X.; 1999-2004	Manteniment de la base de dades de rèptils del Montnegre i el Corredor
CENTRE DE RECUPERACIÓ D'AMFIBIS I RÈPTILS DE CATALUNYA (CRARC); 2008	Estudi de conservació de les tortugues autòctones al Montnegre i el Corredor
CENTRE DE RECUPERACIÓ D'AMFIBIS I RÈPTILS DE CATALUNYA (CRARC); 2007	Treballs inicials per el coneixement, seguiment i monitoratge de les poblacions de rèptils del Montnegre i el Corredor
CONILL, G.; MAS, G.; FIGUEROA, I.; 2014-2015	Conservació del cranc de riu al Parc del Montnegre i el Corredor
CONILL, G.; MAS, G.; FIGUEROA, I. (ECOTONS,	Pla de gestió del cranc de riu a la XPN de la Diputació de Barcelona (2016-2027). Part I. Estat i diagnosi.

SCP); 2016	
CONILL, G.; MAS, G.; FONT, N.; FIGUEROA, I. (ECOTONS, SCP); 2016	Pla de gestió del cranc de riu a la XPN de la Diputació de Barcelona (2016-2027). Part II. Objectius i programa d'acció.
CONILL, G.; MAS, G.; FONT, N.; FIGUEROA, I. (Associació Paisatges Vius); 2017-2018	Pla de gestió del cranc de riu a la XPN de la Diputació de Barcelona (2016-2027). Memòria d'actuacions.
FILBÀ, L.; 1998	Estudi de la fauna de tricòpters del Montnegre i el Corredor
FERNÁNDEZ-GIBERTEAU; CARRANZA, S.. 2018	Control sanitari sobre la presència de <i>Batrachochytrium salamandrivorans</i> a les basses amb presència d'espècies introduïdes d'urodels al Parc del Montnegre i el Corredor.
FERNÁNDEZ, D. 2018	Estudi sobre la fauna invertebrada del Parc del Montnegre i el Corredor (Lepidòpters, Ortòpters, Heteròpters i Coleòpters)
FLAQUER, C.; MAS, M.; PUIG, X.; ARRIZABALAGA, A.; 2014-2015	Seguiment de caixes refugi per a quiròpters al Parc del Montnegre i el Corredor
FLAQUER, C.; TORRE, I.; STEFANESCU, C.; AMAT, F.; PUIG-MONTSERRAT, X.; FREIXAS, L.; PÁRAMO, F.; MAS, M.; ARRIZABALAGA, A.; 2015	Memòria del conveni específic de col·laboració entre la Diputació de Barcelona i el Museu de Ciències Naturals de Granollers (MCNG) per a l'execució del Pla estratègic de seguiment i recerca per la conservació de la fauna (ropalòcers, petits mamífers, quiròpters i amfibis) de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Montnegre i el Corredor. Informe inèdit.
FLAQUER, C.; TORRE, I.; STEFANESCU, C.; AMAT, F.; PUIG MONTSERRAT, X.; FREIXAS, L.; PÁRAMO, F.; MAS, M.; ARRIZABALAGA, A.; 2016	El Pla estratègic de seguiment i recerca per la conservació de la fauna (ropalòcers, petits mamífers, quiròpters i amfibis) de la XPN de la Diputació de Barcelona: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf, P. Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN Guillerries-Savassona, P. Serralada Litoral, P. Serralada de Marina. Memòria inèdita.
FLAQUER, C.; TORRE, I.; STEFANESCU, C.; AMAT, F.; PUIG MONTSERRAT, X.; FREIXAS, L.; PÁRAMO, F.; MAS, M.; ARRIZABALAGA, A.; 2018	El Pla estratègic de seguiment i recerca per la conservació de la fauna (ropalòcers, petits mamífers, quiròpters i amfibis) de la XPN de la Diputació de Barcelona: PN-RB Montseny, PN Sant Llorenç del Munt i l'Obac, P. Garraf, P. Olèrdola, P. Montnegre i Corredor, EN Guillerries-Savassona, P. Serralada Litoral, P. Serralada de Marina. Memòria inèdita.
FREIXES, L.; ARRIZABALAGA, A.; TORRE, I.; 2012	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor
FREIXES, L.; ARRIZABALAGA, A.; TORRE, I.; 2013-2015	Seguiment de les poblacions de liró gris (<i>Glis glis</i>) al Montnegre i el Corredor
FLAQUER, C.; MAS, M.; PUIG, X.; ARRIZABALAGA, A.; 2014-2015	Seguiment de caixes refugi per a quiròpters al Parc del Montnegre i el Corredor
GARCIA, M.; 2000-2001	Seguiment de les activitats cinegètiques al Parc del Montnegre i el Corredor
GARCIA, M.; RODRÍGUEZ, I.; 1998-1999	Seguiment de les activitats cinegètiques al Parc del Montnegre i el Corredor
GARGALLO, G.; 2001- 2002	Disseny d'una base de dades per a la fauna vertebrada

GESMED, GESTIÓ MEDIAMBIENTAL, S.C.P.; 2007	Prospecció de l'estat de les poblacions de cranc de riu ibèric al Montnegre i el Corredor
GRAJERA, J.; LARRUY, X.; MACIÀ, F.X.; MORENO, J.; 2009	Sectors de nidificació de rapinyaires al Montnegre i el Corredor
GRAJERA, J.; LARRUY, X.; MACIÀ, F.X.; MORENO, J.; 2010	Seguiment de rapinyaires al Montnegre i el Corredor
GRAJERA, J.; LARRUY, X.; MACIÀ, F.X.; MORENO, J.; 2011	Informe de seguiment de les rapinyaires al Montnegre i el Corredor
GUARDIOLA, M. 2018	Actualització de l'estat dels Hàbitats d'Interès Comunitari als espais ZEC (xarxa Natura 2000) de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona
GUITART, L. 2018	Diagnòstic de la viabilitat de les explotacions ramaderes i estudi de les unitats de pastura de l'àmbit del Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 1996	Actualització del catàleg de flora del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 1997-2005	Establiment de parcel·les i transectes de seguiment permanent al Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 1999-2005	Pla de conservació de la flora del Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2001	Fitxes tècniques del catàleg de flora vascular d'interès conservacionista: <i>Halimium</i> , <i>Grioletii</i> i <i>Cosentinia</i>
GUTIÉRREZ, C.; 2008	Actualització de les dades recollides a l'estació del CBMS de Can Ponet, al Montnegre i el Corredor. Campanya 2008
GUTIÉRREZ, C.; 2009	Actualització de les dades recollides a l'estació del CBMS de Can Ponet, al Montnegre i el Corredor. Campanya 2009.
GUTIÉRREZ, C.; 2009	Memòria de la digitalització de la cartografia de flora vascular del Pla de conservació del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2010	Actualització de les dades recollides a l'estació del CBMS de Can Ponet, al Montnegre i el Corredor. Campanya 2010.
GUTIÉRREZ, C.; 2011	Actualització de les dades recollides a l'estació del CBMS de Can Ponet, al Montnegre i el Corredor. Campanya 2011.
GUTIÉRREZ, C.; 2011	Estat de coneixement de la flora vascular amenaçada al Montnegre i el Corredor.
GUTIÉRREZ, C.; 2012	Parcel·les de seguiment de la vegetació del Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2012	Desenvolupament del Pla de conservació de la flora vascular al Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2013-2018	Parcel·les de seguiment de la vegetació del Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2014	Treballs de seguiment al Parc del Montnegre i el Corredor
GUTIÉRREZ, C.; 2015-2018	Seguiment de la flora prioritària i d'interès del Parc del Montnegre i el Corredor

GUTIÉRREZ, C.; TORRE, I.; 2016	Parcel·les permanents de seguiment de la vegetació al Parc del Montnegre i el Corredor. Anàlisi de la sèrie 1997-2016.
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2002	Programa SOCC de seguiment de l'avifauna als espais naturals protegits gestionats pel Servei de Parcs de la Diputació de Barcelona
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2002-2003	Programa SOCC de seguiment de l'avifauna al Parc del Montnegre i el Corredor
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; maig 1998-agost 2003	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2006	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2007	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2008	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC i SYLVIA
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2009	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2009	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SYLVIA.
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2010	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2011	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC i SYLVIA.
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2012	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; 2013	Programa de seguiment de l'avifauna als parcs de la Diputació de Barcelona. SOCC
INSTITUT CATALÀ D'ORNITOLOGIA; DIPUTACIÓ DE BARCELONA, 2014-2018	Memòria del conveni específic de cooperació i col·laboració per a la col·laboració en l'execució dels plans de conservació de la Xarxa de Parcs Naturals
JARDÍ, M.; PEÑA, J.C.; 1997-2005	Estudi per a l'establiment d'un model de seguiment dels processos principals hidrogeomorfològics al del Montnegre i el Corredor
MACIÀ, F.X.; LARRUY, X.; GRAJERA, J.; MORENO, J.; 2012	Seguiment de rapinyaires al Montnegre i el Corredor
MACIÀ, F.X.; LARRUY, X.; GRAJERA, J.; MORENO, J.; 2013	Seguiment de rapinyaires al Montnegre i el Corredor
MACIÀ, F.X.; LARRUY, X.; GRAJERA, J.; 2014-2016	Seguiment de rapinyaires al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2000-2002	Seguiment de les poblacions de carnívors
MINUÀRTIA, ESTUDIS	Manteniment de la base de dades sobre amfibis al Montnegre i el Corredor i

AMBIENTALS; 2001	prospeccions en zones amb dèficit de dades
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2004	Seguiment de les poblacions d'amfibis al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2005	Assessorament en el seguiment de les poblacions d'amfibis als parcs de la Diputació de Barcelona
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2006	Seguiment de les poblacions d'amfibis al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2007	Assessorament en el seguiment de les poblacions d'amfibis als parcs de la Diputació de Barcelona
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2007	Seguiment de les poblacions de senglar
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2008	Avaluació de metodologies per a la realització de censos de cabirol (<i>Capreolus capreolus</i>) al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2008	Seguiment de les poblacions d'amfibis al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2008-2009	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Síntesi
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2008-2009	Seguiment de les poblacions de senglar al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2009	Seguiment de les poblacions d'amfibis al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2009-2010	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Síntesi
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2009-2010	Seguiment de les poblacions de senglar al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2010	Seguiment de les poblacions d'amfibis al Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2010-2011	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2010-2011	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya. Síntesi
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2011-2012	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2012-2018	Seguiment de les poblacions de senglar a Catalunya
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2014	Assessorament i elaboració de la memòria en el seguiment de les poblacions d'amfibis al Parc del Montnegre i el Corredor
MINUÀRTIA, ESTUDIS AMBIENTALS; 2016	Inventari de punts d'aigua superficial. Procediment per omplir les fitxes de camp
MIRALLES, M.; 1994-2005	Transsectes de papallones diürnes a Vilardell
OLMO, J.M.; 1998-2001	Estudi ecològic dels ortòpters dels prats sabanoides d'albellatge
PANAREDA, J.M.; 1997-	Cartografia corològica de les plantes vasculares espontànies del Montnegre i el

2007	Corredor
PRAT, N.; FORTUÑO, P.; RIERADEVALL, M.; ACOSTA, R.; BONADA, N.; PACE, G.; RODRÍGUEZ-LOZANO, P.; RUFUSOVA, A.; SÁNCHEZ, N.; TARRATS, P.; 2015	Efectes del canvi ambiental en les comunitats d'organismes dels rius mediterranis (CARIMED). Informe 2014. Diputació de Barcelona. Gerència d'Espais Naturals (<i>Estudis de Qualitat Ecològica dels Rius, 23</i>).
PRAT, N.; FORTUÑO, P.; RIERADEVALL, M.; ACOSTA, R.; BONADA, N.; PACE, G.; RODRÍGUEZ-LOZANO, P.; RUFUSOVA, A.; SÁNCHEZ, N.; TARRATS, P.; 2016	Efectes del canvi ambiental en les comunitats d'organismes dels rius mediterranis (CARIMED). Informe 2015. Diputació de Barcelona. Gerència d'Espais Naturals (<i>Estudis de Qualitat Ecològica dels Rius, 25</i>).
PRAT, N.; FORTUÑO, P.; ACOSTA, R.; BONADA, N.; CASTRO, D.; BURGAZZI, G.; RODRÍGUEZ-LOZANO, P.; SORIA, M.; TARRATS, P.; VERKAİK, I.; 2017	Efectes del canvi ambiental en les comunitats d'organismes dels rius mediterranis (CARIMED). Informe 2016. Diputació de Barcelona. Gerència d'Espais Naturals (<i>Estudis de Qualitat Ecològica dels Rius, 26</i>).
RIBAS, J.; 1996	Informe sobre la situació avifaunística del Parc del Montnegre i el Corredor: catàleg, caràcters generals i problemàtica de conservació
RIBAS, J.; 1997	Distribució geogràfica dels poblaments avifaunístics hivernals del Montnegre i el Corredor
RIBAS, J.; 1997-1999	Atles parcial dels ocells nidificants del Montnegre i el Corredor
TORRE, I.; 1998	Estudi de les poblacions de micromamífers al Parc del Montnegre i el Corredor
TORRE, I.; 2000-2002	Efectes de la disponibilitat de glans en la dinàmica poblacional dels petits mamífers
TORRE, I.; RASPALL, A.; REQUEJO, A.; ARRIZABALAGA, A.; 2012	Estudi de les poblacions de micromamífers al Parc del Montnegre i el Corredor
TORRE, I.; RASPALL, A.; REQUEJO, A.; ARRIZABALAGA, A.; 2013	Estudi de les poblacions de micromamífers al Parc del Montnegre i el Corredor
TORRE, I.; RASPALL, A.; REQUEJO, A.; ARRIZABALAGA, J.; 2014	Estudi de les poblacions de micromamífers al Parc del Montnegre i el Corredor
URTEAGA, L.; NADAL, F.; 1997-2001	L'evolució del paisatge a les serres del Montnegre i el Corredor (segles XVIII-XIX)
USTRELL, C.; VACA, A.; 2007	Treballs inicials de coneixement, seguiment i monitoratge de la població de cranc autòcton (<i>Austropotamobius pallipes</i>) de les principals rieres del Montnegre i el Corredor

Annex II. Anàlisi de dades sobre els usuaris del parc

1. Usuaris dels equipaments i programes d'ús públic

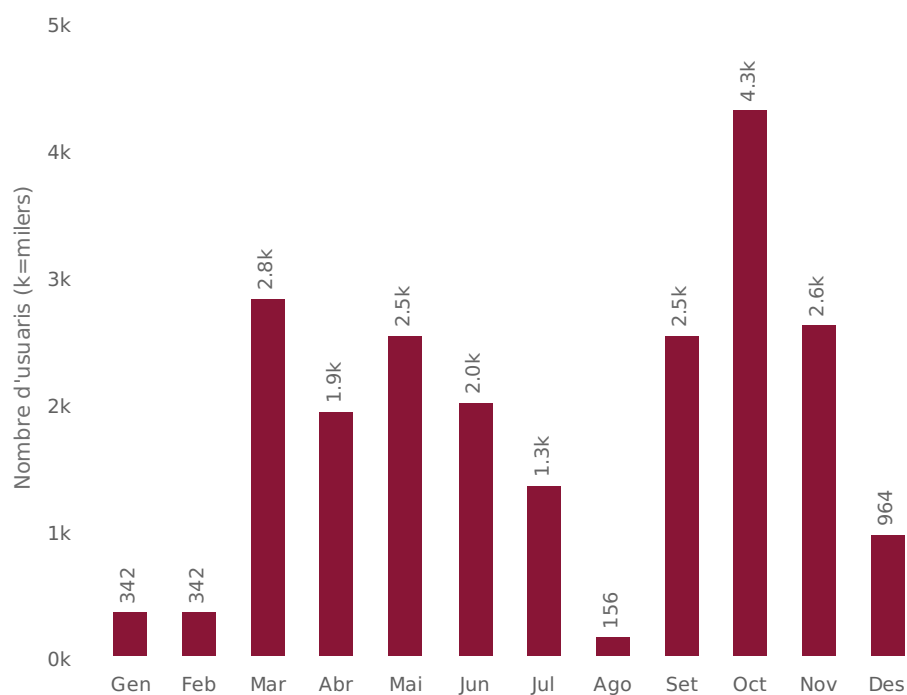
Equipaments		Usuaris 2018
Centre d'Informació de Vallgorguina		597
Centre d'Informació del Santuari del Corredor		3.536
Centre d'Informació d'Arenys de Munt		620
Centre d'Informació d'Hortsavinyà		128
Punt d'Informació del Mercat de Tordera		351
Centre d'Informació de Sant Cebrià de Vallalta		1.185
Punt d'Informació a l'Oficina de Turisme de Sant Celoni		2.243
Punt d'Informació de Sant Iscle de Vallalta		441
Punt d'Informació de Fogars de la Selva		3.543
Àrea d'esplai del Corredor		21.880
Campament juvenil El Solell del Corredor		3.385
Allotjament rural Masia Can Pica		204
Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Sant Celoni		3.205
Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor. Mataró		11.604
	Programa Coneguem els nostres parcs	1.962
	Programa Viu el parc	334
	Programa escolar Viu el parc	1.412
Total		56.630

2. Recomptes de visitants al Corredor

Font	Guardes del parc / Gestor d'equipaments
	Recompte visual
Període	Tot l'any
Llocs / freqüència	Àrea d'esplai del Corredor / Diari
	Campament juvenil El Solell del Corredor / Diari
	Santuari del Corredor / Caps de setmana i festius
Paràmetres	Persones

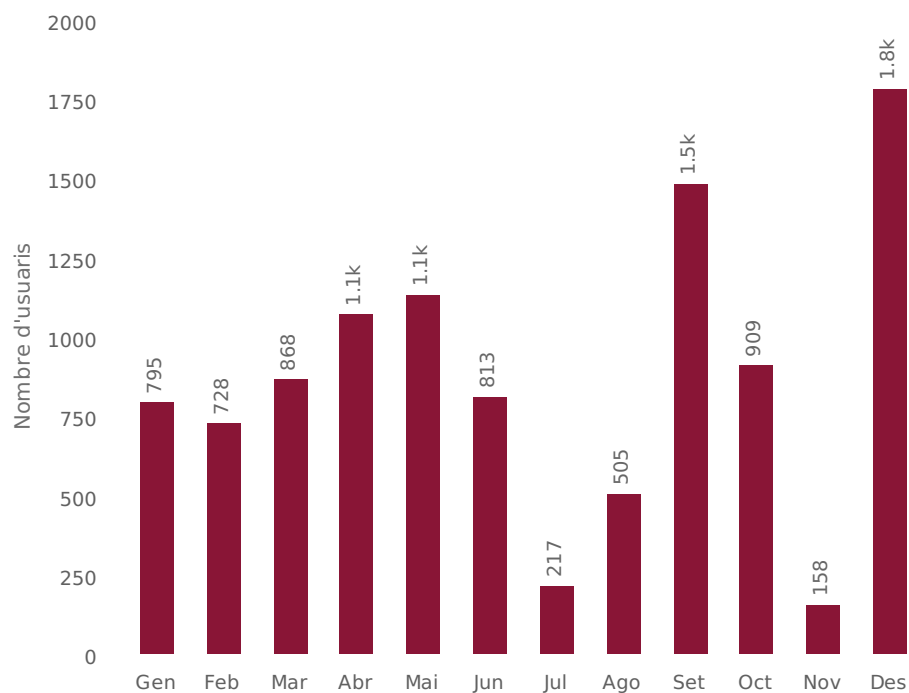
Àrea d'esplai del Corredor

Mes	Usuaris
Gen	342
Feb	342
Mar	2.820
Abr	1.934
Mai	2.531
Jun	1.995
Jul	1.343
Ago	156
Set	2.534
Oct	4.306
Nov	2.613
Des	964
Total	21.880

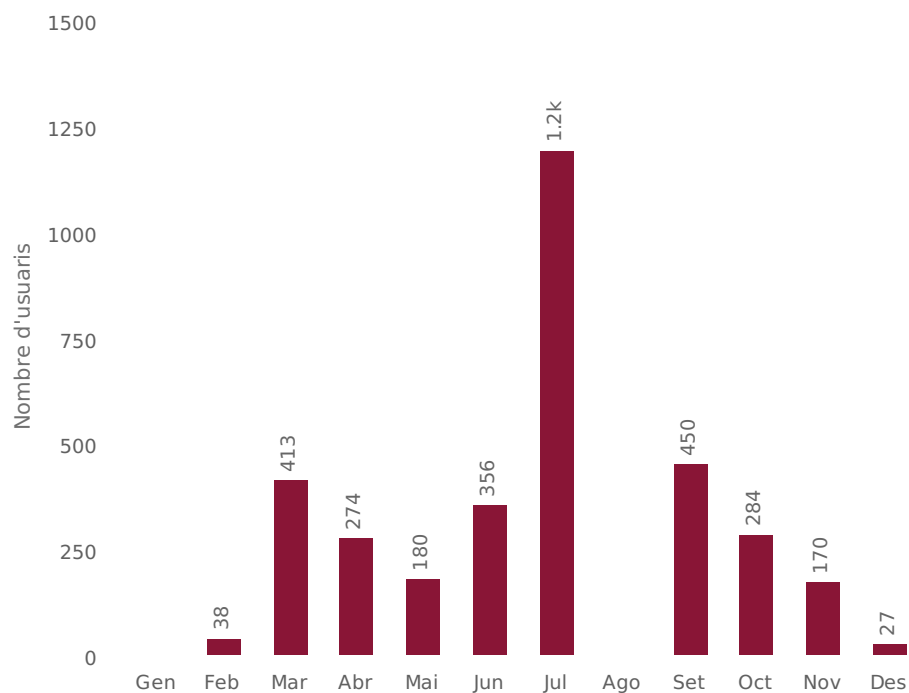
Santuari del Corredor

Mes	Usuaris
Gen	795
Feb	728
Mar	868
Abr	1.075
Mai	1.132
Jun	813
Jul	217
Ago	505
Set	1.485
Oct	909
Nov	1.580
Des	1.785
Total	11.892

Campament juvenil El Solell del Corredor

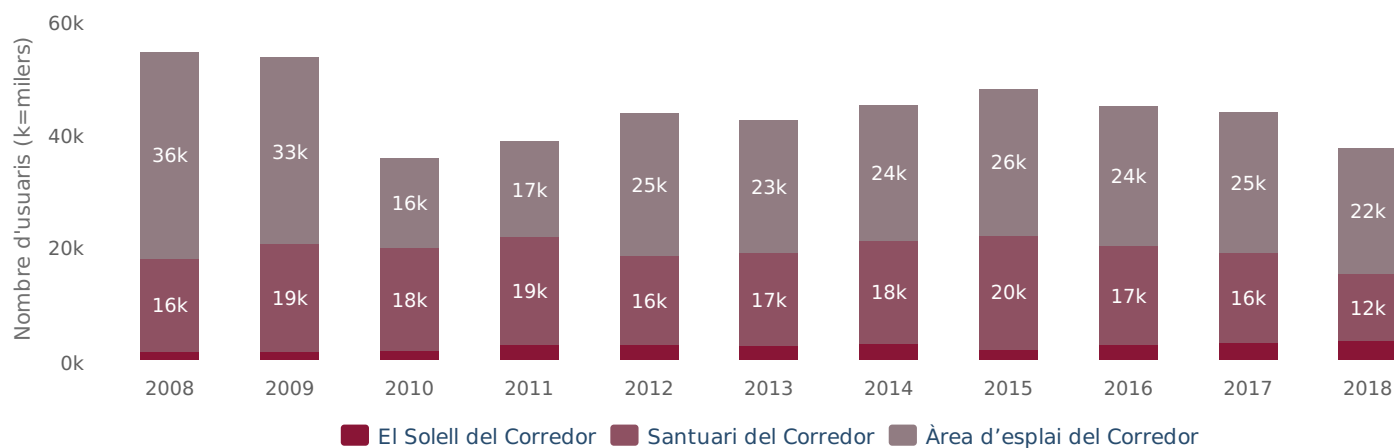
Mes	Usuaris
Gen	0
Feb	38
Mar	413
Abr	274
Mai	180
Jun	356
Jul	1.193
Ago	0
Set	450
Oct	284
Nov	170
Des	27
Total	3.385

El Campament juvenil roman tancat per vacances el mes d'agost i del 24 de desembre al 6 de gener. La resta de l'any és obert tots els dies.

Les dades mensuals sobre els usuaris de l'àrea d'equipaments del Corredor i del parc en general mantenen una marcada estacionalitat durant la primavera i la tardor.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
El Solell del Corredor	1.565	1.581	1.650	2.669	2.726	2.450	2.902	1.995	2.747	3.240	3.385
Santuari del Corredor	16.408	18.843	18.285	19.206	15.677	16.530	18.275	20.060	17.412	15.601	11.892
Àrea d'esplai del Corredor	36.443	32.981	15.759	16.798	25.057	23.184	23.899	25.695	24.476	25.130	21.880
Total Corredor	54.416	53.405	35.694	38.673	43.460	42.164	45.076	47.750	44.635	43.971	37.157

El 2018 ha estat un any molt plujós, fet que pot explicar el descens observat en el nombre total de visitants a la zona del Corredor. No obstant aquest descens, s'observa un lleuger augment en el nombre d'usuaris del campament juvenil El Solell del Corredor, reprenent la tendència a l'alça que s'observa des de l'any de la seva inauguració com a campament juvenil (2006), tendència que es va veure interrompuda l'any 2013 a causa de les obres de millora que van obligar a tancar l'equipament en diversos períodes; i l'any 2015, en què les condicions meteorològiques van ser la causa principal del descens en el nombre d'acampadors.

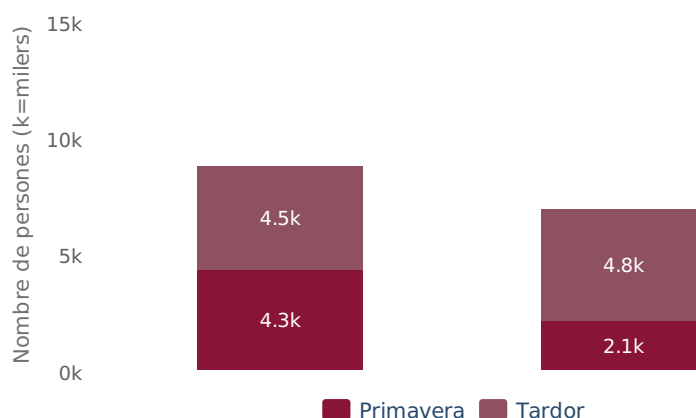
3. Dades recollides durant el Pla d'informació als visitants del parc

Font	Informadors contractats (contracte de serveis a l'Escola de Natura del Corredor)	
Període	Dissabtes i festius durant el pla d'informació: primavera, de l'1 d'abril al 4 de juny; tardor, de l'1 d'octubre al 26 de novembre	
Llocs / freqüència	Dos punts fixos	Can Bosc (Dosrius)
		Dolmen de Pedra Gentil (Vallgorguina)
	Una o dues unitats mòbils	Sovint localitzades a l'àrea d'esplai i al santuari del Corredor. Aleatòriament s'han experimentat tres punts més d'informació: a Sant Martí de Montnegre, a Sant Pere de Riu i al dolmen de Ca l'Arenes
Paràmetres	Persones, mitjà de transport, municipi de procedència i destinació / activitat	

Com cada any, durant els períodes de més afluència de visitants (primavera i tardor) i dins del Pla d'informació, s'ha desplegat el dispositiu d'informació personalitzada que consisteix en l'establiment, els dissabtes i festius al matí, de punts d'informació a les entrades principals del parc i als indrets més freqüentats. A més d'oferir orientacions i recomanacions als usuaris, els informadors, mitjançant una enquesta molt breu, obtenen dades per caracteritzar els costums i el perfil dels visitants.

Els recomptes i les enquestes han estat fets pels informadors de l'1 d'abril al 4 de juny i de l'1 d'octubre al 26 de novembre (els dissabtes i els festius de 10 a 14 h). Els recomptes s'han dut a terme als punts fixos de Can Bosc i el dolmen de Pedra Gentil. Com ha estat habitual en els darrers anys, el punt d'informació situat a la zona de Can Bosc.

	Primavera	Tardor	Total
Can Bosc	4.303	4.451	8.754
Dolmen de Pedra Gentil	2.091	2.711	4.802
Total	6.394	7.162	13.556

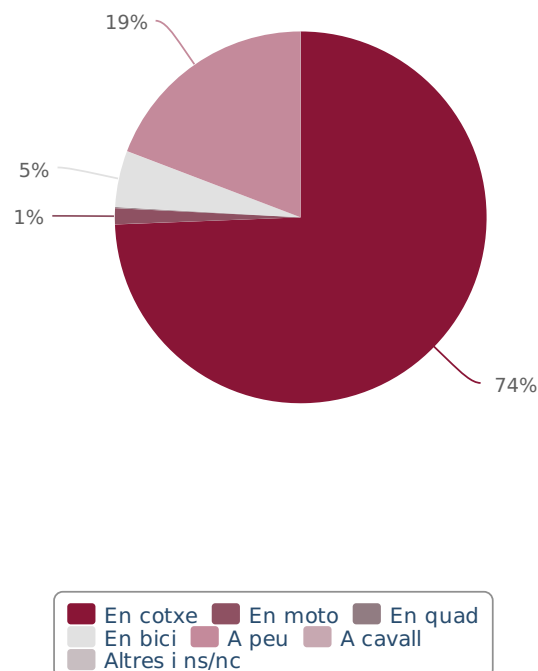
Pel que fa al mitjà de transport, la gran majoria de visitants continua utilitzant el cotxe privat. Seguidament, i a molta distància, se situen els desplaçaments a peu i en bicicleta.

Cal tenir present la gran afluència de bicicletes que experimenta el parc en dies laborables. Aquestes dades no es poden comptabilitzar per la no coincidència amb l'horari del Pla d'informació.

Un 70,5 % dels visitants utilitzen mitjans motoritzats –cotxe, moto i quad– per accedir al parc i desplaçar-s'hi per l'interior.

Percentatge de desplaçaments

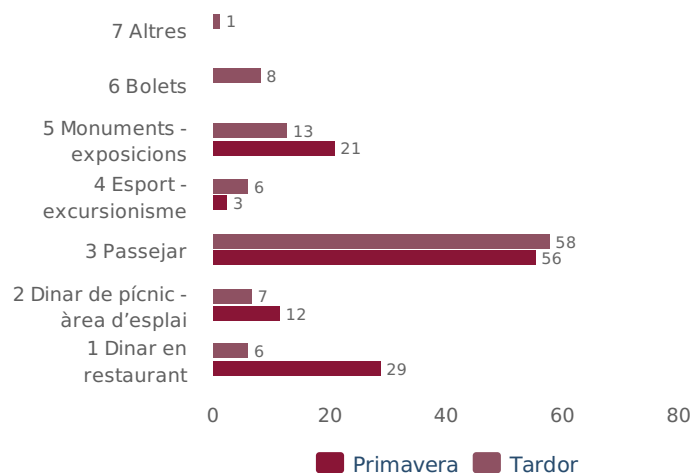
Any	En cotxe	En moto	En quad	En bici	A peu	A cavall	Altres i ns/nc
2018	68,3	2,1	0,1	5,5	23,5	0,5	0,0
2017	74,4	1,4	0,1	4,9	19,2	0,0	0,0
2016	73,3	2,2	0,2	5,2	18,0	0,1	0,2
2015	74,6	1,8	0,4	5,9	17,1	0,1	0,1
2014	79,4	1,1	0,1	7,6	11,5	0,2	0,0
2013	69,2	5,0	0,3	8,0	17,2	0,0	0,3
2012	68,5	3,0	0,5	9,0	19,0	0,0	0,0
2011	84,1	1,5	0,3	7,9	6,2	0,0	0,0
2010	69,0	2,0	1,0	6,0	12,0	0,0	10,0
2009	62,9	3,3	1,5	8,8	22,4	1,1	0,0
2008	84,6	2,8	2,7	4,3	5,3	0,3	0,0

Com s'ha fet en anys anteriors i mitjançant enquestes molt breus, es recull informació sobre les activitats que es duen a terme a l'interior del parc i la procedència dels visitants.

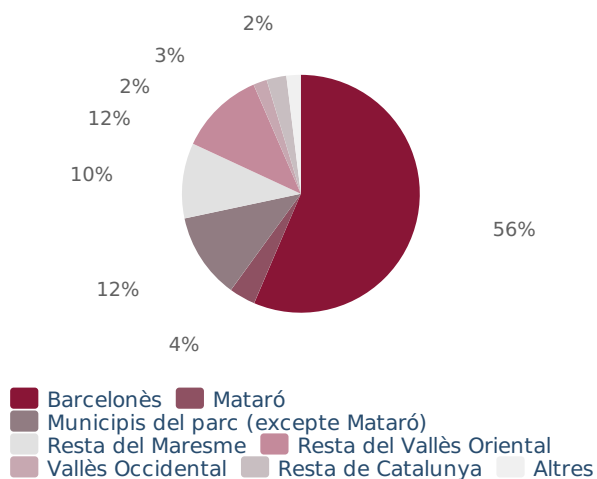
El gràfic següent mostra les activitats realitzades pels visitants de cap de setmana del Montnegre i el Corredor, i els trets diferencials entre els visitants de primavera i els de tardor d'enguany. Aquest any destaquen les activitats de passejades tant a la primavera com a la tardor.

	% Primavera	% Tardor
1 Dinar en restaurant	9,32	7,29
2 Dinar de pícnic - àrea d'esplai	11,58	6,65
3 Passejar	55,51	57,86
4 Esport - excursionisme	2,54	6,16
5 Monuments - exposicions	20,90	12,64
6 Bolets	0,00	8,10
7 Altres	0,15	1,30

S'observa que la majoria de visitants del parc prové de municipis de l'àrea del Barcelonès, que representa un 56,43 % del total de visitants. El gràfic següent mostra la procedència global dels visitants durant l'any 2018 (Mataró, per la seva magnitud, es comptabilitza per separat).

Procedència	%
Barcelonès	56,43
Mataró	3,59
Municipis del parc (excepte Mataró)	11,66
Resta del Maresme	10,24
Resta del Vallès Oriental	11,58
Vallès Occidental	1,87
Resta de Catalunya	2,69
Altres	1,94

Legal Notice

This document was authored and rendered using the [Enablon Publisher](#)